

C O N T E N T S

BUDGET SESSION

No. 16

Dated, the 7th April, 2000

	Page
(1) Consideration and Passing of the Government Bills.	1
(2) Laying of Reports	14
(3) Statement By Chief Minister	14
(4) Presentation and laying of Reports	16
(5) Discussion on the Censure Motion.	19
(6) Valedictory Speech	62
(7) Adjournment Sine-die.	63

C O N T E N T S

BUDGET SESSION

No. 16

Dating the Abu Sosha

Page

1	Chronicle of the First Period of the Government of Abu Sosha	(1)
11	Political Events	(2)
12	Establishment of Capital Cities	(3)
13	Formation and Activity of Parties	(4)
14	Reactions of the Countries towards Abdullah's Speech	(5)
15	Acknowledgment of the Speech	(6)
16	Additional Note	(7)

Friday, the 7th April, 2000

The House met at 4.00 P.M. of the Clock in the Assembly Chamber at Dispur with Smti Renupoma Rajkhowa, Hon'ble Deputy Speaker, in the Chair.

"CONSIDERATION AND PASSING OF THE GOVERNMENT BILLS"

* **শ্রী চিলভিউচ কন্দপান :** মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, আমাৰ আজি শ্ৰেষ্ঠ দিন, এই দিনটোত
বাতিপুৱা উঠি বাতৰি কাকত মেলি দেখিছো এজন সাংবাদিকক এবেষ্ট কৰিছে তেওঁ
শ্ৰী হাইদৰ হছেইন। বাজহৰা স্বার্থৰ খাতিৰত এইটো চাৰ লাগে এতিয়া মাননীয়
মুখ্যমন্ত্ৰীও আহি পাইছে। এই সম্পর্কে সদনে জনাৰ সুবিধা পায় নেকি? শ্ৰী হাইদৰ
হছেইন প্ৰতিদিন কাকতৰ সম্পাদক।

* **শ্রী প্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) :** মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, মই খবৰ কৰিবলৈ দিছো
অলপ পিচতে জানিব পাৰিম।

Madam Deputy Speaker : Now item No. 1. (a)

Shri Gunin Hazarika, (Minister) : Hon'ble Deputy Speaker, Madam, I
beg to move that "The Assam Industrial Infrastructure
Development Corporation (Amendment) Bill, 2000" be taken
into consideration.

Madam Deputy Speaker : There is a message from the Governor of
Assam, Raj Bhavan, Guwahati, March, 8, 2000.

ORDER

Under the provision of Article 203 (1) of the
Constitution of India, I, Lt. Gen. (Retd) S. K. Sinha, PVSM,
Governor of Assam, recommend that the Assam Industrial

* Speech not corrected

Infrastructure Development Corporation (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration by the Assam Legislative Assembly.

Sd/-

(Lt. Gen. (Retd) S. K. Sinha, PVSM)

Governor of Assam.

Hon'ble Minister, Industries to move.

Shri Gunin Hazarika (Minister) : I beg to move that 'The Assam Industrial Infrastructure Development Corporation (Amendment) Bill, 2000' be passed.

Madam Deputy Speaker : I now put up the Motion before the House.

The Motion is that 'The Assam Industrial Infrastructure Development Corporation (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The Motion is passed.

Now Item No. 1 (b) :

There is no amendment on Clauses 2 and 3 of the Bill.

I now put Clauses 2 and 3 of the Bill before the House.

The question is that Clause 2 and 3 of the Bill do stand part of the Bill.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clauses 2 and 3 of the Bill do form part of the Bill

Now I put Clause 1, Preamble Enacting Formula and short Title of the Bill before the House for approval.

The question is that - Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short title do form part of the Bill.

Now Item No. 1(e), Hon'ble Minister, Industries to move.

Shri Gunin Hazarika (Minister) : Madam, I beg to move that 'The Assam Industrial Infrastructure Development Corporation (Amendment) Bill, 2000 be passed.

Madam Deputy Speaker : I now put the motion before the House.

The motion is that 'The Assam Industrial Infrastructure Development Corporation (Amendment) Bill, 2000' be passed.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The motion is passed. The Bill is passed.

Now Item No. 2 (a), Hon'ble Minister, Agriculture to move.

Shri Chandra Mohan Patowary, (Minister) : Madam, I beg to move that 'The Assam Agricultural Produce Market (Amendment) Bill, 2000' be taken into to consideration.

Dr. Ardhendu Kumar Dey : Hon'ble Deputy Speaker, Madam, this amendment should be moved first. The Amendment should get priority then clause by clause.

Shri Hemen Das : What clause by clause ?

Dr. Ardhendu Kumar Dey : He uttered in the House first. We are talking about the procedure of the House.

মাননীয়া উপাধ্যক্ষ : যেতিয়া ক্লজ বাই ক্লজ আহিব তেতিয়া আপুনি কব।

- * **ଶ୍ରୀହେମେନ ଦାସ :** ମାନନୀୟ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷା ମହୋଦୟା, ବିଲଖନତା ଆପଣି ନାହିଁଲ, ଏଟା କଥା ହେବେ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ତିମ ଭାବରେ ବର୍ଷତ ଏଟା କଥା ଦାବୀ କରି ଆହିଲ 'ବାଜ୍ୟ ସମୂହକ' ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଦିବ ଲାଗେ । ଅସମ ଗନ୍ଧାରିଯିଦ ଦଲେ ଏହିଟୋ ଦାବୀ କରିଛେ । ଏହି କ୍ଷମତା ଯଦି ଖର୍ବ କରା ହୁଏ ତାର ଦ୍ୱାରା ଲାଭବାନ ନହିଁମ କ୍ଷତିପ୍ରତ୍ଯେତ୍ତ' ହେ ଇମ୍ ଏହି ବିଲଖନର ଚେକନ - ୬ ବ (୩) ତ ଯି ଦିଇଛେ - ଏହିଟୋ ଏଟା 'ଭାବୁନାକେ ଇମ୍ପାର୍ଟ' କରା ହେବେ । ଇଯାତ ଏଟା ବର୍ଡ ଆଛେ । ଏହି ବର୍ଡତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରତିନିଧି ସୋମାବଲଗୀୟା ହଙ୍ଗା । 'ଇଯାତ ସୋମାବଲୈ ଦିଲେ ଆକୁ ବୁଝିଥିଲା ହୁଏ । ଗତିକେ ମନ୍ତ୍ରୀ ର ପରା ଜାଗିବଲୈ ବିଚାରିଛେ ଯି ସୁମୟତ ଭାବରେ ବାଜ୍ୟ ସମୂହକ ଅଧିକ କ୍ଷମତାର ଦାବୀ କରିଛେ ସେଇ ସୁମୟତ ବାଜ୍ୟ ଚରକାରର ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଏଥିର ବର୍ଡର ସଦ୍ୟ ହିଚାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚରକାରର ପ୍ରତିନିଧି ଦିଇଛେ । ଏହିଟୋ କେବେ ଧରଣେ କୁର୍ବା ହେବେ । ଆମ ଭାବେ ଏହିଟୋ ଚରକାରର ନୀତିର ଲଗତ ଖାପ ନୋହାରା କଥା । ସେଇ କାବଣେ ଏହିଟୋ ସମର୍ଥନ କରିବ ନୋହାରୋ ।
- * **ଶ୍ରୀପ୍ରସିଦ୍ଧିଲା ବାଣୀ ବ୍ରଙ୍ଗ :** ମାନନୀୟ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷା ମହୋଦୟା, ଏହି ବିଷୟର ଓପରତ ମହି ଏହି କଥା ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବର କାବଣେ ଅଲପ କରି ବିଚାରିଛେ । ଆମାର ବ୍ୟାପେଟା ଜିଲ୍ଲାର ଏଟା ଚେଟ୍ଟେ ଷ୍ଟେଟ ହୋଇ ଆଛେ, ସେଇଟୋ କରିଲାବାବୀ ଏଥିକାଳିଚାବେଳ ଫାର୍ମ । ଏହି ଫାର୍ମଟ ଷ୍ଟେଟ ଗଭର୍ନମେନ୍ଟର ଛୀଦ ନାହିଁଲ । ଏତିଯା ସେଇ ଫାର୍ମର ପରା ଗଭର୍ନମେନ୍ଟେ ଛୀଦ ନିକିଳା ହେବେ । ତାତ ଯି ଷ୍ଟାଫ ଆଛେ, ତେଓଲୋକକ ପେମେଟ ଦିବ ନୋହାରା ଅରସା ହେବେ । ମହି ଏକ ଦୁଇ ତାରିଖେ କୋକିଲାବାବୀଲେ ଗୈଛିଲୋ । ତାତ ଦେଖିଛିଲୋ ସବ୍ୟାହ ଖେତି ଏକ ହାଜାର ବିଘାରେ ବେଛି କରିଛି । ଏତିଯା ସେଇ ସବ୍ୟାହ ଏନ୍ଦେଯେ ପାର ଆଛେ ସେଇ ବିଲାକ ନଷ୍ଟ ହିବ । ଯିହେତୁ ଲେବାରକ ଦସମହା ଦିବ ପରା ନାହିଁ ସେଯେ ସବ୍ୟାହ ଖେତି ତୁଲିବ ପରା ନାହିଁ । ଇଯାର ଫଳତ ଏକ ହାଜାର ବିଘା ମାଟି ପରି ଆଛେ । ଇଯାର କାବଣେ ଯଥେଷ୍ଟ ଲାଜୁ ହେବେ । ଅକଲ ଏହିଯେ ନହଯି ଗମ୍ଭୀର ଖେତି କରିବ 'ପରା ନାହିଁ ଛୀଦିବେଷ୍ଟରେ' କୈଛେ ଆମାର ହାତତ ପହିଚା ନାହିଁ । ଏଥିକାଳିଚାବେଳ ଛୀଦ କରିପୋବେଷ୍ଟର ପରା ଛୀଦ କିଳେ, ତେଓଲୋକେ ଯି ପହିଚା ପାବଲେ ଆଛେ ସେଇ ପହିଚା ଆଦାୟ ଦିଲା । ନାହିଁ । ୬୪ ହାଜାର ଲାଖ ଟକା ଆଦାୟ ଦିବଲେ ଆଛେ । ସେଇ ଟକା ଥିଲା ଆଦାୟ ଦିଲେ ଇ ମାନ ନଷ୍ଟ ନହିଁଲାହେତେନ । ଇଯାର ଦ୍ୱାରା ଫାର୍ମର କ୍ଷତି ହୋଇ ନାହିଁ ସମ୍ରଗ ଜନସାଧାରଣେ କ୍ଷତି ହେବେ । ଛୀଦ କରିପୋବେଷ୍ଟର ପରା ଛୀଦ ଲବ ପରା ନାହିଁ ସେଇ ଛୀଦ ଲୋରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବ ଲାଗେ । ଏହିଥିନିୟେ ମହି କୈଛେ ।
- * **ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ପାଟୋବାବୀ (ମନ୍ତ୍ରୀ) :** ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷା ମହୋଦୟା, ଆମାର ଏହି ବିଲଖନ ଏମେଣ୍ଟମେନ୍ଟ ଏହି କାବଣେଇ ଆନିଷ୍ଟେ ଏଥିକାଳିଚାବେଳ ମାର୍କେଟିଂ ବୋର୍ଡର ଲଗତ ଆଗତେ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁଲ ।
- * **ଡାଃ ଅର୍ଦ୍ଦନ୍ଦୁ କୁମାର ଦେ :** ମାନନୀୟ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷା ମହୋଦୟା, ବିଷୟଟୋ ତେଥେତେ ଆଲୋଚନା କରିବ ଆଗତେ ମେସାବ ସକଳର ପରା ଆଜି ଆଗତେ ଗୋଟେଇ ଏମେଣ୍ଟମେନ୍ଟଲେ ଆଲୋଚନା କରିବ ଲାଗିବ । ଆମାର ଏମେଣ୍ଟମେନ୍ଟ ବିଜେଷ୍ଟ ହବ ସେହିଟୋ ନହଯି, ଏକଚେଷ୍ଟୁ ହବ ପାରେ ।

- * শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্রী) : উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মোক উন্নৰ দিব দিয়া হৈছে, সেইটো ঘই দিম।
- * শ্রীহেমেন দাস : উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যি এমেণ্ডমেণ্ট বিল, এই সম্পর্কে কৈছে, তেখেতে ইয়াৰ ওপৰত অন্য কথা কোৱা নাই।
- * শ্রীচিলভিউ কল্পনান : উপাধ্যক্ষা ডাঙুৰীয়ানী, এইটো হয়, এইটো ঠিক আছে।
- * শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্রী) : উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আমাৰ মাননীয় জেষ্ঠ সদস্য শ্রীহেমেন দাস ডাঙুৰীয়াই ঠিকেই কৈছে। এগিকালচাৰেল মাৰ্কেটিং বোৰ্ড, এগিকালচাৰ ডিপার্টমেণ্ট ইয়াৰোপৰি সহায় বিচৰা হৈছে ভাৰত চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধি। এই কাৰণে বিচৰা হৈছে চাৰপাচ শস্য থাকিব, ভাৰতৰ বাহিৰলৈ যাতে পঠোৱাৰ বাবে সহায় কৰিব পাৰে সেই কাৰণে লোৱা হৈছে।

Madam Deputy Speaker : I now put the motion before the House.

The motion is that the Assam Agriculture Produce Market (Amendment) Bill, 2000 be taken into consideration.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The Motion is passed.

Now Item No. 2.(b) :

There is no amendment in Clauses 2,3,4,5,6,7,8,9,10 and 11 of the Bill.

I now put clauses 2,3,4,5,6,7,8,9,10 and 11 before the House for approval.

The question is that Clauses 2,3,4,5,6,7,8,9,10 and 11 do stand part of the Bill.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clauses 2,3,4,5,6,7,8,9,10 and 11 do form part of the Bill.

There is an amendment in Clause 12 of the Bill in the name of the following Members:

Dr. Ardhendu Kumar Dey,

CONSIDERATION AND PASSING OF THE GOVERNMENT BILLS, 7th April

Shri Dileswar Tanti,
 Shri Bhupendra Nath Bhuyan,
 Shri Sarat Barkataky,
 Shri Bhimananda Tanti,
 Shri Abu Saleh Najmuiddin,
 Shri Rameswar Dhanowar,
 Shri Sukur Ali,
 Shri Mustafa Shahidul Islam,
 Shri Wazed Ali Choudhury,
 Shri Sheikh Abdul Hamid,
 Dr. Nazrul Islam,
 Shri Misbalul Islam Laskar,
 Shri Nazibul Umar,
 Shri Sudhangshu Coomar De Sirkar.

Now, I call upon the Hon'ble Member Dr. Ardhendu Kumar Dey to raise his amendment.

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Hon'ble Deputy Speaker, Madam, আজি
 আসাম এগিকালচাৰেল মাৰ্কেটিং বোর্ড ২০০০ গৱৰত যি এমেণ্টমেন্ট অনা হৈছে
 সেইটো হ'ল- clause 12 of the proposed Bill which seeks to amend
 the section 19 of the Principal Act shall be deleted and the
 proposed "Clause 12" shall be substituted by the following :

"The Market Committee shall be constituted in each Civil Subdivision with the following Members -

Chairman - Chairman of the Mahkuma Parishad/Secretary
 of the Mahkuma Parishad/President Anchalik Panchayat of the
 respective area.

Secretary; Subdivisional Officer (Agriculture)

Members - i) Chairman of town Committee/Municipality
 Board.

ii) Marketing Inspector.

- iii) Two progressive producers
- iv) Chairman of the Chamber of Commerce
- v) One Licencee
- vi) One from amongst the Members of the Cooperative Marketing Societies.

Market Committee shall have no power to levy Cess.

मर्ह कि कारणे एहिटो आनिछे प्रथमते मर्ह कबैले रिचाविछे एहि बिल एमेण्डमेन्ट आकारे आनिछे, ठिक आছे, आपटू ११ क्लज आपत्ति नाही। किंतु क्लज १२ किय आनिछे? इयात चिपी, एम, चिपी, आइ, व माननीय सदस्य सकल वहि आचे। तेऊंलोके कृषकव स्वार्थत प्रचेन, हलस्तुल करे। तेखेत सकलर माजत चिपी, एम, व बलिष्ठ नेता सदस्य वहि थाकोते आजि केनेके तेखेत सकलर चकुव आगते एहि १२ क्लज आहिले।

* श्रीनिजामुद्दिन खान : माननीया उपाध्यक्षा महोदया, आजि एग्रिकाल्चरल मार्केटिं बोर्डव यि बिल उथापन करा हैचे, तात वयोजेस्त सदस्य डाः दे डाङडीयाई चिपी, एम, चिपी, आइ, सदस्य सकलर आगत केनेके आहिले बुली आलोचना करिछे। एहिटो आलोचना करा समिचिन नहय, यिहेतु तेखेतो वयोजेस्त सदस्य।

* डाः अर्द्देन्दु कुमार दे : उपाध्यक्षा महोदया, इयाते चेकश्यन १२ अना भाल होवा नाही। इयार आगते चरकारे कि करिछिल सेहिटो भाल धरणे चिन्ना करिब लागिछिल। आमि यदि चेकश्यन १२ पाच कर्वी तेतियाहले खेतियक ओपरेत गुरुत्व दिया नहय। आजि सरक सूखा कृषके जिका, बिलाई एहि बिलाक्ष उंपादन करि आचे एहि क्षेत्रत तेऊंलोके किमान कष्ट करिछे सेहिटोव आमि देखिछै। पानी नाही दूरव परा माईकी मानुहे कलहेरे पानी आनि खेतित दिव लगा हैचे। वीजव क्षेत्रत देखा गैचे, मे चरकारव यि चाप्पाई चिड तार ओपरेत खेतियक सकलर कोनो विश्वास नाही। जिवा गुटी ५ टकाकै दाय दि राहिबव परा किनी आनि खेति करिछे। होजाई, लामडिं, लाहवीघाट, बरपेटा, आदित आजिर कृषके चरकारर परा वीज निकिने। वाहिरव परा आनि यथेष्ट कष्ट करि खेति करे। किंतु दुखर कथा सेहि सकल खेतियके एसप्राहत मात्र दहदिनहे उचित मूल्य पाय तार पिचत उंपादित वस्तुव उचित मूल्य नापाय।

* Shri Hemen Das : A point of order. The Hon. Member should confine his speech to the amendment that he has brought. He should not make undesirable references unnecessarily.

* Speech not corrected

CONSIDERATION AND PASSING OF THE GOVERNMENT BILLS' 7th April

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Madam when I have brought the amendment I must substantiate it. I have put in my amendment that Market Committee shall be constituted in each sub-division.

স্বতন্ত্র সংসদীয় বিষয় (Interruption)

Madam Deputy Speaker : When I am on my legs and making submission before the House I should not be disturbed in the midst of my speech. The Hon'ble Member can speak after I have finished my speech.

* ডাঃ অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, অলপ দিনৰ কাৰণে দাম ঘোটাগুটি থাকে তাৰ পিছত মেডিয়েটৰ আহে আৰু রাইজৰ অজ্ঞাতে গুৱাহাটীৰ ব্ৰজাৰত জিকাৰ দাম কমি গৈছে। হোজাইত জিকাৰ দাম যেতিয়া ছয় টকা ভেত্তিয়া গুৱাহাটীত বিশ টকা। মেডিয়েটৰে এনেকুৱা ভাৰে দেখুৱাই দিয়ে গুৱাহাটীত দাম কমিছে বুলি আৰু কৱ যে ৬-৭ টকা দাম হোৱা বুলি কৱ। বৰপেটাৰ পৰা বিলাহী আহে কিষ্ট বৰপেটাৰ ভিতৰুৱা ঠাইৰ খেতিয়কে গুৱাহাটীৰ বিলাহীৰ দাম কৰ নোৱাৰে। এই মেডিয়েটৰ মাধ্যমত তেওঁলোক ঠগ থাই আছে।

স্বতন্ত্র সংসদীয় বিষয় (Interruption)

* Shri Hemen Das : Member should not speak in this way. He should speak things only which have relevance to the amendment. He should not speak in this manner.

* ডাঃ অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, উৎপোদনকাৰী সকল ক্ষা তগ্রস্ত হয় কাৰণেই মই কমিটী বনাবলৈ কৈছে। মাৰ্কেটিং কমিটী কৰিলে এইটো কমি যা ব। ইয়াত কোৱা হৈছে মাৰ্কেটিং বৰ্ডৰ কাৰণে যি ষ্টাফ থাকে তাক দৰ্শন দিয়া হব। ১৯(১) সেই টকা ক'ৰপৰা আহিব ? In 19(1) it has been stated that a Market Committee may also employ such other officers and staff as may be necessary for the management of the market and may pay such officers and staff such salaries as it may think fit. In 21 (I) it has also been stated that every Market Committee shall levy and collect a cess on the agricultural produce bought or sold in the market area at a rate not exceeding one rupee for every one hundred rupees of the aggregate amount for which a notified agricultural produce is bought or sold whether for cash

or for deferred payment or other valuable considerations. I have suggested constitution of the Market Committee in each Sub-division with the following.

উৎপাদনকারী সকলের পরা আদায় করিব নেকি ? ইয়ার মাজতো দলালৰ হাতত পৰে এনেয়ে তেওঁলোকৰ অৱস্থা বেয়া এতিয়া এই ব্যৱস্থা হলে তেওঁলোক আৰু বঞ্চিত হৈ পৰিব। সেই কাৰণে মই কৈছে যে কমিটি কৰিবলৈ হ'লে যি বিলাক মানুহক টকা পইচা দিব নালাগে তেনে মানুহক লৈ কৰিব লাগে। যেনে মহকুমা পৰিষদৰ চেয়াৰমেন আৰু I have suggested for constitution of the market committee in each Sub-Division with the following :

1. Chairman - Chairman of the Mahkuma Parishad/Secretary of the Mahkuma Parishad/President, Anchalik Panchayat of the respective area.
2. Secretary - Sub-Divisional Officer (Agriculture)
3. Members - i) Chairman of Town Committee/Municipal Board.
ii) Marketing Inspector.
iii) Two Progressive Producers.
iv) Chairman of the Chamber of Commerce.
v) One Licencee.
vi) One from amongst the Members of the Cooperative Marketing Societies.

Marketing Committee shall have no power to levy cess.

মাৰ্কেটিং ইন্সপেক্টৰকো সদস্য কৰিব লাগে।

ইয়াত যিটো লিখা আছে সেইটো সংশোধন কৰিব লাগে। নহ'লে গৰীব খেতিয়কৰ অৱস্থা আৰু বেয়া হব। এইটো মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৈছিঁ।

মাৰ্কেটিং অফিছাৰে ভালকৈ কাম কৰা হলে গুৱাহাটীৰ যি দাম সেইটো হোজাই আদি ঠাইৰ খেতিয়কক জনাই দিয়া হলে তেওঁলোকে উচ্চত মূল্য পাৰ পাৰিলেহেতেন। তেওঁ কোনো ধৰণে কাম কৰা নাই। চৰকাৰৰ কালৰ পৰা এটকাও

খৰছ নহ'ব। বৰ্তমান ১০০ টকাৰে প্রতি এটকা ধৰিৰ লৈ যিটো ব্যৱস্থা হৈছে খেতিয়ক
সকল ক্ষতিগ্রস্ত হৈছে। কিন্তু সৰ্বহাবৰ দল বিলাকে এইবোৰত একো মাত মতা নাই।

(Interruption)

* * * শ্রীহেমেন দাস : মাননীয় সদস্য এই বক্তব্য পাছিং স্টেজত কব লাগিছিল বা কনচিডাবিং
স্টেজত কব লাগিছিল। এইয়া চালেবেৰে কোবাই আছে।

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Madam, what my senior Hon'ble Member has said is quite unparliamentary. I am bringing this to your notice because the other day similar utterances were pointed out to be unparliamentary. I leave it to you for decision.

(Interruption)

মই চালেবেৰে কোবাই থকা নাই। এই শব্দটো আন পার্লিয়ামেন্টৰো।
উপাধ্যক্ষা মহোদয়া এইটো কি কৰে কৰক।

* শ্রীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : মাননীয় উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আঁচলতে আজিৰ এই
সংশোধনৰ ক্ষেত্ৰত আঘাৰ দে ডাঙৰীয়াই যিটো কথা কৈছে সেইটো আইনখনত ভাল
ধৰণে কোৰা আছে, তেখেতে এনেয়ে ভয় খাইছে। আইনখন ভালকৈ চালে ভাল
পাম। মাৰ্কেটিং বৰ্ডে নিযুক্তি দিব নোৱাৰে। মূলতে চৰকাৰৰ এপ্রেলে নহলে দিব
নোৱাৰে। আনকি মাষ্টাৰ বোলতো এই বৰ্ডে নিযুক্তি দিব নোৱাৰে। এইটো কৰা হৈছে।
মাৰ্কেটিং বোৰ্ডত লোড নপৰাৰ কাৰণে। আগতে সকলো ঠাইতে মাৰ্কেটিং বোৰ্ড
নাছিল। এতিয়া বৰাক ভেলীত আৰু শিৰসাগৰ আৰু ডিঙ্গড়তো নাছিল কিন্তু
এতিয়া কৰা হৈছে। মাৰ্কেটিং বৰ্ড অধীনলৈ সকলোকে অনা হৈছে। ১৯৭৪ত
মাৰ্কেটিং বৰ্ড গঠন হোৱাৰ পৰাই এই অফিচৰত কালেকশ্যন কিমান হৈ আছিল?
আমাৰ চেয়াৰমেন ভূপেন ৰায় আজি ইয়াত আছে। আমি সকলোৱে মিলি অসমৰ
ৰাইজৰ স্বার্থত কাম কৰি যাবলৈ ওলাইছোঁ। এই কালেকশ্যনৰ টকা আমি খেতিয়কৰ
উপকাৰতে খৰছ কৰিবলৈ লৈছোঁ। যেনে- পাৱাৰ টিলাৰ, শ্বেল' টিউব ওৱেল, ঔষধ
আদি দিয়াৰ লগতে খেতিয়ক সকলৰ প্রাইজমানিও স্পনচৰ কৰা হৈছে। আইন
সংশোধন কৰিব বিচৰা হৈছে যাতে জধে মধে নিযুক্তি দিব নোৱাৰে। যিথিনি
কালেকশ্যন হৈছে সেইশিনি খেতিয়কৰ উন্নয়নৰ ক্লামত খৰছ কৰা হব।

উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মাৰ্কেটিং বৰ্ডৰ অৱস্থা এতিয়া যথেষ্ট ভাল হৈছে।
এতিয়া শ্রীৰামপুৰ আৰু বঙ্গীৰহাট গেটত সংগ্ৰহীত ধনৰ পৰিমাণ যদি চোৱা হয়
১৯৯৪ চনত ৩৫ লাখ বৰ্ষ ৪০ লাখতে আছিল। ১৯৯৫ চনত ৭৯ লাখ হৈছে। আমাৰ

দিনত ১ কোটি ৪১ লাখ টকাৰ পৰা ১৯৯৭-৯৮ চনত ৩ কোটি ৮৩ লাখ, ১৯৯৮-৯৯ চনত ৫ কোটি ৮৩ লাখ টকা হৈছে গৈ। এইটো অকল শ্ৰীৰামপুৰ গেটৰ কথা। আমাৰ চৰকাৰ খনে দেশৰ প্ৰগতি আৰু উন্নয়নৰ কাৰণে কাম কৰিছে এইটোৱেই প্ৰমাণ। আগতে সংগ্ৰহৰ টকাৰ কোনো চিষ্টেম নাছিল। এতিয়া সংগ্ৰহীত ধনৰ শতকৰা ৫০ ভাগ খেতিয়কৰ কাৰণে খৰচ কৰা হৈব। আগতে তেখেতসকলে মাত মতা শুনা নাছিলো।

এই চৰকাৰে চাপোটিং প্ৰাইচ দিবলৈকে যই মাত মাতিষ্ঠেঁ। মাটিমাহৰ ক্ষেত্ৰত বাস্পাৰ জুগ হৈছে, প্ৰডাকশন হৈছে। কালি কথা হৈছে চিয়াৰমেন ডাঙৰীয়াৰ লগত বিলাহী এতিয়া ১০ পইচা হৈছে। গতিকে বেংকৰ পৰা ৫ লাখ টকালৈ এই বিলাহী বিলাক কিনি পেলাওঁ আৰু যদি কাঠৰ বাকচৰ অভাৱত বাহিৰলৈ পঠিয়াবও নোৱাৰেঁ তেতিয়াহলে এইবিলাক আমি বেক বা ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীত পেলাই দিওঁ। অন্ততঃ খেতিয়কে উচিত মূল্যতো পাৰ, লোকচান ভৰিব নালাগে। সেই কাৰণে এই সংশোধনী খিনি কেতিয়কৰ স্বার্থতহে অনা হৈছে। ১৯৭৪-ৰ পৰা এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আমি কিন্তু মাৰ্কেটিং বৰ্ডত খেতিয়কৰ প্ৰতিনিধি বাখিষ্ঠেঁ, চেৰাৰচ অৱ কমাচ মানুহো আছে। জধে মধে যাতে নিযুক্তি দিব নোৱাৰে তাৰ বাবেই এইটো কৰা হৈছে।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মাননীয় সদস্য দে ডাঙৰীয়াই কৈছে যে সৰ্বসাধাৰণ খেতিয়কৰ হিতাৰ্থে কাম কৰিব লাগে আৰু আঘাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহেমেন দাস ডাঙৰীয়াই আমাৰ পৰামৰ্শ দিব লাগিছিল যে খেতিয়ক সকলৰ কাৰণে কি কৰিব লাগে বা নালাগে। তেখেতে সেইটো নকৈ কেৱল কমিটি এখন গঠন কৰিব লাগে বুলিহে কলে।

Madam Deputy Speaker : Hon'ble Member Dr. Ardhendu Kumar Dey and other will move their amendment of Clause No. 12.

Dr. Ardhendu Kumar Dey : Hon'ble Deputy Speaker, I beg to move that "Clause 12 of the Proposed Bill which seeks to amend the section 19 of the Principal Act shall be deleted and the proposed "Clause 12" shall be substituted by the following :

"The market committee shall be constituted in each Civil Sub-Division with the following Members —

Chairman - Chairman of the Mahkuma Panshad/Secretary of the Mahkuma Panchayat of the respective area.

Secretary - Sub-Divisional Officer (Agriculture)

- Members** - i) Chairman of Town Committee/Municipality Board.
 ii) Marketing Inspector
 iii) Two progressive Producers.
 iv) Chairman of the Chamber of Commerce
 v) One Licencee
 vi) One from amongst the members of the Co-operative Marketing societies.

Market Committee shall have no power to levy "Cess."

Madam Deputy Speaker : Will you withdraw your amendments মাননীয় সদস্যহীন সুধিছে, মাননীয় মন্ত্রীরে "পারাব টুলেঙ্গি" এইটা উইদ কৰিবনে? I will now put the amendment before the House. The question is that - Clause 12 of the proposed Bill which seeks to amend the Section 19 of the principal Act shall be deleted and the proposed "Clause 12" shall be substituted by the following :

"The Market Committee shall be constituted in each Civil Sub. Division with the following Members -

Chairman - Chairman of the Mahkuma Parishad/Secretary of the Mahkuma Parishad/President Anchalik Panchayat of the respective area.

Secretary - Sub-Divisional Officer (Agriculture)

- Members** - i) Chairman of Town Committee/Municipal Board.
 ii) Marketing Inspector
 iii) Two progressive Producers.
 iv) Chairman of the chambers of commerce.
 v) One licencee
 vi) One from amongst the members of the Cooperative marketing Societies.

Marketing Committee shall have no power to levy cess.

Those who are in favour say 'Ayes' Those who are against say, 'Noes' have it ; Noes have it 'Noes' have it,

Clause 12 do form part of the Bill.

There is no amendments in Clauses 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 and 21 of the Bill. I now put Clauses 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 and 21 before the House for approval.

The question is that - Clauses 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 and 21 do stand part of the Bill. Those who are in favour say 'Ayes', Those who are against say, 'Noes'. 'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it. Clauses 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 and 21 do form part of the Bill.

There is no amendment is Clause 1, Preamble, Enacting formula and short Title of the Bill. I now put Clause 1, Preamble, Enacting formula and Short Title of the Bill before the House for approval. The question is that - Clause 1, Preamble, Enacting formula and Short Title do stand part of the Bill.

Those who are in favour, say 'Ayes'

Those who are against say 'Noes'. 'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clause 1, Preamble, Enacting formula and Short Title do form part of the Bill.

Item No 2 (c). Hon'ble Minister, Agriculture to move.

Shri Chandra Mohan Patowary (Minister, Agriculture) : Madam, I beg to move that the Assam Agricultural Produce Market (Amendment) Bill, 2000 be passed.

Madam Deputy Speaker : I now put the motion before the House.

The motion is that - The Assam Agricultural Produce Market (Amendment) Bill, 2000 be passed.

Those who are in favour say 'Ayes',

Those against say 'Noes'.

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The Motion is passed, the Bill is passed.

Item No3. in absence of the Chairman, Shri Bimolangshu Roy will speak.

LAVING OF REPORT

Shri Bimolangshu Roy : In absence of the Chairman, Committee on Employment Review, Assam Legislative Assembly, I beg to present the 32nd Report of the Committee on Banking Sector.

STATEMENT BY CHIEF MINISTER

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Chief Minister will make a statement.

* **শ্রীপ্রফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্রী)** : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, এই বিষয়ে স্টেটমেন্ট দিয়ে বুলি মই আগতে কৈছিলো। বিৰোধী দলৰ দলপতিয়ে ‘অসমীয়া প্রতিদিন’ কাকতৰ সম্পাদক হাইদৰ ছচ্ছেনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা কথাটো সদনত উলিয়াইছে সেই কাৰণে ঘট কৰ বিচাৰিছো যে নগাঁৱৰ কাকী অঞ্চলৰ পৰা ধনটি বনিয়া নামৰ এজন আলফা কৰ্মীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। এই সম্পর্কে কেচ ৰেজিষ্ট্ৰাৰ কৰা হৈছে। তেওঁৰ হাতৰ পৰা উদ্বাৰ হোৱা অটোগ্ৰাফকে আৰঙ্গ কৰি কিছু মেটেৰিয়েলচ জন্দ কৰা হৈছে।

Shri Haidar Hussain has admitted that he attended the ULFA raising day on 7th April 1998 at the 7th Battalion H.Q. deep inside Bhutan. He met Shri Biman Saikia @ Kabi Ranjan Saikia @ Siddhartha Phukan, Publicity Secretary on 4th April 1998. On April 6, 1998 Shri Hussain left Guwahati accompanied by some ULFA cadre. He first report at a transit camp located at Debangiri in Bhutan as directed by Mithinga Daimari. At Debangiri he halted for the night. On 7.4. he was escorted by another group of ULFA cadre to the 7 Battalion H.Q. where he met leaders of ULFA including Paresh Barua c-in-c Raju Barua, Chitraban Hazarika and held discussion with them. He addressed a meeting and participated in various programme including a volleyball match and a cultural show. On 8.4.98 he left 7th H.Q. and spent the night at a camp down below. On 9.4. 98 he returned to Guwahati. On way Bhutanese army intercepted him and his escorts but he was let off. Shri Sarat Chandra Sinha ex-C.M. and Smti. Union Minister, Bijoya Chakravorty met him in jail custoday. The interrogation is still going on.

* Speech not corrected

- (বিরোধী দলৰ সদস্য সকলক হাইদৰ ছছেইনৰ ফটো দেখুৱাই) কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী বিজয়া চক্ৰবৰ্তী আৰু প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী গ্ৰীষ্মৰত চল্ল সিংহই তেওঁক থানাত সাক্ষাত কৰিছিল।
- * শ্ৰীহেমেন দাস : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, হাইদৰ ছছেইনক প্ৰেণ্টাৰ কৰা হৈছে নে নাই জানেনে ?
  - * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, পুলিচৰ ষ্টেটমেন্টৰ মতে তেওঁৰ ওপৰত ইনভেচচন্টগেচন চলি আছে।
  - * শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, হাইদৰক প্ৰেণ্টাৰ কৰিছে জেৰা কৰিবৰ কাৰণে এইবুলি আমি ষ্টেটমেন্টৰ পৰা জানিব পাৰিবো। আলফাৰ শিবিৰত ভাষণ দিয়া হাইদৰ ছছেইনৰ ফটোখন আনিছো, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে, সেই ফটোখন আমাক চাৰলৈ দিব নেকি ?
  - * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, ফটোখন মাননীয় উপাধ্যক্ষাৰ টেবুলত জমা দিয়া হৈব। তেতিয়া আপোনালোকে চাৰ পাৰিব।
  - * Shri Silvius Condpan : Hon'ble Deputy Speaker. we are not making any comment. সাংবাদিক সকলে কামৰ স্বার্থত এঠাইৰ পৰা আন ঠাইলৈ যায় বা যাবলীয়া হয়। It is the Practice of the news people to get news for information of the public in their professional interest. সাংবাদিক হিচাবে খবৰ গোটাৰ কাৰণে বিভিন্ন ঠাইলৈ গৈছিল তেনে ক্ষেত্ৰত আলফাৰ লগত সহযোগ কৰি কিবা এটা যে ইঞ্চল যোগাব। we do not want to contest.
  - * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মাননীয় সদস্য ভৰত নৰহ ডাঙৰীয়াই কৈছে যে শ্ৰীহাইদৰ ছছেইনৰ ফটো হয়নে নহয় ঠিক নাই। আপোনাৰ পাৰ্টনেলি মই দিব নোৱাৰো। মই হাউচত চাৰমিত কৰিম।
  - * শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : যিটো ইন্টাৰগেচন লৈছে সেইটো এভিদেংখ হয়নে নহয়।
  - * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : ইন্টাৰগেচন আৰম্ভহৈ হৈছে। Alter completion of it, it will be decided whether there is sufficient ground to arrest him or not.
  - * শ্ৰীচিলভিউচ কন্দপান : আপুনি যিটো দিছে, আমি প্ৰেটফুল। Whether any Discrimitaning connection or information is there. এইটো কথা কলৈ হৈ যায়।
- মাননীয়া উপাধ্যক্ষা : মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ইতিমধ্যে উভৰ দিছেই।
- * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্য কন্দপান ডাঙৰীয়া বিলোধী পক্ষৰ দলপতি হিচাপে জানে যে পুলিচৰ হাতত যিয়েই নাথাকক সকলো বিলাক কম্পেয়াৰ কৰিব

লাগিব। I think after completion of interrogation they will come to a conclusion.

PRESENTATION AND LAYING OF REPORTS

Madam Deputy Speaker : Now item No 4. Hon'ble Members and Chairman of the PAC Shri Derhagra Mochahary.

Shri Derhagra Mochahary : Madam, I Shri Derhagra Mochahary, Chairman, Public Accounts Committee, Assam Legislative Assembly to present the 78th, 79th, 80th, 81st and 82nd Reports of the Committee.

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Member Shri Girindra Kumar Barua.

শ্রীগিরিন্দ্র কুমাৰ বৰুৱা : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, মই শ্রীগিরিন্দ্র কুমাৰ বৰুৱা সভাপতি, চৰকাৰী আহবাস সমূহৰ সমিতি, অসম বিধান সভা যে সমিতিৰ ৪২তম প্রতিবেদনখন দাখিল কৰিলো।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Shri Gahin Chandra Das.

Shri Gahin Chandra Das : I, Shri Gahin Chandra Das, Chairman, Committee on Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, to present the 33rd Report of the Committee on Welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes, Assam Legislative Assembly.

Madam Deputy Speaker : Now, item No. 7. Hon'ble Shri Kesharam Bora.

Shri Kesharam Bora : I, Shri Kesharam Bora, Chairman on Petitions, Assam Legislative Assembly to present the 29th Report of the Committee on Petitions.

Madam Deputy Speaker : Now, item No. 8. Hon'ble Shri Pulakesh Barua.

Shri Pulakesh Barua : I, Shri Pulakesh Barua, Chairman Act Implementation Committee, Assam Legislative Assembly to present the third Report, Part - II of the Act Implementation

Committee, Assam Legislative Assembly relating to the Labour & Employment Department, Government of Assam.

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Chief Minister.

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : I beg to lay the Annual Report of Assam Public Service Commission for the year 1991-92.

Madam Deputy Speaker : Hon'ble Chief Minister.

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : I beg to lay the Annual Report of Assam Public Service Commission for the year 1992-93.

Madam Deputy Speaker : Now, item No.11. Hon'ble Chief Minister.

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : I beg to lay the Annual Report of Assam Public Service Commission for the year 1993-94.

Madam Deputy Speaker : Now, item No.12. Hon'ble Chief Minister.

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : I beg to lay the Annual Report of Assam Public Service Commission for the year 1994-95.

Madam Deputy Speaker : Now, item No.13. Hon'ble Chief Minister.

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : I beg to lay the Annual Report of Assam Public Service Commission for the year 1995-96.

Madam Deputy Speaker : Now, item No.14. Hon'ble Minister, Irrigation.

Shri Abdul Muhib Majumdar (Minister) : I beg to present the Fourth Report of the Rules Committee of Assam Legislative Assembly.

Madam Deputy Speaker : Now, item No.15. Hon'ble Member Smti Rupam Kurmi.

Smti Rupam Kurmi : I beg to present the Second Report of the Committee on Empowerment of Women, Assam Legislative Assembly.

Madam Deputy Speaker : Hon'ble Chief Minister. (BOOK-LET OF FISCAL REFORMS PROGRAMME, Distribute in the House).

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : I beg to lay the booklet of Fiscal Programme, Govt. of Assam.

Shri Silvius Condapan : Madam, in the newspaper it is reported that Memorandum of Understanding has singed. এই সংক্রান্ত টেলিগ্রাফ বাতৰি কাকতত এটা বাতৰি ওলাইছে কেইন্দ্ৰিয়মান আগতে। He has gone to the press to tell them Although; no desire of the Government to bring it to the notice of the House by putting extra agenda. Any way, this is very good: But we should know much earlier. এই বিষয়টো আহিছে আলোচনাৰ কাৰণে। আগতে অহা হলে বেছি সুবিধা হ'লহেতেন। How the State Government came down to agree and sign the MOU. In many areas, which has gone against the interest of the people. এই বিষয়টো আহিছে আলোচনাৰ কাৰণে। আগতে অহা হলে বেছি কে সুবিধা হ'লহেতেন। এই বোৰৰ আশংকাটো দূৰ কৰিব পৰা গ'লহেতেন। সদনৰ প্ৰিভিলেইজ ব্ৰিটচ নকৰিলৈ। ডিপাইভ কৰিলৈ। সেই কাৰণে মহি মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা সদনত এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিষ্যে।

* শ্রীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মহি সদনত বাজেট বন্ধুতা দিউতে এই কথাটো উল্লেখ কৰিছিলো যে আমাৰ অসম চৰকাৰে ফিচকেল বিফৰ্মচ হাতত লৈছে। সেই সম্পর্কত কথাখিনি উপাধ্যক্ষ কৰা হৈছিল। সেয়েহে সেই সম্পৰ্কত কোনো কথাই লুক-ঢাক কৰাৰ প্ৰশ্ন নুঠে। এই সম্পৰ্কত মই স্পষ্টী ভাৱে কৈছো। গতিকে ফিচকেল বিফৰ্মচ আমাৰ পৰা লৈৰে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক এই বিষয়ে আমি স্পষ্ট ভাৱে কৈছো। সেইকাৰণে কোনো কথা লুক-ঢাক কৰাৰ প্ৰশ্ন নুঠে। ফিচকেল বিফৰ্মচৰ ক্ষেত্ৰত কি কি পলিচি লৈছো সেইটো কোৱা হৈছে।

* শ্রীতৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, এম, অ, ইউ; ত চহী কৰা বুলি কথাটো বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পাইছে। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জানুৱাৰী মাহত এম, অ, ইউ ত চহী কৰা নাই বুলি কৈছে। তাত কৈছে ৫ লাখ কৰ্মচাৰীৰ কাৰণে এম, অ, ইউ ত চহী কৰিব নোৱাৰো। আমি মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিষ্যে যে অসম চৰকাৰে এম, অ, ইউ ত চহী কৰিছে নে নাই? আজি যিথন ফিচকেল বিফৰ্মচ প্ৰগ্ৰামৰ বুকলেট দাখিল কৰিছে তাৰ টাৰ্মচ এণ্ড বেফাৰেঞ্চৰ লগত সম্পৰ্ক আছে নেকি?

* Speech not corrected.

* শ্রীপ্রফুল্ল কুমার মহস্ত (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, কোন পেপারত কি
লিখিছে সেইটো কৈ লাভ নাই। আমি কিংকি ফিচকেল বিফর্মচ হাতত লৈছো
সেইটোহে কৈছে।

Madam Deputy Speaker : Mr. Narah and Mr. Bordoloi please sit down.

* শ্রীতৰত চন্দ্ৰ নবহ : হাউচ চলি থকা সময়ত পেপারত কৰ পাৰে কিন্তু আমাক কিয় কৰ
নোৱাৰে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ : এতিয়া ভঙ্গনা প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত আলোচনা কৰা হৈ। আমাৰ হাতত সময়
মা৤্ৰ চাৰে তিনি ঘণ্টা আছে। সেয়ে মাননীয় সদস্য সকলে চমুকৈ কৰ।

DISCUSSION ON THE CENSURE MOTION

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Madam, under Rule 133 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly we the undersigned beg to move a Censure Motion against the Minister-in-Charge Rural Development in the present Budget Session.

The Motion is that "The House do now Censure the Minister-in-Charge Rural Development."

The Motion is brought for the following reasons -

- (1) Unabated rampant corruption is going on in this department.
- (2) Misuse of the funds allotted in this department has stunted the rural developments.
- (3) Poor and weaker section of the society in the rural areas have little benefit out of this department.

Yours Sincerely,

Silvius Condpan,
Ardhendu Kr. Dey,
Rameswar Dhanowar,
Wazed Ali Choudhury,
Pradyut Bordoloi,
Sheikh A. Hamid.

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, যোরাকালি হাউচেট মাননীয় সদস্য মুনীন মহস্ত ডাঙুবীয়াৰ প্ৰীণ হাউচৰ ওপৰত এটা প্ৰশ্ন আছিল। সেই সম্পর্কত আমাৰ মাননীয় সদস্য গৌতম বয় ডাঙুবীয়াই এটা প্ৰশ্ন কৰিছিল। সেই প্ৰশ্নটো আছিল এগিকালচাৰ আৰু হাটিকালচাৰৰ ক্ষেত্ৰত কিবা গাইড লাইন আছে নেকি? মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙুবীয়াই তেখেতৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কোনো ধৰণৰ গাইড লাইন নাই বুলি স্পষ্ট ভাৱে কৈছিল। কিন্তু মোৰ হাতত গাইড লাইন থকা কাগজ আছে।

Guidelines for Horticulture on private land of beneficiary farmers under the employment Assurance Scheme -

(i) Under the scheme, priority would be given to horticulture on lands of farmers who availed themselves of irrigation facilities under the Million wells scheme..... G/2

(ii) The total assistance to a single beneficiary towards inputs subsidy (material costs) and payment for labour should not exceed Rs. 15,000 per hectare, subject to a ceiling of two hectares. Assistance under the scheme will be provided to the beneficiaries over a total period of four years.

তাত বছত গাইড লাইন আছে। মাননীয় সদস্য গৌতম বয় ডাঙুবীয়াই দুই এটা কথা ডাঙি ধৰিছিল। সেই গাইড লাইন বিলাক মই পঢ়ি দিছে। তেখেতে কৈছিল দুই বছৰৰ কাৰণে কিন্তু এইটো চাৰি বছৰৰ কাৰণে। এই গাইড লাইন বিলাক যে আছে সেই কথাটো ইয়াত মই কলো। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, প্ৰীণ হাউচৰ ওপৰত বহুতো ধৰণৰ প্ৰশ্ন উথাপন কৰা হৈছে। বহুতো মাননীয় সদস্যই ইয়াত প্ৰশ্ন কৰিছে যে প্ৰীণ হাউচ কেনেকুৱা ধৰণে দিছে, কাক দিছে, ক'ত দিছে ইত্যাদি। ইয়াত আমাৰ মাননীয় সদস্য গৌতম বয় ডাঙুবীয়াৰো এটা প্ৰশ্ন আছিল। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ এনেকুৰাকৈ দিছিল। ধেমাজী, বৰপেটা, দৰং শোণিতপুৰ, লক্ষ্মীমপুৰ, মৰিগাঁও, বৰপেটা, নলবাৰী আদি সকলো বিলাক জিলাতে প্ৰীণ হাউচৰ আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু তাৰ কাৰণে চিমপোলিন আৰু টাৰপোলিন দিয়া হৈছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল আমাৰ ইয়াত চিমপোলিনৰ ক্ষেত্ৰত ১২০ জি, এম, এচ কিয় কৰিছে, দুশ জি, এম, এচ কিয় নকৰিলে? প্ৰীণ হাউচ বনোৱাৰ ক্ষেত্ৰত বছত টকাৰ চিমপোলিন আৰু টাৰপোলিন কিনা হ'ল। পাঞ্জাৰ, হাৰিয়ানা আদি ৰাজ্যত য'ত ৪৫/৪৬ ডিগ্ৰী টেম্পাৰেচাৰ আছে

তাত এই বিলাক বস্তুর প্রয়োজন হয়। কিন্তু আমাৰ অসমৰ নিচিনা এলেকুৱা ঠাইত এই বিলাক বস্তুৰ প্রয়োজন আছে নে? ইয়াত দেখা যায় যে বিভিন্ন জিলাত চিম্পোলিন যোগান ধৰা হৈছে। অকল ধেমাজী জিলাতেই ২০০ ৰোল চিম্পোলিন যোগান ধৰা হৈছে। এই চিম্পোলিনখনিৰ দাম ৪০ লাখ ৯২ হাজাৰ ৩৬০ টকা। গোটেই জিলাৰ কাৰণে অসমত চিম্পোলিন কিনা হৈছে ৩ কোটি ৫৫ লাখ ১২ হাজাৰ ৪০৯ টকাৰ। মোৰ হাতত চিম্পোলিন কোম্পানীৰ প্ৰাইচ লিষ্ট আছে। চিম্পোলিন বিতৰণ কৰা আৰু কটেজৰ কপিও মোৰ হাতত আছে। ১২০ জি, এচ, এম চিম্পোলিন যিবিনি খৰিদ কৰিছে সেইটোৰ বেট কিমান ? ৬৭৫.৫৮৬৬ৰ মিটাৰৰ দাম ২০৮৫.০০ টকা। এটা ৰোলত চিম্পোলিন ১১০/১২০ স্কুৰেৰ মিটাৰ থাকে। ধৰি লৈছো এটা ৰোলত চিম্পোলিন দুশ স্কুৰেৰ মিটাৰেই থাকে। ১১০ স্কুৰেৰ মিটাৰ চিম্পোলিনৰ দাম হ'ল ৩৩৯৭.৭৭ টকা। তাৰ পৰা ১০ পাৰচেট লেচ দিলে ৩০৫৮.০০ টকা। ধেমাজীত ২০০ ৰোল চিম্পোলিনৰ যোগান ধৰা হৈছে। সেই দুশ ৰোল চিম্পোলিনৰ দাম ৬,১১,৬০০.০০ টকা। তাৰ পিচত ডিচ্যুটিউচন শতকৰা ১০, ফলত ৩ হাজাৰ ৫৮ টকা হৈছে, ধেমাজীত ২ হাজাৰ ১০ লাখ টকাৰ ঠাইত ৬ লাখ ১১ হাজাৰ টকা। তাৰ বাবে ধেমাজীত কিমানকৈ ধৰা হ'ল। ধৰা হ'ল ৫০,৯১,৩৬০ টকা মাননীয় সদস্য সকলে শুনক। কোকৰাৰাবত ধৰা হ'ল ৩৯ লাখ ৩৫ হাজাৰ, তিনিচুকীয়াত ৬২ লাখ, ডিক্রুগড়ত ৩২ লাখ ৪২ হাজাৰ, লক্ষ্মীমপুৰত ৬১ লাখ ৬৫ হাজাৰ টকা। কৱিমগঞ্জত ২০ লাখ ৪৫ হাজাৰ ৬১০ টকা, ২৭ লাখ, দৰংত ৩৭,৫৩৯ টকা।

চিনকলিন মেকানিকেল উদ্যোগৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। ফোন নং ৬৩১১৪৮৯।

উপাধ্যক্ষা ডাঙৰীয়ানী We do not want to put our company in controversy.

তাৰ পিচত আমি কি কৰিলো, গুৱাহাটীত এটা ফোন নং পালো। ৰাজীৰ নেপালী ৪৫১০১৩০, মই সুধিলো ১ কোটি চিনকলিন বিক্ৰী কৰিব নেকি? উত্তৰত সুধিলে, আপোনাৰ আইদেনটিটি কি? মই কলো। আইদেনটিটি কেলৈ? মই কাষ্টমাৰ। উত্তৰ আহিল - আপোনাৰ নামটো। আমাৰ নিৰ্দেশ আছে।

উপাধ্যক্ষা ডাঙৰীয়ানী, কোনে যোগান ধৰিলে? মাননীয় সদস্য ৰামেশ্বৰ ধানোৱাৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছিল। ইগুষ্টি ডিলাৰ। কিন্তু আমি জনামতে ইয়াৰ ডিলাৰ হ'ল ত্ৰিপাল উদ্যোগ।

এতিয়া নীলাচল এন্টাৰপ্রাইজে কি কি পালে দেখিব। যিমানখন জিলাত

চিনকলিন বিতরণ কৰা হ'ল উপাধ্যক্ষ ডাঙুবীয়ানী মনত বাখিৰ, নলীনিবালা দেৱী, গুৱাহাটী - ৫। এই ঠিকাদাৰৰ লগতে আৰু কেহিটামান আহিব। এই নলীনিবালা দেৱী ইন্টাৰপ্রাইজে বিতৰণ কৰিলৈ ৫০৮.১১৩ লাখ টকা ভাৰপলিন। তাত ৯০ শতাংশ চিনকলিন ভাৰপলিন। Who is the owner of this Nilachal Enterprise? উপাধ্যক্ষ ডাঙুবীয়ানী, এতিয়া আমি আহিম এই কথালৈ যে ইয়াত যিটো এছটান্নিচ কৰিছে যিটো দাম চিনকলিন, ভাৰপলিন সেইটো দৰত কৰাৰ কৰিব নোৱাৰে; তাৰ বিপৰীতে ৫/১০ বেচি খৰচ কৰা হ'ল। যিমানখন জিলা দেখুৱা হৈছে সেইবোৰে পাইছে নেকি ? নাই পোৱা, কি কৰিলৈ? ৰিপটত শতকৰা 50% of the materials was not bought by this Govt. though the payment was made. মাননীয় সদস্যসকলক কোনোবাহি কৰ পাৰিব নেকি যে ২শ/৩শ টা বোল ত দিব। গৈছে বুলি ?

উপাধ্যক্ষ ডাঙুবীয়ানী, আমি এতিয়া আৰু এটা বহস্যজনক কথালৈ আহিম। ভেৰি ভেৰি ইন্টাৰেষ্টিং মেটাৰ। এইটো হ'ল প্ৰিটিং। মাননীয় সদস্য বাজেদ আলি চৌধুৰীয়ে এটা প্ৰশ্ন ১৯৯৮-৯৯, ৯৯-২০০০ চনত প্ৰিটিংত কিমান কিমান টকা খৰচ হ'ল ? উভৰত কোৱা হ'ল যে ৪ কোটি ৭৫ লাখ ১০ হাজাৰ ৪০৬ টকা কম। প্ৰিটিংৰ ভিতৰৱা কথালৈ যোৱাৰ আগতে এটা কথা ষ্পষ্ট কৰা হওক যে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কি নিৰ্দেশনা আছে ক'ত ক'ত প্ৰিটিং দিব লাগে ? এইটো মই পত্ৰি দিছো। Here is a letter from Under Secretary, Printing and Stationery Deptt. to All Special Commissioner, Commissioners and Secretaries of Administrative Departments and Heads of Departments :

Sir,

I am directed to say that no department including the Heads of Departments and other Government Corporations should not approach private press directly for any printing work. The Government in the Printing & Stationery Department will decide to which approved press the particular work should be allotted and issue necessary directions accordingly and directions of Printing & Stationery Department will be binding on the private approved concern. এতিয়া আমি চাৰ লাগিব কি নৰ্ম্মচ আছেহ সেইবোৰ অনুসৰণ কৰা হৈছে নে কি ? বাজেদ আলিৰ প্ৰশ্ন হৈছে “স্বত্ত্বাধিকাৰীৰ পিতৃৰ নাম কি ? কিষ্ট পিতৃৰ নাম কোৱা নহ'ল, চৰকাৰৰ কি নিৰ্দেশনা আছে ? যদি

কোনোবা বেজিস্ট্রেশন দিব লাগে তেন্তে তাত কোন press not enlisted in the Govt. press out not approved by the Govt. press. ইয়াৰ মাজতো যেতিয়া বেজিস্ট্রেশন কৰিবলৈ বিচাৰিষে নামটো নাথাকিব নেকি? ইয়াত স্বত্ত্বাধিকাৰীৰ পিতৃৰ নাম কোনোটোৱেই নাই। স্বত্ত্বাধিকাৰীৰ নামো দিয়া নাই, কিৱ দিয়া নাই? দিয়া নাই এই কাৰণেই যে ইয়াত যথেষ্ট প্ৰেছ আছে, যিবিলাক প্ৰেছ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হোৱা নাই। ইমাৰ ডাঙৰ লিষ্ট (মাননীয় সদস্যজনে লিষ্টখন দাঙি দেখুৱায়)। ইয়াত ২/৩/৫ টা পাটু কাৰো নাম বিচাৰি পোৱা নাই। সেই কাৰণে মঙ্গলদৈতে ২৭ টাৰ নাম প্ৰিণ্টিংৰ কাৰণে দিয়া হ'ল যাৰ এটাও নাম নাই আৰু বেজিস্ট্রেশন নাই বুলি শুনিছো।

এতিয়া, উপাধ্যক্ষা ডাঙৰীয়ানী, মই নলীনিবালাৰ কথা কৈছে নহয়, এই ঠিকাদাৰৰ নামলৈ মই বাৰে বাৰে আহি থাকিম। এই যে প্ৰিণ্টিং হৈছে নলীনিবালা পথে মোক এৰা নাই। আৰু বহতো আছে।

উপাধ্যক্ষা ডাঙৰীয়ানী, এতিয়া কথা হ'ল যে কি কাৰণে এই স্বত্ত্বাধিকাৰীৰ নাম দিয়া হোৱা নাই? আগুনি জানে যে - যিবিলাক প্ৰেছৰ নাম আছে তাৰ মাজত বহতো প্ৰেছৰ নাম ইয়াত ধৰা হৈছে।

উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, ইয়াত যিবিলাক প্ৰেছৰ নাম আছে তাৰ মাজতে বহতো প্ৰেছ ধৰা হৈছে যি কথা মালিকে নেজানে। Here is one letter of M/s B.S. Publicationr Zoo Narengi Road, Guwahati - 21, addressd to Director, Panchayat and Rural Development, Assam, Bhanga garh, Ghy - 5 Sub : B.S. Publication, Zoo Narengi Road Ghy-21
Respected Sir,

In inviting a reference to the above mentioned firm I have the honour to inform you that I am the only proprietor of the B.S. publication, Zoo Narangi Road, Guwahati-21, a registered firm of the Govt. of Assam, P&S Department. A photostat copy of the registration of the above firm is enclosed herewith for your kind perusal and information.

Sir, I took this opportunity to inform you that the above fact, since it has come to my knowledge that some person have carried-out without my knowledge printing works in your department in the name of the above mentioned printing firms, whose only owner is myself:

I further like to request you kindly to take necessary legal action against the person who has mischievously have used my firm's name for carrying out printing works in your department.

Thanking you,

Yours faithfully,

for B.S. Publication

Sd/- Ajit Kumar Baruah,

Proprietor,

B.S. Publication, Zoo Narengi

Road, Guwahati-21.

তাৰোপৰি যদি আমি প্ৰিন্টিং মেচিন নানো তেনেহ'লে জনসাধাৰণৰ প্ৰতি অন্যায় কৰা নহ'বনে ? আমাৰ দায়বদ্ধতা আছে। উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, এইটো হ'ল গোটেই অসমৰ প্ৰতি জিলাৰ কথা, ১৯৯৮-৯৯ চনত দি, আৰ, দি, এব আন্দাৰত কিমান টকা বিলিজ কৰিছিল ? বিলিজ কৰিছিল ৫৪,৪০৯.৯৪ লাখ টকা। খৰচ কৰিছিল ৩১,২৬ লাখ টকা। আৰু আনস্পেন্ট আছিল ১৯,৩৮০ লাখ টকা। এই বাজেট অধিবেশন আৰম্ভ হওতেই এটা প্ৰশ্ন আহিছিল যে কিমান টকা পালে, কিমান টকা খৰচ হৈছিল আৰু কিমান টকা খৰচ নোহোৱাকৈ থাকিল ? মন্ত্ৰী মহোদয়ে ক'লৈ এইটো এটা সুকীয়া প্ৰশ্ন। এতিয়া ১৯৯৭-৯৮ চনলৈ আহো। এইটো ১৯৯৭-৯৮ চনত পাইছিলো ২৫,৫৮.২৫ লাখ টকা আৰু খৰচ কৰা হ'ল ১৫,৩৮৬.৭২ লাখ টকা আৰু জয়া থাকিল ১০,৪৭১,৫৩ লাখ টকা। এই যিটো মেনদেদ তাৰ পাৰচেনটেজ আছিল ৫৯.১৮ শতাংশ। এতিয়া পাৰচেচৰ ওপৰত কম। তাৰ আগতে এটা কথা কম যে, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিৰ্দেশ দিছিল যে, টুলচ কিটচ বিলাক পাৰচেচ কৰিব নালাগে। কিন্তু পাৰচেচ কৰা হ'ল। যাৰ যি খুচি সেইমতে কিনিলে। তাৰ পিচত বিল বিচাৰি গৈ ক'লে মই অমুকৰ ৱিলোচিত ইত্যাদি। পি.ডি.চিলচৰে কলে মই দিব নোৱাৰো। তাৰ পাচতে মাৰামাৰি গন্দগোল আদি হ'ল। প্ৰিন্টিং যিটো হৈছে তাত টকা খৰচ হৈছে কিন্তু প্ৰিন্টিংৰ কাম ৫০ শতাংশও হোৱা নাই। প্ৰিন্টিংৰ মেটেৰিয়েলচ গোদাম ভাৰা কৰি বখা হৈছে। তাত এইবিলাক নিগনিয়ে থাইছে, উই উঠিছে আৰু কাগজবিলাক পিচত বিক্ৰি কৰা হৈছে। এনেকুৰা অৱস্থা হৈছে। এতিয়া মই আহিছো পাৰচেচৰ কথালৈ। কিছুমান বস্তু পাৰচেচ কৰা হৈছে। Total Rs. 52, 75, 895 was

spent on purchase of looms from various parties. In some cases only Income Tax have been deducted but not sales tax. No beneficiary list, stock register copies of order etc. have been found. মই গোটেই অসমৰ কথা নকও নলবাৰী জিলাৰ কথা কম। সকলো জিলাৰ একেই পিকচাৰ। Purchase of sewing machines M/s Assam Syndicate for purchase of sewing machine against which the party billed Rs. 45,36,000. No stock register, beneficiary list or order copies have been found. The agency have made payment to various parties to the tune of Rs. 7,35,289 for purchase of sign boards. Purchase of STWs and seeds, the Agency have made payment, as depicted in the final accounts of this programme. However, under what component, these have been approved by GB ? এই বিলাক নলবাৰীত খবিৰ কৰিছিল। A total amount of Rs. 42,72,000 was refunded by 5 blocks of Nalbari district. Funds released under EAS during 1997-98 for blacktopping of PWD roads. What amount has been refunded by the block is not known. However, it is observed that Madhupur Block has pent an amount of Rs. 3,31,308 against 2 schemes under EAS during 1997-98 and refunded only Rs. 2,81,000 to the Agency.

ইয়াতে আমাৰ গয়াৰী ডাঙৰীয়াই প্ৰশ্ন কৰিছিল। সেই প্ৰশ্নটো মোৰ লগত আছে। প্ৰশ্নটো আছিল মেটেৰিয়েল খবিৰ কৰিবলৈ দি,আৰ, দি, এৰ নৰ্মচ ভায়োলেট কৰা হোৱা নাছিল নে ? মন্ত্ৰীয়ে ক'লে নহয়। আজি ইয়াত কি হৈছে। নলবাৰীত ইয়াৰ দ্বাৰা নৰ্মচ ভায়োলেট কৰা হোৱা নাইনে ? আজি গয়াৰী ডাঙৰীয়া থকা হলে ভাল আছিল, কিষ্ট তেখেত আজি নাই। এই গোটেই বিলাক নলবাৰী জিলাৰ। এবাৰ ৬০ লাখ, এবাৰ ২৮৩ লাখ, এই ৯ লাখ ৪৭ হাজাৰ টকা তাৰে বিলিজ কৰিলে ৪২ লাখ টকা। ৩৩ লাখ টকা বেছি হ'ল। গড়কাপুনি বাস্তাৰ ক্ষেত্ৰতো বছত দুৰ্নীতি দেখা যায়।

Expenditure under Schemes of Metalling and Black-topping of PWD Roads

19 nos, of MT & BT of PWD Roads Schemes under 7 Blocks for EAS 1997-98 with a total estimated amount of Rs. 139.83 lakhs and 21 nos. of such schemes with extensions

under 8 Blocks for EAS 1998-99 with a total estimated amount of Rs. 123.78 lakhs was approved by Governing Body as informed to us. Funds were released to Blocks in 1997-98 and recalled back as noted above. During the year under audit, a total amount of Rs. 60,19,539/- have been expended by the Agency under the activity, i.e., paid to Construction Committees in cash for 11 nos. of 1997-98 schemes and 3 nos. of 1998-99 schemes, out of which 2 schemes of 1998-99 and 1 scheme of 1997-98 under Pub-Nalbari Dev. Block was completed and full of the estimate amount after deducting contingencies (3% of EA) and value of Bitume supplied was paid amounting. মেটেলিংৰ হিচাপটো কি হ'ল, এবাৰ পালে ১৩৯.৮৩ লাখ, এবাৰ ১২৩.৭৮ লাখ। মুঠ ২৬৩.৬১ লাখ। ইয়াৰে খৰচ হ'ল ৬০.২৫ লাখ টকা। বাকী ২০০.৬ লাখ কলৈ গ'ল? বিটুমেন কিনা হ'ল ১২.৩৫ লাখ টকাৰ। বাস্তাটো কিষ্ট ১৯৯৭-৯৮ চনতে সম্পূর্ণ হোৱা দেখুৱালে কিষ্ট বিটুমেন খৰিদ কৰিছে ১৯৯৯ চনত। এই বিলাক মজাৰ কথা নহয় নে?

আমি জনাত গোটেই অসমৰ ভিতৰত নলবাৰী জিলাটো বেছি শিক্ষিত মানুহ আছে কিষ্ট তাতেই শতকৰা ৯৯ জনে হাতেৰে টিপচহী মাৰিব নোৱাৰি ভৱিৰ বড় আঙুলিবে ছাপ দিছে।

এতিয়া এই হাইলান্ডিৰ কথা কৰ খুজিছো। একেটা সংখ্যা কেবা ঠাইতো প্রিণ্টিং হৈছে। পেট্রোল কিনিছে ৭০.৯/৬০, জে,আৰ ওৱাই ২লাখ ১০ হাজাৰ টকা ইয়চত ৪১ হাজাৰ মুঠ ৩৬৮ হাজাৰ টকা গাড়ী মেৰামতি বাৰ্বদ্ধ প্ৰথমে ৪৫ হাজাৰ জে,আৰ, ওৱাই,ই.এচ.আদিত মুঠ ১ লাখ ৩ হাজাৰ টকা তাৰ পিচত আই.আৰ.ডি.পি, আদি বিভিন্ন শিতান্ত মুঠ ৭ লাখ ৩ হাজাৰ টকা টেলিফোন টি.এ, বিলৰ নামত ২ লাখ ৬৮ হাজাৰ খৰচ কৰিছে। আমাৰ মন্ত্ৰী সভাৰ মন্ত্ৰী সকলৰ তুলনাত বিষয়া সকলে টি.এ বিলত সীয়াহীন খৰচ কৰিছে। আই.আৰ.ডি.পি,জে,আৰ,ওৱাই বিভিন্ন শিতান্ত ১ লাখ ৩৯ হাজাৰ টকা খৰচ কৰিছে। এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে এই মহকুমাত গাড়ী কেইখন আছে। আমি জনাত এটা বা দুটা আছে। কিষ্ট গাড়ীৰ নামত পেট্রোল আৰু মেৰামতিৰ নামত ১ বছৰতে যিমান টকা খৰচ কৰিছে সমান দামৰ নতুন গাড়ী কিনিব পৰা গ'লহৈতেন।

উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আপোনাৰ মনত আছে নিশ্চয় আপুনি কৰিছিল
মই মাথো মনত কৰি দিছো চি,আই,চি. চিমেন্ট চেইলৰ পৰা, কিনা কথা আছিল, কিন্তু
কিনা নহ'ল। এতিয়া যিবোৰ চি,আই,চি কিনিছে সেইবোৰ ধূমুহাজিচিতি ঘায়। সিদিনা
এই বিষয়টোৱ ওপৰত সদনত কৰ খুজোতে হাউচত হলস্তুল লগাইছিল। সিদিনা
মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছিল অনুসন্ধান কৰা হৰ, কিন্তু আজি মুখ্যমন্ত্ৰী সদনত উপস্থিত নাই।
অনুসন্ধান কৰা হলো ভাল আছিল।

তাৰ পিচত গম নাপালো তদন্ত হ'লনে নাই? অৱশ্যে তদন্ত হ'লে মন্ত্ৰী
ডাঙৰীয়াৰ পৰ্টফলিও নাথকিলহৈতেন। এটা কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। He is
very much faithful and obedient to our Chief Minister. He is
very much blind towards the interest of the Chief Minister and
vice-versa. তেখেতে সকলৰ অন্তৰত আঘাত কৰিছে যেতিয়া উঠাই লৈছে।

* শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মন্ত্ৰীয়ে উভৰ দিওতে কৰ পাৰিব। এতিয়া উভৰ দিব নোৱাৰে।

মাননীয় উপাধ্যক্ষা : তেখেতে যিটো শব্দ কৈছে সেইটো একসপাঞ্জ কৰিছে। এতিয়া মাননীয়
সদস্য শ্রীদিলীপ শইকীয়া।

* শ্রীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, সন্মানিত বিৰোধী দলৰ সদস্য
সকলে যিটো ভৎসনা প্ৰভাৱ আনিছে আম্য উন্ময়ণ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ বিৰুদ্ধে তাৰ তীব্ৰ
বিৰোধীতা কৰিছো। ১৯৯১-৯২ চনলৈ এই বিভাগটোত কি হৈছিল তাৰ কিছু নথি
পত্ৰ সদনৰ মজিয়াত কাৰ্য বিৱৰণী এখন এখনকৈ পাঠ কৰি যাম তাৰ বাবে কিছু
সময়ৰ দৰকাৰ হৰ।

Letter No. PDA. 181/92 dt. 18.9.92 ... letter from Shri A.R. Laskar, Deputy Secretary, Panchayat & RD (A) to the Director of Panchayat & RD. I quote the letter "I am directed to send herewith again copies of W.T. message No. PDA. 181/92/ 18 dt. 27.8.92 and No. PDB. 1029126-A dt. 7.8.92 with a copy of Assam Ordinance No. II of 1992 in respect of withdrawal of delegation of powers for recruitment, transfer etc. of staff under this department for your necessary action with a copy to Minister and Minister of State.

* শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : ১৯৯৬ চনৰ পিচৰ খিলি কওৰু। তাৰ আগৰ লহয়। কলিং আছে
১৯৯২ চনৰ কথা কৰ নোৱাৰে।

* শ্রীদিলীপ কুমাৰ শহীকীয়া : অৰাজপত্ৰিতাপদ কনিষ্ঠ অভিযোগ, নিম্ন বৰ্গৰ সহায়ক, গ্রাম সেৱক, টাইপিস্ট আদি প্ৰোট সংঘালিকে নিযুক্তি দিয়ে। বাজপত্ৰিত পদ বিলাক চৰকাৰে দিয়ে। কঢ়েছৰ দিনত এখন চিঠি যোগে সংঘালকৰ ক্ষমতা উইড্ৰ কৰিলৈ। কিন্তু নিযুক্তি দিছে উপ-সচিবৰ চিঠি।

Office order No. PDB. 297/90/Pt.I/50 dt. 19.9.92 from Deputy Secretary, Panchayat & RD. The order said that the order issued vide Directorate of Panchayat & RD Deptt's No. DRD. 2/21/90/247 dt. 1.9.92 is hereby cancelled! সিমান বিলাক অৰাজপত্ৰিত নিযুক্তি দিছে সেই বিলাক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কেঞ্চেল কৰিছে। সংঘালকৰ সংবিধান প্ৰদত্ত ক্ষমতা খৰ্ব কৰিছে। এনেকুৰা অজস্ব নিযুক্তি দিছে। ১৯৯২ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰত ৩০ জন নিযুক্তি দিছো। ১৮ নৱেম্বৰত দিছে। ৭ নৱেম্বৰত দিছে ২৪ জন। এই বিলাক অবৈধ নিযুক্তি দিছিল। আমাৰ চৰকাৰৰ দিনত উপ-সচিবৰ তেনে নিৰ্দেশ গলৈ মন্ত্ৰীক কম বিজাইন দিয়ক। ট্ৰাঙ্ক চাপ্পাইৰ ২৪ চেপ্টেম্বৰত হুকুম দিছিল। আচৰিত উপ-সচিবৰ ট্ৰাঙ্ক যোগান দিব পাৰে নোকি?

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, কি আচৰিত কথা উপ-সচিবেও ইয়াৰ পৰাই ডাইৰেক্ট ট্ৰাঙ্ক চাপ্পাই দিয়াৰ কাৰণে চাপ্পাই অৰডাৰ দিব পাৰে। .....vide letter No. PDA. 143/92/64 dt. 24.9.92 from Deputy Secretary, P&RD to M/S Assam Tin Centainers & Brass & Bell Metal Industries, Kahilipara, Guwahati. The letter said that "In an directed to request you to supply 6719 nos. of steel trunk of size 30 x 18 x 12" at the approved rate of Kamrup district Rural Development Agency, i.e. Rs. 516/- to 20 DRDA. কেৰল ট্ৰাঙ্ক চাপ্পাই নহয় অন্যান্য রাষ্ট্ৰয়ো চাপ্পাই দিয়াৰ কাৰণে চাপ্পাই অৰডাৰ দিয়ে। ডেপুটি চেক্রেটাৰীয়ে চাপ্পাই অৰডাৰ দিব পাৰে জানো? বিষয়টো মাননীয় সদস্য হেমেন দাস ডাঙৰীয়াই ভালকৈ কৰ পাৰিব। এই কামবিলাক দিষ্ট্ৰিক্ট কাম জিলা ভিত্তিত হব লাগে। এইয়া চাওক পার্টিকুলাৰ ফাৰ্ম বিলাকলৈ ডেপুটি চেক্রেটাৰীৰ পৰা চাপ্পাই অৰডাৰ গৈছে। চিঠি গৈছে। এতিয়া চাওক আমাৰ নিয়মবিলাক কোনে ভঙ্গ কৰিছে তাত মিঠিবিলাকত ইমিডিয়েট বুলি লিখা আছে। এই গোটেইখন পঢ়ি দিলে ২ ঘণ্টা সময় লাগিব, গতিকে মই চমু কৰিলো। (সদনত হৃলস্থুল পৰিৱেশ) আপোনালোকৰ দিনত কাম হোৱা নাই কিন্তু আমাৰ মচ্ছা চৰকাৰৰ দিনত কাম যথেষ্ট হৈছে। এইটো মই ডাঠি কৰ পাৰো আমাৰ জিলা বিলাকত কাম ভাল হৈছে, এই কাম বিলাক কৰাৰ কাৰণে

কোনে পলিচি লৈছে, আমাৰ জিলা বিলাকত গুভাৰ্ণিং বড়ি আছে, তাত উপায়ুক্তকে ধৰি সংশ্লিষ্ট বিষয়া মাননীয় সদস্য সকল আৰু সাংসদ সকল আছে, তাত বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য আৰু চৰকাৰ দলৰ সদস্যও থাকে, এই সকলো সদস্যকে লৈ গুভাৰ্ণিং বড়ি বহে তাত কি কি আঁচনি লোৱা হৰ আৰু কি কি কাম হৰ সেই সম্পর্কত আলোচনা কৰি জি.বিৰ এপ্রোভেল লোৱা হয় আৰু তাতেই সিদ্ধান্ত লোৱা হয়। গতিকেই জিলা ভিত্তি কাম বিলাক ভাল হৈছে। এতিয়া অসম চৰকাৰে মণিটৰিং কমিটি গঠন কৰি দিছে। তাৰোপৰি ইএ, এচ ব্ৰক বিলাক কৰি দিয়া হৈছে, গতিকে কোনে কয় আমাৰ দিনত কাম হোৱা নাই। যদি বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য সকলৰ সমষ্টিত কাম হোৱা নাই তেতিয়াহলে তাৰ কাৰণে তেওঁলোকেই বেচপোনটিবল। আমাৰ এলেকাত কাম হৈছে, আই ওৱাই, ডল্লিউ ২০ হাজাৰ টকাৰ কাম হৈছে। অকল কাম হোৱাই নহয়, অসম অঞ্চল সীমান্তৰ সংৰক্ষন কৰিব পাৰিছো। তাৰ পাচত গ্ৰীণ হাউচৰ কথা কোৱা হৈছে, এইটো আমাক লাগে, খৰৰ পোৱা মতে এজন ব্যক্তিয়ে গ্ৰীণ হাউচৰ জৰিয়তে মাহে ৩ হাজাৰ টকা উপাৰ্জন কৰিবলৈ সামৰ্থ্য হৈছে। হাইলাকান্দিতো খৰৰ ললো তাতো ভাল কাম হৈছে বুলি জনাইছে। সেইদৰে শিলচৰতে যদি হোৱা নাই তেতিয়াহলে আমি সেই ঠাইবিলাক ভিজিট কৰিব পাৰিব। শতকৰা ১০০ ভাগ নহবও পাৰে কিন্তু বহুত খিনি কাম হৈছে। স্বয়ং শ্ৰীকৃষ্ণয়ো যদি মুখ্যমন্ত্ৰী হয় তথাপিতো শতকৰা ১০০ ভাগ হৰ নোৱাৰে, কিয়নো বৰ্তমান অৱস্থাতো ভাল নহয়। কিন্তু বহু ঠাইত কাম হৈছে, আই ওৱাই, ডল্লিউ কাম ভাল হৈছে। সেই কাৰণেই আমি আশা কৰিছো বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য সকল আৰু আমি সকলোৱে লগ লাগি এই বিভাগটো কেনেকৈ অধিক সক্রীয়শীল কৰি তুলিব পাৰো তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। এতিয়াও বিভিন্ন আঁচনি আহি আছে, আই ওৱাই, ডল্লিউ আঁচনি চলি আছে আৰু এই কাম বিলাক গাইড লাইন দিয়া আছে। আনকি কম্পিউটাৰৰ কামো হৈছে। কোন কোন ব্ৰকত কি কি কাম হৈ আছে বা হোৱা নাই সেই বিষয়ে ডি.আৰ.ডিৰ জৰিয়তে কম্পিউটাৰত মাননীয় সদস্য ৰায় ডাঙৰীয়া আৰু সিং ডাঙৰীয়াই জানিব পাৰিব। সেইদৰে ই.এ, এচ কমিটিয়ো আছে তাতো সিদ্ধান্ত লৈ বহুবোৰ কাম হৈছে। মাননীয় সদস্য সকলে গেগৰ বিপোৰ্টতো পঢ়িলৈই জানিব পাৰিব। ১৯৯১ চনৰ পৰা ১৯৯৬ চনলৈকে কি কি কাম হৈছে বা হোৱা নাই সেই বিষয়ে জানিব পাৰিব।

এই গোটেই বিলাক কথা এই বিভাগৰ জৰিয়তে আমি জানিব পাৰো, মাননীয় সদস্য সকল নিশ্চয় দিমত নহব বিশেষকৈ আমাৰ যি সকল বি.জে.পিৰ

মাননীয় সদস্য আছে তেখেতসকলেও দ্বিমত নহব কিয়নো আগতে আমাৰ যিটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ৮০ শতাংশ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে যিটো শতকৰা ২০ শতাংশ আছিল সেইটো এতিয়া কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে শতকৰা ৭৫ শতাংশ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে শতকৰা ২৫ শতাংশ কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৫ শতাংশ কমাই দিছে। গতিকেই আমি সকলো সদস্য, বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলেও লগ লাগি এই যিটো ৫ শতাংশ কমাই দিছে সেইটো পুনৰ পৰীক্ষা কৰি আগৰ সিদ্ধান্তটোকে বাহাল বাখিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত হেঁচা দিব লাগে। কিন্তু এটা কথা মন কৰিব লগীয়া হৈছে আজি কাৰোবাৰ জন্মদিন কাৰোবাৰ বিয়া আনকি ডি, ডি, আই, পি আহিলেও সেই ডি, আৰ, ডিকেই প্ৰয়োজন হয়, সকলোতে কেবল ডি, আৰ, ডি, এক লাগে।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, ডি, আৰ, এ বিভাগটো সকলোতে লাগে - ডি, আই, পি আহিলে লাগে, চেন্টেলৰ কোনোবা টিম আহিলে লাগে, কাৰোবাৰ ল'ৰা জন্ম হ'লে লাগে। আমি ইয়াত আজি ডি, আৰ, ডি বিভাগক গালি পাৰি আছো। বিয়া আৰু আদি সকলোতে ডি, আৰ, ডি বিভাগক লাগে। এতিয়া ডি, আৰ, ডি বিভাগে কি কৰিব। আন ফালেদি দিল্লীকো পূজা কৰিব লাগে। মেখেলা চাদৰ, চাহপাত গামোচা বিলাক লাগে। বিয়া ফুটবল, সাহিত্যসভা আদিতো ডি, আৰ, ডি বিভাগক লাগে। আপোনালোকে চান্দা তোলাটো বন্ধ কৰক। এইটো ব্লক পৰ্যায়ৰ পৰা কৰিব লাগে। সেইটো নকৰি সকলোৰে ডি, আৰ, ডি বিভাগতহে চকু। সকলাকে চান্দা লাগে। পাতত পানী দিলে কি হব গুৰীত পানী দিয়ক। গুৰিত পানী দিলেহে বিভাগটো ভাল হব। কিছুমান অঞ্চলত ভাৰপ্রাপ্ত বি, ডি, অ আছে। সেই বিলাক ব্লকত পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ বি, ডি, অ দিব লাগে। অসমৰ সকলো বিলাক ব্লককে ইঁ এ, এচ ব্লক কৰাৰ কাৰণে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু বিভাগীয় মন্ত্ৰীক ধন্যবাদ জনাইছে। আমি সকলোৰে এই বিভাগটো আগবঢ়াই দিব লাগিব। ১ হেজাৰ খন স্কুল ঘৰ : মাজিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৱেকৰড অপাৰেচন আঁচনিত পঠাইছে। প্রত্যেক স্কুলে ১ লাখ ২০ হেজাৰ কৈ টকা পাৰ। বাকীখনি প্ৰয়োজন হ'লে ৰাজ্য চৰকাৰে দিব। ডি, আৰ, ডি বিভাগত অনা ভৰ্মনা প্ৰস্তাৱ চেষ্টা উঠাই লবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো। বিশেষ কৈ আজি প্ৰস্তাৱ লব লাগে যে বৰ্তমান কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৭৫ শতাংশ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে ২৫ শতাংশ সেইটো ৮০:২০ শতাংশ বা ১০০ শতাংশ কৰিব লাগে। কাৰণ আমাৰ ৰাজ্যখন উগবাদী সমস্যাৰে জৰ্জৰিত বা অনুৱত ৰাজ্য হিচাবে অগ্রাধীকাৰ দিব লাগে। আমাৰ দিনত বছতো কাম হৈছে। নবেশ্বৰ মাহব পৰাই বাস্তু বনোৱা কামত দুখীয়া লোক সকলক নিয়োজিত কৰা হৈছে। ই, এ, এচ স্থীমৰ জড়িয়তে বছতো মানুহ উপকৃত হৈছে।

এই কথাটো আপোনালোক সকলোরে স্বীকাৰ কৰা উচিত। সেই কাৰণে মাননীয় সদস্যসকলক এই সুযোগতে ভৎসনা প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ আহ্বান জনাই মোৰ বক্ষ্য সামৰণী মাৰিলো।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble member Shri Bimalangshu Roy.

* **শ্রীবিমলাঙ্গন রয়** : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আজ এই ভৎসনা প্ৰস্তাৱের মাধ্যমে রাজ্যের পদ্ধতি এবং গ্রামোন্নয়ন বিভাগের কাৰ্য্যকলাপ সম্পর্কে আলোচনা কৰাৰ যে সুযোগ পেয়েছি সেজন্য বিধান সভাৰ প্ৰধান বিৱোধী দল, কংগ্ৰেস দলকে আমি ধন্যবাদ জনাচ্ছি। কাৰণ এই ধৰনেৰ প্ৰস্তাৱ সদনে উথাপন কৰাৰ জন্য যে সদস্য সংখ্যাৰ প্ৰয়োজনতা বিৱোধীদেৱ মধ্যে কেবল কংগ্ৰেস দলেৱই আছে। মহোদয়া, এই গ্রামোন্নয়ন বিভাগেৰ কাৰ্য্যকলাপ আলোচনা কৰলৈ প্ৰত্যেকজন সদস্য - বিৱোধী এবং শাসক দল উকলেই উপকৃত হৰেন। কাৰন একমাত্ৰ এই বিভাগ যে কেন্দ্ৰ থেকে যথেষ্ট অৰ্থ বৰাদ পাচ্ছে এবং এই অৰ্থ যদি সদব্যবহাৰ কৰা হয় তাহলে গ্রামেৰ দৱিদ্ৰ জনসাধাৱনেৰ জন্য যথেষ্ট কাঞ্জ কৰা সত্ত্ব। মহোদয়া, আমাৰ মনে পৱে আমি যখন ১৯৯৬ ইংতে প্ৰথম বিধায়ক হয়ে এসেছিলাম তখন এই ডি.আর.ডি এ বিভাগকে সাধাৱন লোকেৱা 'দিনে রাতে ডাকাতিৰ আখড়া' বলে উপহাসকৰত। আমাৰ তখন আশা কৰেছিলাম যে বৰ্তমান সৱকাৰ কাৰ্য্যভাৱ নেওয়াৰ পৰ এই বিভাগেৰ এই বদনাম ঘূচবে, এই বিভাগেৰ কাজকৰ্ম ঘৰত হবে। কাৰন তখন প্ৰথম প্ৰথম শিলচৰেৰ প্ৰকল্প সম্প্ৰালক গ্ৰেপ্তাৱও হয়েছিলেন দুৰ্বীতিৰ দায়ে। কিন্তু আমাৰ অত্যন্ত দৃঢ়খ্যেৰ সঙ্গে লক্ষ্য কৰেছি যে অৱস্থাৰ কোনও ঘন্টি হয়নি বৰং আৱও অবনতি হয়েছে। তদানীন্তন সৱকাৱেৰ আশীৰ্বাদ পুষ্ট সেই রামু গুলগুলিয়া এই সৱকাৱেৰ আমলেও বহাল তবিয়তে জাঁকিয়ে বসেগ্ৰামনোন্নয়ন বিভাগেৰ উপৰ ব্যাসা চালিয়ে যাচ্ছে অৱশ্য এই সৱকাৱেৰ আমলে আৱো একজন নতুন সংযোজনও শোনা যাচ্ছে যাৰ নাম 'আৱমান শেখ'। আমাৰ দেখতে পেলাম কেবল সৱকাৰ পৱিৰ্বৰ্তন হয়েছে অৱস্থাৰ কোনও পৱিৰ্বৰ্তন হয়নি। এখনো এই বিভাগ সেই তালেই চলছে। বিশেষকৰে আমি শিলচৰ পি.ডি অফিসেৰ কথা বলতে পাৰি। সেখানকাৰ বিধায়ক হওয়াৰ পৱে অন্ততঃ জাৰিবাৰ এই অফিসেৰ কৰ্মচাৰীৰা স্থানীয় শাসক দলেৰ সদস্যদেৱ হাতে নিগৃহীত হয়েছেন। এই মাত্ৰ তিনিদিন আগেও শিলচৰ পি.ডি অফিসে তিনজন কৰ্মচাৰীকে অফিসেৰ মধ্যে কৰ্তব্যৱৰত অৱস্থায় মাৰাঘুক ভাৱে আহত কৰা হয়েছে। এই ঘটনা নিয়ে পুলিশ কেসও হয়েছে। অৱশ্য কেউ গ্ৰেপ্তাৱ হয়েছে বলে এখনো শুনিনি। কাৰন অভিযোগ উঠেছে

আক্রমনকারীরা বর্তমান শাসকদলের স্থানীয় সদস্য মহোদয়া, এমনকি এই শাসকদলের একজন বিচায়কও শিলচর ডি.আর.ডি.এ. অফিসে চুকে কর্মচারীদেরে মারধর করার অভিযোগ রয়েছে। আশ্চর্যের ব্যাপার হলো এসবের জন্য শাস্তি হয়না।

মহোদয়া, মাননীয় সদস্য শ্রীদলীপ ক্ষইকীয়া মহোদয় তাঁর বক্তব্যে গঠনমূলক পরামর্শ দেবার জন্য আহ্বান আনিয়েছেন। আমি চেষ্টা করব যাতে কি ভাবে জনসাধারণের উপরাংতে আসে আলোচনার মাধ্যমে তেমন পরামর্শ দেবার।

মহোদয়া, আজ সদনে বি এ সির যে রিপোর্ট পেশ করা হয়েছে সেখানে ডি.আর.ডি.এর টাকায় 'গ্রীন হাউস' নির্মানের ব্যাপারে বলা হয়েছে। It transpires to the Committee in course of discussion and spot visit that the project of Green House has not been submitted to Governing Body in the state for approval and also process in which the construction is made is found irregular. It is also not clarified whether the rate is an approved one and if so, who has approved the rate. Except in India other countries have rejected ploythene culture. Where as, if is encouraged by politicians and bureaucrats in India. The Committee is, therefore, of the view that the application of Green House is completely uneconomical and also not viable. তদুত হয়েছে ডিসেম্বর ১৯৯৭ থেকে জানুয়ারী ৯৯ পর্যন্ত। তাই আমি বলবত্তে বাধ্য হচ্ছি যে এই বিভাগে দুর্নীতি যেমন আগেও চলেছিল এখনো চলছে। অতএব এই বিভাগের কাজকর্মের উন্নতি করা দরকার।

মহোদয়া, 'ইন্দিরা আবাস যোজনা'য় স্পষ্টভাবে কেন্দ্রীয় সরকারের নির্দেশ আছে যে এই যোজনা কার্যকরী করার ব্যাপারে কোন মিডিলম্যানএর কোন ভূমিকা নাই, স্থান নাই। সেখানে যে বেনিফিসিয়ারিসে নিজে কাজ করবে, নিজে ঘর তৈরী করবে। আমরা গভার্নিং বডিতে বার বার এই সিদ্ধান্ত নিয়েছি। কিন্তু দুঃখের বিষয় কাজের সময় এই সিদ্ধান্তকে বার বৃদ্ধাঙ্গুষ্ঠ দেখানো হচ্ছে। মহোদয়া, 'গ্রীন হাউস' প্রকল্প চালু না করার জন্য আমরা স্থানীয় ভাবে গভার্নিং বডিতে সিদ্ধান্ত নিয়েছি কিন্তু এই সিদ্ধান্তও অমান্য করে স্কীম কার্যকরী করার নামে অজ্ঞ টাকা অপচয় করা হয়েছে। তাওড়া হটাং করে আমরা দেখতে পেলাম ১৬ লক্ষ টাকা ব্যাপ করে শিলচরে ফিশিং নেট আলা হয়েছে। এটা কিভাবে হলো কেন হলো কিছুই জানতে পারলাম না। মন্ত্রী মহোদয়ের অর্থে এই সমস্ত খুবর না জানার কথা নয়। মহোদয়া, এই

বিভাগের কার্যকলাপ সম্পর্কে কৃত বলব। বাজারে সিমেন্ট'র দাম ১৮০ টাকা থেকে ১৮৫ টাকা। কিন্তু ইন্দিরা আবাস যোজনায় সিমেন্ট' কেনা হয়েছে ২২৫ টাকা দামে। সি আই শিট বাজারে প্রতি বাঞ্চ ১৮০০ টাকা কিন্তু এই বিভাগ কিনেছে ২৭০০ টাকা দরে। সমস্ত মেটেরিয়েল মাডিলম্যানের মাধ্যমে কেন্দ্রীয় সরকারের নির্দেশ অন্মান্যকরে কেনা হয়েছে। গরীব লোক কোনও সুবিধা পাচ্ছে না।

It transpires to the committee in course of discussion and sport visit that the project of Green House has not been submitted to Governing Body anywhere in the State for approval and also the process in which the construction is made is found irregular. It is also not clarified whether the rate is an approved one and if so, who has approved the rate. Except in India other countries have rejected pithine culture, where if is encouraged by politicians and bureaucrats in India. The Committee therefore is of the view that the application of Green House is completely uneconomical and also not viable. আমি সি. এ. জিরুর রিপোর্ট থেকে বলছি যে কি ভাবে এই CAG's Report No. 3 of 1999 (Civil) Govt. of Assam. Scrutiny (August-Sept 1998) of records of the Project Director, District Rural Development Agency (DRDA) Dhubri revealed that 422 sets of handlooms were received by the then Block Development Officer (BDO) Agomoni Block for implementation of IRDP - Handlooms Programme (1995-96) with the objective of upliftment of poor loomless weavers.

At the time of transfer, the BDO handed over the stock register along with 191 sets as balance 231 sets of handlooms were shown to have been distributed to the Gaon Panchayat Secretaries for onward distribution to beneficiaries. Following the complaint received from the Gaon Panchayat Secretaries an enquiry was conducted by the Assistant Project Officer (Technical) where it is found that the handlooms were neither received by the Secretaries nor distributed to the beneficiaries. The materials costing Rs. 9.24 lakh were misappropriated by the

BDO. The BDO had been placed under suspension and FIR lodged with the police.

(ii) Further during the period from December 1995 to January 1997, an amount of Rs. 3.94 lakh was advanced by the Project Director to the BDO of Birsing Jarua Development Blocks for implementation of different schemes. The money was neither utilised in the scheme nor refunded by the BDO and the entire amount stood misappropriated. An FIR was lodged (May 1997) against the BDO for misappropriation of Govt. money. Further development awaited. এই কথাগুলি আমাদের গভীর ভাবে ভাবতে হবে। তাছাড়া ইন্দিয়া আবাস যোজনার ব্যাপারে কেলীয় সরকারের গাইড লাইন আছে যে শতকরা ৬০ ভাগ ঘর গ্রামের দরিদ্র তপশীলভুক্ত জনসাধারনের জন্য নির্দিষ্ট থাকতে হবে। কিন্তু আমরা লক্ষ্য করেছি যে হাইলাকান্ডি জেলায় ৩৯-৩৫ শতাংশ ঘর কেবল তপশীল ভুক্ত সম্প্রদায়কের দেওয়া হয়েছে বাকী সমস্ত ঘর জেনারেল কোটগরির লোক পেয়েছে। আমি মন্ত্রী, মহোদয়কে অনুরোধ করব যেহেতু তিনি নিজে হাইলাকান্ডি জেলা থেকে নির্বাচিত অন্তর্ভুক্ত পক্ষে হাইলাকান্ডি ডি আর ডিএ যেন তপশীলভুক্ত গরীব জনসাধারনের নাম্য অধিকার খর্ব না করে তাদেরে যেন বিস্তৃত না করে।

মহোদয়া, গতকাল এক তারাবিহীন প্রশ্না ৫১৪ মারফৎ এক মাননীয় সদস্য জানতে চেয়েছিলন যে আসামে কতজন সিনিয়র বিডিও, পিডি এপিডি (টি) আছেন এবং তাদের নাম কি? উত্তরে বলা হয়েছে সিনিয়র বিডিও আছেন ১৪৩ জন কিন্তু নাম দেওয়া হয়েছে জনের বিডিওর সংখ্যা দেওয়া হয়েছে ১৭৩ জন নাম উল্লেখ করা হয়েছে মাত্র ৭৬ জনের, এপিও ট্যাকনিকেল এর সংখ্যা দেওয়া হয়েছে ৬০ জন - নাম এসেছে ৫৩ জনের। এটা আশচর্য্যের ব্যাপার যে বিভাগে যারা কাজ করছেন তাদের তথ্য সরকার কেন দিতে পারছেন না? বিভাগের যদি এই অরস্থা হয় তাহলে গরীব মানুষের উন্নয়নের কাজ করবে সেটার আশা আমরা কি ভাবে করতে পারি?

মহোদয়া, আসামের প্রতিটা ইলাককে ই এস পর্যায়ে আনার জন্য সরকারকে ধন্যবাদ জানাচ্ছি। কিন্তু কেবল ঢাকা আনলেই চলবে না এর ১৬ আনা বেনিফিট যাতে গ্রামের গরীব জনসাধারন পায় তার দিকে সরকারের নজর দিতে হবে। কারণ কিছু অফিসার আছে যারা কেবল ব্যক্তি স্বার্থেই কাজ করছে। কিছুদিন আগে শিলচর ইলাকে:

এক জুনিয়র ইঞ্জিনীয়ার ৫০ কেজি রড ইন্ডিয়া আবাস যোজনায় ব্যবহার করতে চেষ্টা করেছিল। ধরা পড়ে পিটুনি খেয়ে ৫০ কেজি রড ব্যবহার করতে বাধ্য হয়েছে। তাছাড়া এই প্রকল্পে নিম্নমানের সিমেন্টও ব্যবহার করছে। তাছাড়া আই এ ওয়াই এর ঘরের নির্দিষ্ট কোণও যাপকাঠি নাই। বাশের তৈরী ঘরও শিলচরে করেছে। গভানিং বজির সিদ্ধান্ত হলো পাকা ঘর তৈরী করা। কিন্তু তা মানা হচ্ছে না। আমি মন্ত্রী মহোদয়ের দৃষ্টি আকর্ষণ করে এই ব্যাপারে কার্য্যকরী পদক্ষেপ নেওয়ার জন্য অনুরোধ করছি। কারণ সাধারণ মানুষ এই বিভাগের কাজকর্মে স্কুব হয়ে আছে। তাই মন্ত্রী মহোদয় যেনগঠনমূলক দৃষ্টিভঙ্গী নিয়ে এই বিভাগের কাজ পরিচালনা করেন যাতে প্রামের গরীব জনসাধারণ উপকৃত হয়। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Member Shri Hemen Das.

* শ্রীহেমেন দাস : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, আজি বিবোধী পক্ষের পৰা যি ভৎসনা প্রস্তাব উত্থাপন কৰা হৈছে ইয়াৰ দ্বাৰা বিভাগীয় কাম কাজৰ সমালোচনা কৰা হৈছে। কিন্তু ইয়াৰ ফল আৰু বেছি হব পাৰে, কাৰণ যদি ভোটা ভোটিত প্ৰস্তাৱটো গৃহীত হয়, তেনেহলৈ গোটেই মন্ত্রী সভাই পদত্যাগ কৰিবলগা হব। কাৰণ সামুহিক দায়িত্ব আছে, ইয়াৰ ফল তেনেকুৱা হব পাৰে, অৱশ্যে তেনেকুৱা হোৱাৰ সম্ভাৱনা নাই। সদনত বিভাগটোৰ কাম কাজ আলোচনাত সীমাবদ্ধ হৈ থাকিব। আজি ডাঃ অঞ্জেন্দু কুমাৰ দে ডাঙুৰীয়াই ভৎসনা প্রস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে, আমি আশা বাখিছো বিভাগীয় মন্ত্রী মহোদয়ে যথাযথ উত্তৰ দিব। অভিযোগ শুৰু কৰ। এই বাজ্যখনৰ উন্নয়নৰ স্বার্থত আমি সকলোৱে সুচিপ্রিয়ত ভাৱে কাম কৰিব লাগিব। এটা টকাও যাতে অপচয় নহয়, সেইটোত চকু দিয়াটো মন্ত্রীৰ কৰ্তব্য। প্ৰতিটো টকা যাতে সঠিক ভাৱে ব্যৱহাৰ হয় সেইটো চোৱাও দৰ্কাৰ। এই কৰ্তব্য কিমান দুৰ সফল হৈছে বা কিমান দুৰ বিফল হৈছে, উত্তৰ দিয়াৰ পিচতহে বুজিব পাৰিম। মই নিজেও বুজিব পৰা নাই, ১৩ কোটি টকা প্ৰিণ্টিংত খৰচ হৈছে, মই মানি লব পৰা নাই। কোটি টকা অপচয় হৈছে, অলগ টকা হোৱা নাই, কোটি টকা কিয় অপচয় হব পাৰে। মন্ত্রী মহোদয়ে নিজে কৈছে এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত। যি টকা গাওঁৰ খেতিয়ক সকলৰ উন্নয়নৰ কাৰণে আছে, বাস্তা-ছাট, স্কুল, দলং আদি নিৰ্মাণৰ কাৰণে খৰচ হব লাগে, তাত নহয়। কিন্তু কাগজ কিলাৰ বাবে খৰচ কৰাটো সমৰ্থন নাই। এইটো মূল কেৰোণ নহয়, মূল কেৰোণ হৈছে বাস্তীয় নীতি। আমাৰ বাস্তীয় নীতি হৈছে পঞ্চায়তৰ অধিক ক্ষমতা দিয়া। পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন কৰাৰ সময় নাই, গতিকে এই চৰকাৰখন আজি ব্যৰ্থ পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিব

ମୋରାବାଟେ । ପଞ୍ଚାଯତ ଥକା ହଲେ ଆଜି ଯି ପ୍ରକାର ଆହିଛେ ସେହିଟେ ନାହିଲିହେତେନ । ଏହିକି କିଯ ପଞ୍ଚାଯତ ନିର୍ବାଚନ କରିବି ପରା ନହିଁଲ, ଚାରି ବର୍ଷ ହେ ଗଲ, ଏହି ଚାରିଟା ବର୍ଷତ ଆମି କ୍ଷମତା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ କରିବ କଥା କୈଛେ । ରାଜ୍ୟ ସମୁହର ହାତତ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଦିଆର ଦାବୀ କରିଛେ । ରାଜ୍ୟ ସମୁହର କ୍ଷମତା ନୁନ୍ୟତମ ଭବିଲେ ନିଯା ହିଁଲ, ବାଷ୍ପ ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟକରୀ କିଯ ନହିଁଲ ? ସେହିଟେ ହବ ଲାଗିଛି । ଡଲପତେ ରାଜ୍ୟ ଚରକାରେ ଘୋଷଣା କରିଛେ ଯେ ଚେଷ୍ଟେବ ଅନ୍ତୋବର ମାହତ ନିର୍ବାଚନ ହବ । ବେଛି ପଲାଯିଛେ । ଆଗତେ ହବ ଲାଗିଛି । ତେତିଆ ମାନୁହାଖିନିକ କାମ କାଜର ସୁବିଧା ଦିବ ପାରିଲେହେତେନ । ଏହିଟେ ଏଟା ଡାଙ୍ଗର ବ୍ୟର୍ତ୍ତା । ଆନହାତେ କେହିଦିନ ମାନ ଆଗତେ ବସପେଟା ଜିଲାତ ଗର୍ଭା�ିଂ ମିଟିଂତ ଇ, ଏ, ଏଚ, ବ ଟକା ବିତରଣ କରିବିଲେ କହ । ମହି ହତ୍ତଭ୍ସ ହଲୋ । ଯି ଉନ୍ନୟନ ଖଣ୍ଡତ ଏକ କୋଟି ଟକା ପାଇଛିଲ ତାତ ଏହିବାର ୪୦ ଲାଖ ଟକାହେ ପାଇଛେ । ତାତ ଶୁଧିଛିଲୋ କିମାନ ପାରଚେନ୍ଟ କମିଷ୍ଟେ । ୫୦.୨୯ ପାରଚେନ୍ଟ ଯୋରା ବଚ୍ଚରତକେ ଇ, ଏ, ଏଚ, ତ କମିଷ୍ଟେ । ଏହିଟେ କିଯ କମିଲ ? ଏହିଟେ ଯଦି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚରକାରେ କମାଇଛେ ତାତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚରକାରର ଅଧିକାର ଆଛେ । ଆମାର ରାଜ୍ୟଧନ ପିଚପରା କଥାଟେ ଭାବିବ ନୋରାବି କଥା । ଚୟାବର କ୍ଷେତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ର ଶତକରା ୭୫ ଭାଗ ଆକ ରାଜ୍ୟ ଚରକାରେ ଶତକରା ୨୫ ଭାଗ ଦିବ ଲାଗିବ । ଇଯାର ବିରଦ୍ଧେ ମାତ ମାତିବ ଲଗା ହେବ । ଚୁପ ଛାପ ବହି ଥାକିବ ନୋରାବି । ଏଯଦି ଗାଁଓ ଅନ୍ଧଳତ ଉନ୍ନୟନର କାମ ନାହିଁକାଯା କରି ଦିଯେ ତେମେହିଲେ ଆମି କାବ କାମ କରିମ । ଗାଁଓ ଯି ବ୍ଲକତ ଆଗତେ ଏକ କୋଟି ଟକା ଖର୍ଚ ହେଛିଲ ତାତ ଏତିଆ ଚାରି ଲାଖ ଟକାହେ ଖର୍ଚ ହେବ ।

ଆମି ଏହିବାର ଇ ଏ ଏଚ୍ ଟକା ନ ଲାଖ ପାଇଛୋ । ଆଗତେ କିନ୍ତୁ ବେଛି ପାଇଛିଲୋ । ଏହି କଥାବିଲାକ ଜଟିଲ ହେବେ । ମହି ଆଶା କରିଛେ ଏହି କଥାବିଲାକ ଇଯାତ ଆଲୋଚନା କରାର ପରା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋଦୟେ ସ୍ଥେଷ୍ଟ ଶୁକ୍ରତ ଦିବ । ଉନ୍ନୟନ ଖଣ୍ଡ ବିଲାକର ନିଯୋଗର କଥା ବିଲାକୋ ଆମି ଚାବ ଲାଗିବ । ଅର୍ଥତ ଆଜି ନାମତ ଇ ଏ ଏଚ ଆହେ କାମତ ନାହିଁ । କେବଳ ଦୂର୍ନୀତିର କାରଣେ ଏହିବିଲାକ ଏକୋ ହୈ ଉଠା ନାହିଁ । ବ୍ଲକ ପର୍ଯ୍ୟାୟତ ଭିଜିଲେନ୍ କମିଟି କରବା ହେବେ । ବି ଡି ଅଟ ନାମତ ମିଟିଂ ପାତେ । କିନ୍ତୁ ଜିଲାତ ଥକା ଭିଜିଲେନ୍ କମିଟିଯେ ଏକୋ କରିବ ପରା ନାହିଁ । ଏହିବାର ପିଏଚି କମିଟିଯେ କିଛୁକଥା ସଂଘର କରିଛେ । ଗତିକେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ଆମି ଚାବ ଲାଗିବ ଯାତେ ଆମାର ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟର ପରା ଆମି ବନ୍ଧିତ ହବ ନାଲାଗେ । କିଛୁମାନ କଥା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀର ଭିଜିଲେନ୍ ଚେଲର ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତ ହେ ଆହେ । ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରର ବହୁ ତଥ୍ୟ ସଂଘର କରିଛେ ସେହିବିଲାକ କାର୍ଯ୍ୟକରୀ କରିବ ଲାଗିବ । ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷା ମହୋଦୟା ମହି ଆକ ବିଶେଷଭାବେ ଏହି ବିଷୟର କର ନୋଥୋଜ୍ଞୋ କିନ୍ତୁ କଥା ବିଲାକ ଭାଲ ଭାବେ ଚଲା ନାହିଁ । ଆଚଲତେ କାମ ଚଲାବର କାରଣେ ଯି କର୍ମଚାରୀର ପ୍ରୋଜନ ସେଇଥିନି ନାହିଁ । ଏକୋଜନ ବିଡିଅଇ ଦୁଟାକେ ବ୍ଲକ ଚଲାବଲଗୀଯା ହେବେ । ଫଳତ କାମ ବିଲାକ କ୍ଷୁତିଗ୍ରହଣ ହେବେ ।

বিভিন্ন নাই যদি নিযুক্তির ব্যবস্থা নতুনকে হাতত লব লাগে। দর্কাৰ হ'লে পদ সৃষ্টি কৰিব লাগে। নহলে দেশৰ কাম কেনেকৈ হব ? অন্ততঃ প্রতি ব্লকত এজনকৈ বিভিন্ন হব লাগে সি চিনিয়বেই হওক বা জুনিয়রেই হওক। এতিয়ালৈকে চলা কাম কাজ বিলাক নামতহে বিকেন্দ্ৰীকৰন কৰা হৈছে। কিন্তু কামত বিকেন্দ্ৰীকৰন হোৱা নাই। চিমেন্ট, লো আদি জিলা সদৰতে কিনা হয় ? সম্পূৰ্ণভাৱে বিকেন্দ্ৰীকৰন কৰিবলৈ ব্যবস্থা লব লাগে। তেতিয়াহ'লেহে পঞ্চায়ত আইন সম্পূৰ্ণৰূপে কাৰ্য্যকৰী কৰা হব। তেতিয়াহ'লে সময় থাকোতেই গণতান্ত্রিক প্ৰক্ৰিয়াৰে ৰাষ্ট্ৰীয়নীতি আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰয়োগ কৰা হব। মই আশা কৰিছো আজি বিতৰ্কৰ পিচত বিভাগীয় আসোঁৰাহ সমূহ দুৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰিব। ৰাষ্ট্ৰীয় নীতিত যাতে পঞ্চায়তী নিৰ্বাচনৰ দ্বাৰা তিনিতৰপীয়া আইন কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈব। তাৰকাৰণে এতিয়াই পদক্ষেপ লব লাগিব। আজি যি প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে সেইটো অকল মন্ত্ৰীৰ বিৱৰণেই নহয় চৰকাৰৰ বিৱৰণেত যাব। আমি এতিয়া এই পৰিস্থিতিত চৰকাৰখনক বিদায় মদিয়াত নাই। নমস্কাৰ।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Member Shri Brindabon Goswami:

* **শ্ৰীবন্দীবন গোস্বামী :** মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, মই কৰলৈ আৰম্ভ কৰাৰ আগতে মাননীয় সদস্য দে ডাঙৰীয়াই কোৱা কথাৰ ওপৰত কেইটামান কথা কৰ বিচাৰিছোঁ। নলবাৰী, বৰপেটা বা এখন ঠাইৰ ঘালাই সামগ্ৰীকভাৱে অসমৰ ছুবি নহয়। এই কথাত এই একমত হব নোৱাৰোঁ। কিয়নো এতিয়া কোনো বিভাগৰে কাম নাই। পি ডি ভ্ৰিউ ডি আৰু জলসিধ্বন বিভাগৰে কাম নাই। সকলো বিলাক টকা ডি আৰ ডি এক দিয়া হৈছে আন বিভাগৰ মানুহে অৱসৰ লব লগীয়া হৈছে। ডি আৰ ডি এত ইমান টকা হৈছে কিন্তু কোনো আন্তগাঠনি নাই। লাখ লাখ টকা আৰু বিভিন্ন আচনিব কাম দিয়া হৈছে আৰু এইটোৱেই সমস্যা হৈছে। সেই কাৰণে কাম বিলাক বন্ধ হৈ আছে বুলি মোৰ সন্দেহ হয়। প্ৰশ্নেতৰ সময়ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছিল ১৯৯৬ চনৰ পৰা ২০০০ চনলৈ ই এচ আই আৰু জে আৰ ওৱাই ব কাৰণে দিয়া কাম বিলাক কৰ কিমান টকা দিয়া হৈছে, টকা কিমান দিয়া হৈছে আৰু কিমান কাম হৈছে তাৰ সঠিক বিৱৰণ চৰকাৰৰ হাতত নাই কিন্তু মোৰ হাতুতও এই বিলাকৰ অন্ততঃ শোনিতপূৰ জিলাৰ তথ্যখনি আছে। দাস ডাঙৰীয়াই এটা কথা ভালকৈ কৈছে যে আন্তত আমাৰ টকা বাঢ়িছিল কিন্তু এতিয়া কমি আহিছে। এইটোৱে ডি আৰ ডি এ ব কামত আঘাট কৰিছে। বিভাগীয় ভাৱে যিটো আন্ত গঠনিৰ প্ৰয়োজন আঞ্চল সেইচে নাই। মাত্ৰ জে ই দুজনৰ ওপৰত দায়িত্ব দিয়া হৈছে ওপৰত এজন এক্সিকিউচন্টিভ ইঞ্জিনীয়াৰ থাকে।

কিন্তু তেওঁর দ্বারা আটাইখিনি এলেকাত হাজার হাজার আচনি অকলে চাই দিয়াটো সম্ভব নহয়। খেলিমেলি হৈছে এটা পঞ্চায়ততে ১০ টা আচনি দিছে। আচনির কাম আবস্থ করিবলৈ লওতেই বৰষুণ আহিস শিল বালি ইটা আদি নাই, ওপৰে ওপৰে আচনি কাৰ্যকৰী নহয়। তাৰোপৰি আকো নতুন আচনি আহিবই এভিয়া। তাৰোপৰি ই এ এচৰ বছ আচনি/পৰি আছে। আমি পি এ চিৰ কমিটীত পাইছোঁ। তেজপুৰ সমষ্টিত মই নিজেই আগভাগলৈ কিছু কামৰ প্ৰেন কৰি কৰিছোঁ। বিধায়কসকলে এইদৰে কৰিব পাৰে। হেণ্ডলুমতো ৫০ লাখ টকা দিছে আমি তাৰে শাল দিছোঁ, সূতা দিছোঁ এই বিলাক দিবলৈ স্বীমত আছে। কিন্তু ঘৰটো দিবলৈ দিয়া নাই সেয়ে ঘৰ নাই। ই এ এচৰ পৰা দহ খনকৈ শাল আদি দি চিৱলেখা সমবায় সমিতি আমি গঠন কৰি দিছোঁ লগতে বেজিষ্টাৰ কৰিও দিছোঁ। শাল, মেচিন দি ঠায়ে ঠায়ে গ্ৰপ কৰি দিয়া হৈছে। ৫০০ মহিলাগৈলি গ্ৰপ কৰি দিয়া হৈছে। বিধায়ক পুজিৰ পৰা ঘৰ কৰি দিয়াও হৈছে। মই আজি ফটোখিনি লৈ আহা নাই নহ'লে সদনত দেখুৰাব পাৰিলোহেতেন। স্বনিয়োজন আচনি কৰি শালস্ট সূতা দি গামোছা বলৈ দিয়া হৈছে। এই গামোছা বিক্ৰি কৰি যি ধন পোৱা যাব সেইটো তেওঁলোকৰ স্বার্থতে সমৃহীয়াভাৱে খৰছ কৰা হৰ। তাৰোপৰি তেওঁলোকৰ ল'বা ছোৱালীৰ নামত বা নিজৰ নামতে চচাইটীৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। গল্ডেন ফৰেষ্টৰ নামত মধ্যপ্ৰদেশত ১০০ টকাকৈ দিয়াৰ নিচিনা প্ৰতিদাল চেণ্ডুন গছৰ কাৰণে তেনে ব্যৱস্থা আমাৰ ইয়াতো লব পাৰি। আমি তেজপুৰত তেনে ব্যৱস্থা কৰিছোঁ। এভিয়া ল'বাৰিলাক ওলাই আহিছে। আমি কমিশ্নন প্রাউণ কৰিছোঁ। সুন্দৰ হৈছে। এই বিলাক ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ টকা বুলি কথা নাই ৰাইজ নিজেই ওলাই আহিছে, টকাও দিছে। মন্ত্ৰী বিধায়ক সকলৰ হাতত আৰু যদি কিবা আইডিয়া আছে দিয়ক। আমি প্ৰত্যেক গাওঁ পঞ্চায়তত একোখনকৈ কৰৰ স্থান কৰিছোঁ আৰু এখন গণমাধ্য গঠন কৰিছোঁ। এই গণমাধ্যত কালচাৰেল একশ্যন চলি থাকিব স্থায়ীভাৱে। তাৰ কাৰণে ডেৰ লাখ টকা আছে। গাওঁৰ পৰা আমি বিছ আদি কৰি পইচা তুলি এই মৎস্য তৈয়াৰ কৰিছোঁ সকলোকে ইন্ভলভ কৰিছোঁ। ১৬৩ খন ফিছৰী কৰিছোঁ, স্কুলৰ কাম কৰিছোঁ। বৰপুখুৰী, সাতপুখুৰী, ভেৰী, জলজলী আদিত ফিছৰী কৰা হৈছে তাৰোপৰি আমি হার্টিকালচাৰো কৰিছোঁ। গ্ৰীন হাউছ বুলি শব্দ এটা এভিয়াহে শুনিছোঁ। কিন্তু তাৰ আগতেই মই এইবিলাক কাম কৰি আছোঁ। কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে দহ হাজাৰ গ্ৰীন হাউছ কৰাৰ কথা শুনিছোঁ। এইটো কৃষক সকলৰ কাৰণে অতি প্ৰয়োজনীয় বস্তু। বিলাহী খেতি কৰা খেতিয়কে ডিচেম্বৰ, জানুৱাৰী, আৰু ফেব্ৰুৱাৰীত ৫০ পইচাকৈ বিক্ৰী কৰিবলগীয়া হয় প্ৰতি কেজিত। কিন্তু জুলাই মাহত ইয়াৰ দাম ২৭ টকা প্ৰতি কেজি হয়গৈ। কিন্তু তেওঁলোকে ৰাখিব নোৱাৰে। এই গ্ৰীন

হাউচ্চত হলে খেতিয়কৰ উপকাৰ্বহুৰ। কাৰণ তেজিয়া আবতৰীয়া খেতি কৰিব পাৰিব। অতিয়া ইগুয়াৰ পেট্রকেমিকেলছৰ কথা উঠিছে কিন্তু এইটো এটা বৰ্ডেকৰে। এগিকালচাৰ ইউনিভার্চিটি কৈছে যে আপনি আছে। কিন্তু দেখাত তেনে আপনি থাকিব লগীয়া নাই। তেজপুৰ চাৰ্কিট হাউচৰ ও চৰত গ্ৰীনহাউচৰ বাবে মাটি পৰি আছে। কোনেও একো নকৰিলে মই তাতে লগাই খেতি কৰিম সকলোকে দেখুৱাম। গ্ৰীন হাউচৰ কলচেপণে তেজিয়া ভাল হব। এনেকৈ কৰিলে কৃষক সকল উপকৃত হব। মই ইতিমধ্যে বাইশটা সাজি উলিয়াহৈছে। কিন্তু আই আৰ পৰাই বৰো বনোৱা ঘৰ বিলাক বেয়া হৈছে। চাৰিদাল বৰত থাকিবনে নে কইদাল থাকিব সেইটোলৈয়ে পশ্চ হৈছে। আচল মানুহে পাইছেন নাই তাতো সন্দেহ আছে। আমাৰ গাভৰ ব্লকতো ঠিক ইতিমধ্যে ঠিকাদাৰে টেঙুৰ দিছে। ইটা, বালি, শিল, আদি দিয়া হব। বেনিফিচিয়ার্বীয়ে নিজে শ্ৰম দি ঘৰটো সাজি লব। নহলে ২২ হাজাৰ টকাৰে ঘৰ একো নহয়।

মাননীয় সদস্য দিলীপ শৰ্কুৰীয়া ডাঙুৰীয়াই গৰাখহনীয়া বিষ্ণু ৭৫ ঘৰ মানুহৰ কথা কৈছে যে এই প্ৰাঞ্জন চাহ বাগানৰ মজদুৰ ৭৫ ঘৰ মানুহৰ গৰাখহনীয়াৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈছে। তেনে বিলাক মানুহৰ কথাওঁ আমি চিন্তা কৰিব লাগে। তেজপুৰতো বহজনে বিনামূলীয়া ঘৰৰ বাবে আবেদন কৰিছে। এতিয়া মই ৭ হাজাৰ আবেদন পাইছোঁ। মই দহটা ঘৰহে দিব পাৰোঁ। আজি আশী হেজাৰ টকা এই ক্ষেত্ৰত একোৱেই নহয়। এজন জে ই যে বহু কাম চাৰ লগীয়া হয় বাবে খেলি মেলি হৈছে। সেই কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছোঁ আন্তঃ গাঠনিৰ কামটো চাৰ লাগে। কিয়নো মানুহৰ কাম কৰাৰ এটা লিমিটেশ্যন আছে। বিভাগীয় মানুহ কৰাৰৰ কথা কৈছে কিন্তু কামৰ কাৰণে যিনিনি দৰ্কাৰ সেইখনি বাখিহে কথাবিলাক চিন্তা কৰিব লাগে। নহলে বিভাগটো বাইজৰ কাৰণে যেনেভাৱে গঠন কৰা হৈছে সেই উদ্দেশ্যত সফলকাম হব নোৱাৰে। তাৰ প্ৰতি মন্ত্ৰী বিধায়ক আমি সকলোৱেই চকু বাখিব লাগিব। তেহে আচনি সম্মু ঠিক কৰায়িত কৰিব পৰা যাৰ আৰু এই উদ্দেশ্যত আবশ্যিত ধন বাইজৰ কামত আহিব।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, এই খিনিতে মই এষাৰ কথা কৰ বিচাৰিছোঁ যে পি ডালিউ ডিয়ে বাস্তাবিলাক কৰাৰ কাৰণে আপনি কৰিছে। এই কাৰণেই যে কামবিলাক সম্পূৰ্ণ হৈ নুঠে। তৰাজান বাস্তাটোৰ ৩৫ কিলোমিটাৰ কাম আৰম্ভ কৰা হ'ল তাত প্ৰথমবাৰ দিলে শিল আৰু বালি। সেই শিল বালিৰ কাৰণে ১০ হেজাৰ টকা খৰছ কৰিলে। সেই বাস্তাটো খেলৰ টপিং কৰা হৈছে। তাৰোপৰি কিছুমান ঠাই ভাগ ভাগ কৰি লৈ আৰবান এৰিয়াবিলাকত পাৰাৰ চচাইটি থকা সুলৈ কৰিবলৈ লৈছে।

মোৰা ৫ টা বিষ্ণুত ৩২ লাখ টকাৰ গাঁথীৰ বিক্ৰী কৰি হৈছোঁডি আৰ ডি এ কৰা
 কামবিলাক কিছু ভাল আৰু কিছু বেয়া হৈছে। কষ্টবিলাক খেলি মেলিকৈকে কৰাৰ মূল
 কৰণ হৈছে আন্ত গাঠনি অভাৱ। সকলোবিলাক জিলাতে গভাপিং বডি আছে। এই
 গভনি বডিৰ সম্পূৰ্ণ বাইট আছে। আমিও সেইবিলাক খেলি মেলিকৈকে কৰা মূল কৰণ
 হৈছে আন্ত গাঠনিৰ অভাৱ। সকলোবিলাক জিলাতে গভাপিং বডি আছে। এই গভৰ্ণি
 বডিৰ সম্পূৰ্ণ বাইট আছে। আমিও সেইবিলাক চাৰ পাৰো কংপ্রেছ আই দলৰ
 কৰ্মকৰ্ত্তা সকল আছে এ,জি,পি, ৰো কৰ্মকৰ্ত্তা আছে। মই আজস্ব ফটো লৈ আহিছে।
 সেইবোৰ ইয়াত দেখুৰাৰ পাৰিলোহেঁতেন। ডি.আৰ.ডি এৰ কাম কৰিবলৈ হলে
 সকলোবিলাক বিভাগৰ সহযোগ নোহোৱাকৈ কাম কৰা কাৰণে কামত খেলি মেলি
 হৈছে। ই এ এচৰ যিবিলাক কাম আছে সেইবিলাক চাৰৰ কাৰণে একোখন কমিটি
 গঠন কৰি দিয়া হৈছে। সেই কমিটিখন সকলো নোহোৱাৰ কাৰণে কামবিলাক সম্পূৰ্ণ
 হৈ উঠা নাই। জিলাৰ ডি.চি, আৰু এ, ডি, চি সকলক আজিকালি বহুত দায়িত্ব দিয়া
 হৈছে। আগতে গোলোক ৰাজবংশীক দায়িত্ব দিছিল। তেওঁ সকলো ঠাইতে ঘূৰি
 ফুৰিছিল। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিখন আচনি লৈছে সেই আচনিখনত পাৱলিকে সন্দেহ
 কৰিছে। ই এ এচৰ বছতো কাম বেয়া হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিটো পলিচি লৈছে
 সেইটোত আটাইতকে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ লোক ক্ষতিগ্রস্ত হৰ। বিহাৰ, উত্তৰ প্ৰদেশ আদি
 ৰাজ্য বিলাকহে উপকৃত হৰ। তেওঁলোকে কৰ যে তোমালোকে ইলেকট্ৰিকেচন কৰা
 নাই। আজি অলপ দিনৰ আগতে পি,এ,চি, আৰু বিভিন্ন কমিটি তেজপুৰকে ধৰি
 অন্যান্য জিলালৈ গৈছিল। যোৱা বানপানীৰ সময়ত বাস্তাঘাট বেয়া হৈছিল। সেই
 বাস্তাঘাটক ভাল কৰিবৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ক টকা বিচৰাত তেখেতে দিব
 নোৱাৰিলো। যেটো ডাঙুৰ বাস্তা বনোৱা হৈছিল তাত মাৰ ২০ লাখ টকাহে দিছে।
 ৰাইজে ডি আৰ ডি এৰ চাৰে চাবিলাখ টকাৰে সেই বাস্তাটো বনাই দিছে। বানপানীয়ে
 ৰাইজৰ শ শ বিঘা মাটিত যি নষ্ট কৰিলে সেইবিলাকত পাবলগীয়া ২০ লাখৰ
 পৰিবৰ্ত্তে চাৰে চাৰি লাখ টকাহে পাইছে। কিছুমানত ডেৰ লাখও ধন পাইছে। চেন্টেলৰ
 টকাৰে অসমৰ কোনো কোনো সমষ্টিত ভাল কাম হৈছে। যিবিলাকত দি-চেন্টেলাইজ
 হৈছে সেইবোৰ শোধৰোৱা হ'লে ভাল আছিল। ইয়াৰ আগতে ৯ লাখ টকা দিছিল।
 পি এ চি কমিটি অঙ্গনিয়ন দিয়া হৈছে আৰু ৩ লাখমান টকা আমাক দৰকাৰ হব।
 এই টকাখনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আনিবৰ কাৰণে মই আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক
 অনুৰোধ কৰিম।

যিবিলাক আচনি অসম্পূৰ্ণ হৈ আছে, টকা পোৱা নাই সেইবিলাকৰ কাৰণে
 টকা অনাৰ ব্যৱস্থা কৰক। ষ্টেট চেয়াৰ মুকলি কৰি দিব লাগে। ৰাইজৰ কল্যাণ মূলক

ম্বাদেক কামত চেনচৰ মোচন নগাই ভাল। চৰকাৰৰ যিথিনি দোষ আছে সেইবিলাক কোৱাৰ
কৈ প্ৰস্তাৱ কৰণে আজি ঐ সদস্য সুযোগ পাইছো। যেনেতেনে বিষয়বিলাক উপাধি কৰিবলৈ
সক্ষম হৈছো।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Member Shri Bharat Chandra Narah.

* **শ্রীতৰত চন্দ্ৰ নৰহ :** ৰেচপেকটেড ডেপুটি স্পীকাৰ যোড়াম, মাননীয় সদস্য ডাঃ অৰ্ধেন্দু
কুমাৰ দে ডাঙৰীয়াই যিটো ভৎসনা প্ৰস্তাৱ উপাধি কৰিবলৈ সেইটো মই সমৰ্থন
কৰিছো। পঞ্চায়ত আৰু প্ৰামোদ্যন বিভাগৰ যন্ত্ৰী শ্ৰীচৰিদুল আলম চৌধুৰী এজন
বিখ্যাত লোক হিচাবে পৰিগণিত হৈছে। এই বিভাগটোৱে ওপৰতে অসমৰ উন্নতি নিৰ্ভৰ
কৰিছে। ই এও দি, ইবিগোচন আৰু পি ডেভেলপমেন্ট ডি ত কাৰোৰে ইন্টাৰেষ্ট নাই
প্ৰামোদ্যনতে বাস্তা, জলসিঞ্চন, কৃষি আদি আৰু আশা কৰে আৰু পইচা বিচাৰে। এই
ডিপার্টমেন্টটো হোৱা ৩/১ বছৰ বা ৪ বছৰ চেঙ্গ বিচাৰি বিপোত কৰি আছে। বাতৰি
কাকতত বহুতো ধৰণৰ সমালোচনা হোৱা আমি পঢ়িবলৈ পাইছো। এই বিভাগটোৱে
কাম বেয়া হৈছে। ভাল কাম কৰিবলৈ যদিও দুৰ্নীতি কৰিছে। কিন্তু চৌধুৰী ডাঙৰীয়াক
সৎবাদ মাধ্যমৰ যোগেদি এটা উপাধি দিছে। তেনে উপাধি আন কাকো দিয়া নাই।
বাতৰি কাকতৰ যোগেদি যিটো উপাধি দিছে সেইটো উপাধি হৈছে “দুৰ্নীতি সম্বাট”।
এই কাৰণে আমি মাননীয়া ডেপুটি স্পীকাৰ যোড়াম আমাৰ এজন সদস্য বন্ধু হোৱা
সংৰেও তেখেতৰ বিকদে ভৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিবলগীয়া হৈছে। আমি ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি
কৰিছো। আমাৰ ৰাইজৰ ক্ষেত্ৰে এই সদস্য প্ৰকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছো।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিলো প্ৰভাৱটি লাইন
১/৪/১৯৯৯ চনতে কম্পিউট কৰিবলৈ অৰডাৰ দিছিল। তেওঁলোকৰ পৰা নিউ
বি,পি,এল লিষ্ট কৰিবলৈ বাৰে বাৰে অৰডাৰ আহিছে। তেওঁলোকে কৈছে যে চেঞ্চাচ
হব লাগিব। ১,৪,১৯৯৯ তাৰিখৰ পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চাৰি খন চিঠি দিলে কিন্তু
এতিয়াও চেঞ্চাচ কৰা নাই। এতিয়া মাত্ৰ বি,পি,এল ফৰ্ম প্ৰেছত দি হৈছে। কেন্দ্ৰীয়
চৰকাৰে কৈছে যে যদিহে টাৰগেট মতে চেঞ্চাচ কৰা নহয় তেন্তে তেওঁলোকে পইচা
দিবলৈ বন্ধ কৰি দিব। ১/৪/১৯৯৯ চনৰ টাৰগেট মতে বি,পি, এল, ফৰ্ম ৩৭ লাখ
৯৯ হাজাৰ খনৰ দাম ১,৫৭,৩৮৪০ টকা। এতিয়া কৰেল ডেভেলোপমেন্টে প্ৰতিখন
ফৰ্মৰ যিটো দাম নিৰ্ধাৰন কৰিছে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিব। প্ৰতি খন ফৰ্মৰ যিটো দাম
নিৰ্ধাৰন কৰিছে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিব। প্ৰতি খনত ৪ টকা ১৬ পইচাকৈ ধৰিছে।
মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, এই ফৰ্মৰ মাকেটত দাম হ'ল ১ টকা ৫০ পইচা। হব

লাগে। কিন্তু বিভাগে ফর্ম রেট দেখুবাইছে ৪ টকা ১৫ পইচা। এইটো কৰাপচন নহয় নে ? এতিয়াও চেষ্টাট আবশ্যিক কৰা নাই। ইয়াৰ পুরো ই.এ.এচৰ কাৰণে এক লাখ পয়সভোৰ হাজাৰ পঢ়িশ পঢ়িচ ফৰ্মৰ বাবে ৪৪,৩২৫২১ টকা ধৰা হৈছে। ইয়াৰ দায় খুব বেছি ৫ টকাকৈ খনত হৰ লাগে কিন্তু বিভাগে পাৰ কপি ২৫ টকা ১৯ পইচাকৈ ধৰিবে। এইটো হাউচত দিয়া হিচাব মতে কৈছো। মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া; মাষ্টাৰ বলৰ ফৰ্মত পাৰ কপি এটকা হৰ লাগে। কিন্তু বিভাগে ৩ টকা ২৯ পইচাকৈ ধৰিবে। আই, আৰ, ডি, পি চাৰ্জে ফৰ্ম এক লাখ ষাঠী হাজাৰ ইয়াৰ খৰছ পৰিব ৯,৫২২৫ টকা। হৰ লাগে দুটকাকৈ কিন্তু ৫ টকা ২৫ পইচাকৈ ধৰিবে। সেই কাৰণে ভৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিছো। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিভাগটো নেতৃত্ব দিবলৈ ব্যৰ্থ হৈছে। ১৯৯৬ চনতো ডি, আৰ, ডি, এ ষ্টেচ লেভেল ভিজিলেন্স এও মানিটিৰিং কমিটি খন ডিচ্ট্ৰিঞ্জ লেভেলত গঠন কৰিবলৈ কোৱা হৈছিল কিন্তু আজিলৈকে কৰা হোৱা নাই। আমাৰ লক্ষ্যমপূৰ্বত মাত্ৰ এমাহহে হৈছে এই কমিটি পতা। কিন্তু ইয়াৰ বাবে ১৯৯৬ চনতো অৰড়াৰ দিয়া হৈছিল। নথ বেংকত কমিচনাৰে এই মিটিং পাতিহিল তেতিয়া আমি প্ৰেচিডেন্টক এই বিষয়ে প্ৰশ্ন কৰাত কৈছিল যে ১৯৯৬ চনতো এইটো অৰড়াৰ আছিল। কিন্তু আমাৰ ডিচ্ট্ৰিঞ্জত কৰা মাত্ৰ এমাহহে হৈছে। মাননীয় সদস্য হেমেন দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আগেয়ে ই.এ.এচৰ টকা ৭০ লাখ কৈ পাইছিল, কিন্তু এতিয়া ৩/৪ লাখ হে পায়। এতিয়া টকাটো কমিছে। শ্ৰীবন্দাবন গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে পপোলেচনা পেটোৰ্নত টকাটো দিলে নথ ইষ্টার্ন বিজিনত টকা দিলে কৱ পাৰ কিন্তু ৰাজস্বান বিহাৰ আদিঃ ঠাইত বেচি পাৰ। নথ ইষ্টার্নৰ অন্য ৰাজ্য বিলাকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰটেক্ষ কৰিবে। কিন্তু আমাৰ অসমৰ পৰা মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাৰ বাবে প্ৰটেক্ষ কৰা নাই। মেঘালয়, অৰুণাচল, নাগালেঙ আদি ৰাজ্যই যদি প্ৰটেক্ষ কৰিব পাৰে। আমাৰ চৰকাৰে অৰ্থাৎ আপুনি কিয় নোৱাৰে ? মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, আপুনি জানে ২৫ খন গাওঁ পঢ়ায়তৰ ২৫ খন গাওঁ সভা হৈছে। আৰু আই.এ.ওৱাই মিটিংত আলোচনা অনুযায়ী লিষ্ট বনোৱা হয়। ৰাজ্য ঘাট, আলি পদুলি, স্কুল বিলডিংৰ পৰা আদি কৰি। কিন্তু মিটিংৰ পিচত বাতি বি ডি, ওৰ অফিচিত আকৌ এখন চিক্ৰেট মিটিং হয়। আৰু তাত সকলো বিলাক সলনি হৈ যায়। আমাৰ ঘিলামৰা ঢকুৱাখানা আদি ঠাইত এনেকুৱাই হৈ আছে। লোকেল এম,এল,এ জন কংগ্ৰেছ হলে এনেকুৱাই হয়। এই মিটিং সকলো সচা নহয়। এ,জি,পি এম,এল,এ যিখন লিষ্ট দিব সেইটো কৰিব লাগিব। মই আগতেই কৈছো যে, যিবিলাক ই.এ.এচ ব্লক আছে সেই বিলাকত চিনিয়াৰ বি,ডি,ও দিব লাগে।

এই ক্ষেত্রত কেন্দ্রিয় চৰকাৰৰ চাৰ্কোলাৰ আছে। আমাৰ বগা নদী, ঢুৰাখানা, ঘিলামৰা আদিত কোনো দিনেই চিনিয়ৰ বি,ডি,ও নিদিলে।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, অতিয়ালৈকে বগীনদীৰ বি,ডি,অ জনক ৫ বাৰ বদলি কৰা হৈছে। ঘিলামৰাৰ বি,ডি,অ জনকো ৫ বাৰ বদলি কৰা হৈছে আৰু ঢুৰাখানাৰ বি,ডি,অ জনক ৩/৪ বাৰ বদলি কৰা হৈছে। এজন বি,ডি,অ ই আহি ক্ৰম মই দিলীপ কুমাৰ শইকীয়াৰ মানুহ।

- * শ্রীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, সেইটো লঞ্চীমপুৰ জিলাত পৰে আৰু মই ধেমাজী জিলাৰ এম,এল,এ।
- * শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, সদনৰ ফালৰ পৰা বা মিনিষ্টাৰৰ ফালৰ পৰা অনুসন্ধান কৰিলে আচল কথাটো ওলাই পৰিব। আন এজন বি,ডি,অ ই আহি মই উৎপল দণ্ডৰ ইন্টাৰেষ্টৰ মানুহ। ঘিলামৰাত বি,ডি,অ হিচাবে কোনো এজন লক্ষ্যৰ উপাধিৰ লোক আছে। এতিয়া জোনাইৰ বি,ডি,অ জনক ঘিলামৰাৰ বি,ডি,অ হিচাপে দিছে।
- * শ্রীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, একেটা ব্লকত চিনিয়ৰ বি,ডি,অ আৰু জুনিয়ৰ বি,ডি,অ হিচাবে দুজনক নিয়োগ কৰিব পাৰে। পেশুক ঝোধহয় চিনিয়ৰ বি,ডি,অ হিচাপে নিয়োগ কৰা হৈলি।
- * শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : পেশুক কিয় জইন কৰিবলৈ দিয়া নাই। পেশুক দিয়াৰ কাৰণে আমি আপনি কৰা নাই। আমি চাপোৰ্টহে কৰিছো। বগীনদী, ঘিলামৰা আৰু ঢুৰাখানা ব্লকত বি,ডি,অ পোষ্টিংৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰামনীয় বিধায়ক শ্রীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া আৰু মাননীয় মন্ত্ৰী শ্রীউৎপল দণ্ডই বোধহয় হস্তক্ষেপ কৰে। নহলেনো এই ব্লক কেইটাৰ অৱস্থা কিয় অনেকুৰা হৈছে? তাৰ কাৰণ হৈছে মই বিৰোধী দলৰ এম,এল,এ। ঢুৰাখানা ব্লকৰ কিছু মোৰ সমষ্টি পৰে।
- * শ্রীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, মই কিষ্ট মাননীয় বিধায়ক ভৰত চন্দ্ৰ নৰহ ডাঙৰীয়াৰ সমষ্টিত সহায় কৰি আছো।
- * শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, এই বিভাগটোৰ নেতৃত্ব দিয়াত মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া বিফল হৈছে। এইটো মোৰ কথা নহয়। প্ৰতিখন বাতৰি কাকততেই পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰাম্য উন্নয়ন মন্ত্ৰী এই বিভাগটো নেতৃত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বিফল হৈছে বুলি যেনে ধৰণে প্ৰকাশ পাইছে তেনে ধৰণে আন কোনো মন্ত্ৰীয়েই বিফল হোৱা নাই।

এই বিভাগটো হেছে আটাহ্তকে প্ৰয়োজনীয় বিভাগ। সেই বিভাগটোৰ ক্ষেত্ৰেই বিফল হৈছে। আজি আমি কৃষ্ণনাথৰ বিৰুদ্ধেও ভৰ্ত্সনা প্ৰস্তাৱ আনিছিলো। কিন্তু সেই ভৰ্ত্সনা প্ৰস্তাৱটো কিবা কাৰণত নাইলা। তথাপিতো পঞ্চায়ত আৰু প্ৰাম্য উন্নয়ন কলা বিভাগৰ মন্ত্ৰীক বাতৰি কাকত বিলাকে যেনেকৈ দুৰ্নীতিৰ সমাট বুলি অভিহিত কৰিছে ঠিক তেনেদেৰে কিন্তুকৃষ্ণ মন্ত্ৰী পাটোৱাৰীৰ বিৰুদ্ধে দুৰ্নীতিৰ সমাট বুলি বাতৰি কাকত বিলাকে দিয়া নাই। শ্ৰেষ্ঠ মাননীয় সকলো যিটো ভৰ্ত্সনা প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো প্ৰস্তাৱৰ সমৰ্থন জন্মাই মোৰ বক্তৃত্বৰ সামৰণি মৰিলো।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Member Shri Devakanta Ramchhary.

* শ্ৰীদেৱকান্ত বামচিয়াৰী : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, আজি সদনত কংগ্ৰেছ দলৰ ফালৰ পৰা বৰৱেল ডেভেলপমেন্ট বিভাগৰ বিৰুদ্ধে ভৰ্ত্সনা প্ৰস্তাৱ আনিছে। তেওঁলোকে ভৰ্ত্সনা প্ৰস্তাৱ উথাপন কৰিবিষ্যি কোনো কলকাতডেঁক মোচন আনিলেহেতেন তেতিয়াহলে আমি চাপোট কৰিলোহেতেন। আমি এই চৰকাৰখনক এটা সময়ত সমৰ্থন কৰিছিলো। সেই কথাটো মাননীয় সদস্য সকলে জানে। কিন্তু আজি আমি চৰকাৰৰ কাম-কাজ বিলাকৰ ক্ষেত্ৰে ক্ষেত্ৰিত হৈ পৰিছে। যিটো বিভাগৰ ওপৰত ভৰ্ত্সনা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে সেই বিভাগটোতেই আটাহ্তকে বেঁচ টকা অহা দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই বিভাগটোত বহুত টকা আহে কিন্তু টকা অনুপাতে যিমান কাম হব লাগে সিমান কাম হোৱা আমি দেখিবলৈ পোৱা নাই। এই বিভাগটোৰ বহুত দায়িত্ব আছে। সঠিক ভাৱে খৰচ কৰি আচনি বিলাকৰ কাম-কাজ কৰিলে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ কিছু হলেও উৱতি হ'লহেতেন। আজি গোটেই অসমতেই যিবিলাক ডিস্ট্ৰিক বৰৱেল ডেভেলপমেন্ট এজেঞ্চি আছে তাৰ সভাপতি হিচাপে ডিঃচি ক লৈ এখন গভৰ্নিৎ বডি গঠন কৰা হৈছে। আমিও সেই বডিৰ সদস্য হৈ আছো। গভৰ্নিৎ বডিৰ ফালৰ পৰা যিবিলাক পৰামৰ্শ দিয়া হয় সেই পৰামৰ্শ বিলাক আমি মানি চলা দেখিবলৈ পোৱা নাই। ওপৰৰ লেভেলৰ পৰা তলৰ লেভেললৈ কামৰ ধৰণ কৰণ আৰু আৰ্ডাৰৰ কোনো সম্পর্ক নাই। এইটো আমি স্পষ্ট ভাৱে দেখিবলৈ পাইছো। সেই কাৰণেই এই বিভাগটোত যেনে ধৰণে কাম-কাজ হব লাগিছিল তেনেধৰণে হোৱা নাই। মাননীয় সদস্য ভৰ্ত্সনা কৰিব নৰহ ডাঙৰীয়াই মন্ত্ৰী, এম,এল,এ বা দলীয় সদস্যই হস্তক্ষেপ কৰাৰ যিটো কথা বৈছে সেই ক্ষেত্ৰত যই কৰি বিচাৰিছো যে আমাৰ তাৎ কিন্তু কোনো ফালৰ পৰা ইন্টাৰফেৱাৰ কৰা নাই। কিছুমানত পঞ্চায়ত চেক্রেটাৰী আছে আৰু কিছুমানত গাৰ্ড সভা আছে। কিন্তু আমাক চেক্রেটাৰীয়ে হস্তক্ষেপ কৰা নাই। আমাৰ

ফালৰ পৰা আচনি বিলাকৰ লিষ্ট আমি এপ্ৰোভ কৰি দিও। কেতিয়াবা লিষ্ট এপ্ৰোভ হোৱাৰ পিচত গাঁওৰ মানুহ বা ৰাইজৰ ফালৰ পৰা দুই এটা আচনি লোৱাৰ কাৰণে কাকুতি-মিনতি কৰে। কিন্তু আচনি বিলাকৰ কাম যেনে ধৰণে হব লাগে তেনে ধৰণে হোৱা আমি দেখিবলৈ পোৱা নাই।

আজি আমাৰ এটা সময়ত জি,আৰ,ৱাই, যোজনা হৈছে, এই যোজনাৰ টকা এচ,টি,এচ,চিৰ জনসংখ্যাই চাই। এই টকা বিলাক দিয়া হয়। দৰং জিলাত জি,আৰ,ৱাইৰ অতিৰিক্ত বহুত টকা আহিছে। মিটিংত সিদ্ধান্ত লোৱা হ'লযে আপোনালোকে স্কীম দিয়ক টকা আহিছে, পাৰ। স্কীম লৈ ইমানেই মানুহ গোট খালে যে বিৰ দি বাট নোপোৱা অৱস্থা হ'ল, স্কীম আমি দিব নোৱাৰিলো। চি,আৰ,পিৱে লাঠি চালনা কৰিব লগা হ'ল। ১০২ জন ঠিকাদাৰে ভৌজিট কৰিছে এডিশ্যনেল জি,আৰ,ৱাই আহোতে বহুত টকা পঠাইছে বুলি বাতৰিত ওলাইছে। আমি স্কীম দিলো, কিন্তু সম্পূৰ্ণভাৱে কাৰ্যকৰী নহ'ল, য'ত দুই লাখ টকা ধৰা হ'ল তাত দিলে ৫০ হাজাৰ টকা, য'ত ১ লাখ ধৰা হ'ল তাত ৫ হাজাৰ টকা ধৰা হ'ল। এইটোৰ কাৰণে পি,ডি চাচপেন্দ হ'ল সদন কমিটি গঠন কৰি তদন্ত কৰিলে কথাটো ওলাব। স্কীমত টকা দিয়া হৈছে কাম হোৱা নাই। এক লাখ টকাৰ স্কীমত ২ হাজাৰ টকাৰ বল্ডাৰ পেলাই হৈছে। বিৰোধী দলপতি চাহাৰেও শুনিছে, তেখেতেও লিষ্ট দিছে কিন্তু টকা অহা নাই। স্পট ভেৰিফিকেশ্যন কৰিব লাগে, আমি খেলি-মেলি দেখিছো। বীৰেন দাসৰ সমষ্টিটো বহুত খেলি-মেলি হৈছে। অফিচাৰ সকলক এৰেষ্ট আৰু চাচপেন্দ কৰা হৈছে। চাচপেন্দ কৰিলেই একশ্যন নহয়, লাখ লাখ টকা ঘুৰাই নেপায়। তেওঁলোকে দৰমহাৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ লৈ থাকিব, ব্যৱসায় কৰিব পাৰিব।

ওদালগুৰি সমষ্টিত এটা ব্লক আছে, ২৬টা পঞ্চায়ত আছে। কুমুদ দাস বিধায়কৰ সমষ্টিত ৩ টা ব্লক আছে। জি,আৰ,ৱাইৰ অতিৰিক্ত টকা পোৱাৰ পৰা বঢ়িত হৈছে। ভালমতে টকাটো পালে কোনেও ভৰ্সনা নিদিয়ে। সেইটো আশা বাখি বিভাগটো ভাল হওক, অহা দিনবোৰত যি টকা আহিব সেইবোৰৰ যেন সন্দ্বৰহাৰ হয় এই আশা বাখি বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Member Smti Pramila Rani Brahma.

Discussion in the Censure Min.

* শ্ৰীমতী প্ৰমিলা ৰাণী ব্ৰহ্ম : মাননীয়া উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আজি এই সদনত মাননীয় সদস্যই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বক্তব্যৰ ওপৰত যি ভৰ্সনা আনিছে মৰো তাৰ পূৰ্ণ সমৰ্থন জনাইছো।

মাননীয় উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, আজি সকলোরে স্বীকার করিছে যে ডি,আর,ডি,এ এটা বিভাগ। যিটো বিভাগতে টুকু আছে। এই বিভাগটো বাইজৰ প্ৰিয় বিভাগ। এই বিভাগৰ পৰা বাইজে নিজৰ এলেকাৰ উন্নতি কৰাটো বিচাৰে। সেই কাৰণে বাইজৰ যিটো প্ৰিয় বিভাগ সেইটো দুৰ্নীতিৰ উৰ্ধত থকাটো সকলোৱে বিচাৰে। এই বিভাগৰ ওপৰত যিটো অভিযোগ আনিছে কংগ্ৰেছ দলৰ পৰা সেইটো বৰ চিৰিয়াচ অভিযোগ। তাৰ সংশোধন হোৱাটো ভাল। আমি যদি বাইজৰ কাৰণে চিন্তা কৰো, তেন্তে ইয়াৰ সংশোধন হব লাগে। আমি বাতৰি কাকতৰ যোগেদি দেখা পাইছো, কোকৰাবাৰ জিলাত ডি,আৰ,ডি এ ভালকৈ কাম কৰিছে। অহা বছৰ ভাৰত চৰুকাৰৰ ফালৰ পৰা অনুসন্ধানৰ কাৰণে যি সকল আহিছিল তেখেতসকলে গোটেই অসমত যেনে ধৰণেৰে কাম হব লাগিছিল তেনে ধৰণেৰে হোৱা নাই, কিন্তু কোকৰাবাৰত ভাল কাম হৈছে। হ'লৈও কোকৰাবাৰৰ ডি,আৰ,ডি,এ দুৰ্নীতিৰ উৰ্ধত বুলি কৰ নোৱাৰো। কাৰণ বিভিন্ন সময়ত কিছুমান স্কীমৰ বিষয়ে আলোচনা পৰ্যালোচনা কৰি তাত বহুত দুৰ্নীতি থকাৰ কথা গম পাওঁ।

এই বিষয়ত মাননীয় সদস্য সকলে বিভিন্ন ধৰণৰ বহুত কথা কৈ গৈছে। জে,আৰ,বাইৰ যি ঘৰ সংজা আচনি সেইটো দুখীয়া লোকৰ আচনি। বিভিন্ন ঠাইত যিসকলক দিয়া হৈছে তেওঁলোকক আমি নাজানো। কিন্তু কোকৰাবাৰ জিলাত বাচনি কৰোতে দেখা গৈছে দুখীয়া লোক সকল হতাশ হব লগা হৈছে। ডি,আৰ,ডি,এৰ ফালৰ পৰা যি দিয়া হ'ল, দুখীয়া সকলে যেনেকৈ বিচাৰিছিল তেনেকৈ নাপালে। ইয়াৰ কাৰণটো হ'ল যিথিনি চিমেন্ট দিব লাগে সেইথিনি নিদিলে আৰু টিনপাত যদি ১৮খন দিব লাগে তাৰ ভিতৰত ১৬খনহে পায়। ২খন কম হয়। বেনিফিচিয়াৰী সকল এইদৰে বঞ্চিত হয়। সেই কাৰণে ঘৰবিলাক সম্পূৰ্ণ হোৱা দেখা নেপাওঁ।

উপাধ্যক্ষা মহোদয়া, এতিয়া পঞ্চায়ত নাই, প্ৰেচিন্দেন্ট নাই, সদস্য নাই, এতিয়া চেক্রেটৰিৰ হাততে সকলো দায়িত্ব আছে। চেক্রেটৰিয়ে এই ধৰণে কাম কৰি আছে। যদিহে অলপ পইচা দিয়া নহয় দুখীয়া মানুহৰ ঘৰ বনাৰ নোৱাৰে। সেইকাৰণে মই অনুৰোধ কৰো মন্ত্ৰী মহোদয়ে ইয়াৰ ওপৰত দৃষ্টি বাখিব লাগে। যাতে দুখীয়া মানুহে আই,এ,ওৱাইৰ ঘৰ পোৱাত কোনো দুৰ্নীতিত লিপ্ত হব নোৱাৰে। বি,ডি,অ আৰু মেষ্টাৰ সকল যাতে দুৰ্নীতিত লিপ্ত নহয়। এই ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। দি,আৰ,ডি,এত পাৰচেচ কমিটি আছে। আমি অসমত যিটো চিমেন্ট উৎপাদন কৰো সেই চিমেন্ট তেওঁলোকে কিনা নাই। কোকৰাবাৰ জিলাৰ চিমেন্ট ভূটানৰ পৰা কিনা হয় তাৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰ চেল টেক্সৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। ভূটানৰ পৰা যাতে

চিমেন্ট কিনা নহয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অসমতে উৎপাদিত হোৱা চিমেন্ট কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। উপাধ্যক্ষা মহোদয়া কেইবাজনো মাননীয় সদস্যস্থ কৈছে যে, পেট্রল কিনাৰ নামত বহু টকা খৰচ কৰা হৈছে। তেখেত সকলে যিমান টকা খৰচ কৰাৰ কথা কৈছে আমাৰ কোকৰাবাৰত তাতোকৈ বেছি টকা খৰচ হৈছে। ১৯৯৬-৯৭ আৰু ১৯৯৭-৯৮ চনত এই দুটা বছৰত গাড়ী মেৰামতি কৰাৰ বাবে কোকৰাবাৰত দি,আৰ,দি,এৰ ফালৰ পৰা ৬ লাখ টকা খৰচ কৰিছে। পেট্রল তাতোকৈও বেছি। অর্দেন্দু কুমাৰ দে ডাঙৰীয়াই কৈছে যে তাতোকৈ বেছি খৰচ কৰা নাই। গাড়ী মেৰামতি কৰাৰ নামত যিটো টকা খৰচ কৰিছে এইটো দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। যোৱাৰাৰ কোকৰাবাৰ দি,আৰ,দি,এই ২ কোটি টকা পালে ইঁ,এ,এচৰ কম পাইছিল। ১৯৯৭-৯৮ চনত যিটো টকা আহিছিল তাৰ পৰা কোকৰাবাৰৰ পৰা যিটো বাস্তা ৩১ নং নেচনেল হাইওৱেত লাগিছে সেই বাস্তা মেৰামতি কৰাৰ বাবে ইঁ,এ,এচৰ ফালৰ পৰা ৩ কোটি টকা ধৰা হৈছে। ১৯৯৮-৯৯ চনত যিটো কোকৰাবাৰ দি,আৰ,দি,এত-গৈছিল তাৰ পৰাও ১ কোটি টকা দিয়া হৈছিল। এইবাবে বাজেটৰ পৰা ১ কোটি টকা ধৰিছে। মই প্ৰশ্ন কৰিলো যে আগৰ টকা ক'ত খৰচ কৰিলে? উত্তৰ পালো যে, আগৰবাৰৰ টকা চৰকাৰে আমাক দিয়া নাই বাবে ইয়াৰ পৰা খৰচ কৰিছে। সেইকাৰণে মোৰ সন্দেহ হৈছে বাবে বাবে বিভীষণ বছৰত টকা ধৰা হৈছে অথচ আগতে যি টকা বিলিজ কৰিছে সেই টকা ক'ত আছে? যোৱাৰাৰ বাজেটৰ সময়ত এদিশনেল ফাল্দ দিয়া হৈছিল কিঞ্চ আমি একো কাম কৰা দেখা নাই। একেটা বাস্তাকে বিভিৱ নাম দি টকা লোৱা হৈছে। কোকৰাবাৰৰ উত্তৰ ফালে যিটো পি,ড়িলি,ও,দি বাস্তা তিতাগুৰিৰ পৰা হালোৱা দলৰ ফালে গৈছে তাতগ্ৰেডেল কৰাৰ বাবে ৪ লাখ টকা ধৰা হৈছে। এইধৰণে প্ৰতি বাস্তাতে ৩ লাখ ৪ লাখ কৰি ধৰা হৈছে। বিধান সভা শেষ হোৱাৰ পিচত গৈ দেখো যে বাস্তা বিলাক প্ৰেভেলিং হোৱা নাই। জেলিপি বনোৱাৰ দৰে শিল দিছে। এই ধৰণে ২৫ লাখৰো বেছি টকা খৰচ কৰা হৈছে। জে,আৰ,ওৱাইৰ ফাল্দ আচনিত খৰচ কৰিবলৈ হ'লে গভাৰ্নিৰ্ভ বড়িৰ এপুভেল লাগিব। এপুভেল নোলোৱাকৈ কাম কৰি আছে। ৫-৩-৯৯ তাৰিখে গভাৰ্নিৰ্ভ বড়িৰ মিটিং কৰিছিল মই যাৰ নোৱাৰিলো আৰু এনেকৈয়ে আচনি বিলাক এপুভ হৈ যায়। পইচা খৰচ কৰিবলৈ ১ মাহো লগা নাই। দি,আৰ,দি,এ যিহেতুকে বাইজৰ জনপ্ৰিয় বিভাগ এই বিভাগৰ দ্বাৰা বাইজ উপকৃত হৈ পাৰে। কিছুমান নীতি বাঞ্ছি দিব লাগে আৰু বিভাগটো নিয়ন্ত্ৰণত বাখিব লাগে। মোৰ এটা চৰ্ট নটিচ প্ৰশ্ন আছিল।

মাননীয় উপাধ্যক্ষা : আপুনি শেষ কৰক। আপোনাৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ আপুনি পাইছে।

* শ্রীমতী প্রমীলা বাণী বন্দু : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, ধর্বা গাবত পুখুরী খন্দা হেছিলনে? কিন্তু টকা ধৰা হেছিল কিমান অ আৰু পুখুৰীৰ পৰা কিমান মাছ উৎপাদন কৰা হেছিল?

মাননীয়া উপাধ্যক্ষ : আগুনি উত্তৰ পাইছে।

* শ্রীমতী প্রমীলা বাণী বন্দু : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, উত্তৰ পাইছে আচৰিত ধৰণৰ উত্তৰ। যিটো পুখুৰীত পানী নাথাকে তাত ও কুইন্টল মাছ উৎপাদন হেছে। বহু টকা খৰচ কৰি আচনি কৰা হেছে যদিও বাইজ উপকৃত হোৱা নাই। সেইবিলাক কামৰ ওপৰত এটা তদন্ত হোৱা ভাল। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য মই সামৰণি মাৰিলো।

মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া : আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰ দিবলৈ ১ ঘণ্টা সময় লাগিব বুলি কৈছে। কিন্তু তেখেতে কোৱাৰ আগতে এজন বক্তা আছে। তেখেতক মই ৫ মিনিট কৰলৈ অনুৰোধ জনালো। তেখেত শ্রীমুনীন মহস্ত।

* শ্রীমুনীন মহস্ত : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, আজি যিটো ভৰ্তসনা প্ৰস্তাৱ আনিছে এই প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে আমাৰ বাজ্যত ডি,আৰ,ডি,এ জৰিয়তে যিবিলাক কাম কাজ হৈছে তাক পৰ্যালোচনা কৰা আৰু মূল্যায়ন কৰাৰ এটা সুবিধা হেছে। আমি আশা বাখিছো আমাৰ বাজ্যত এই বিভাগে উন্নয়ণযুক্ত কাম-কাজ দেখুৱাত কিছু সম্ভৱ হৈছে। এই ডি,আৰ,ডি,এ কাৰণে আৱশ্যিত ধন যাতে সঠিকভাৱে খৰচ হয় তাৰ কাৰণে বিৰোধি পক্ষৰ সদস্য সকলে চিৰিয়াচলি আলোচনা কৰিছে। যিবিলাক গুৰুত্বপূৰ্ণ অভিযোগ, সেই অভিযোগ সমূহৰ বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিশ্চয় তেওঁৰ উত্তৰ কৰ। কিন্তু আমাৰ কথাটো হৈছে অসমৰ যিবিলাক বাতৰি কাকত আছে, সেই বাতৰি কাকত সমূহত ডি,আৰ,ডি,এৰ জৰিয়তে কৰা কাম সমূহত লুঠন তাতকৈ অতিৰিক্ত কৰি নানা বিশেষণেৰে আক্ৰমণ কৰিছে বুলি মাননীয় সদস্য সকলে উথাপন কৰিছে। কৰবাত কিবা দুৰ্নীতি লুঠন হৈছে অস্বীকাৰ নকৰো। কিন্তু সামগ্ৰিক ভাৱে গোটেই বাজ্যৰ চিৰ নহয়। ডি,আৰ,ডি,এৰ জৰিয়তে গ্ৰামাঞ্চলত উন্নয়ণৰ কাম-কাজ আমি প্ৰত্যক্ষ কৰিছো। এই বিভাগৰ দুৰ্নীতি সম্পৰ্কক সংসদতে অসমৰ পৰা যোৱা সংসদি সদস্য সকলে উথাপন কৰিছে। কেন্দ্ৰৰ পৰা অনুসন্ধান টিমে আমাৰ বাজ্যলৈ আহিছে, বিভিন্ন সময়ত। তেওঁলোকে অনুসন্ধানো কৰিছে কিন্তু কোনো চেন্ট্ৰেল টিমৰো আজিলৈকে অপিনিয়ন বিভাৰ্টলৈ যোৱা নাই। অসমত বিভিন্ন কমিটি আছে। তাত শাসক দলৰ, বিৰোধি দলৰ সদস্য হৈ আছে। এই কমিটি সমূহে যোৱা বিধান সভাৰ কালত গ্ৰাম

উন্নয়নৰ দিশকে বেছিকে পৰীক্ষা কৰিছো। তেওঁতে সকলৰ অনুমোদন ক্ৰমেই দূৰ্নীতি পৰায়ণ বিষয়া সকলৰ শাস্তি মূলক ব্যৱস্থা লোৱা মন্ত্ৰী মহোদয়ে দেখিছো। দূৰ্নীতি সকলোতে আছে, কিন্তু এই দূৰ্নীতিৰ উৎস ক'ত এই সম্পর্কে আলোচনা কৰি তাৰ বিমেডি ক'ত চেষ্টা কৰা উচিত। আমাৰ সকলো বিধায়কে ডি,আৰ,ডিৰ গভাৰ্নিং বড়িৰ সদস্য। একচন প্লেনও আমিয়ে তৈয়াৰ কৰো। গতিকে কাম কাজ সমূহ ঠিক মতে হৈছে নে নাই তাক পৰ্যালোচনা কৰা আমাৰে দায়িত্ব। কৰিবাত যদি উন্নয়নৰ নামত দূৰ্নীতি হৈছে বিধায়ক হিচাপে আমাৰ যিটো দায়িত্ব সেই দায়িত্ব আমি পালন কৰিব লাগিব। আৰু সেইটো কৰিছো নে নাই আমি নিজকে পৰ্যালোচনা কৰা উচিত। ডি,আৰ,ডি এ যিবিলাক কাম কাজ কৰিছে তাত আমি ডি,আৰ,ডি,এ ব কম্বৰ্স সকলৰ এটা টেনদেনচি দেখিছো যে তেওঁলোকে নিজাৰবিয়াকৈ কাম কৰিব বিচাৰে। কিন্তু তলৰ লেভেলত কাম বিলাক কৰাৰ পাৰিলে কাম বিলাক ভাল হয়। ডি,আৰ,ডি, এ যিটো পি,ডি পোষ্ট সেইটো লোভনীয় পদ। সেইটোৰ কাৰণে সকলোৱে হাহাকাৰ কৰে। সেই কাৰণে এই পদটোত একেজন বিষয়া এক ডেৰ বছৰৰ বেছি ৰাখিব নালাগে। এই পদবিটোত অৱসৰ পাবলীয়া বিষয়া দিব নালাগে। মোৰ বোধেৰে যি সকল আই,এ,এচ, প্ৰবেচনাৰ আছে যাৰ ভৱিষ্যত আছে তেওঁলোককহে নিৱোগ কৰিব লাগে বুলি পৰামৰ্শ আগবঢ়ালো। অৱশ্যে পথগায়ত নিৰ্বাচন হৈ যোৱা হলে এনেকুৰা নহ'লহেতেন। পথগায়ত নিৰ্বাচন লোহোৱাৰ কাৰণে এই বিলাক হৈছে। ডি,আৰ,ডি, এ ফালৰ পৰা ধন আৱস্তু কৰোতে চিধা। চিধি কৈ বি,ডি ওক ফাল দিয়া কথাটো সঠিক সিদ্ধান্ত নহয় যেন লাগে। কিন্তু ডি,চি, ব হস্তক্ষেপ টো বন্ধ কৰিব পাৰিলে ভাল আৰু পাৰিলে কাম বিলাক তলৰ লেভেলত কৰাৰ লাগে। তেতিয়া দূৰ্নীতিটো ডি,চেন্ট্ৰালাইজ হব। এজন বি,ডি,ও বা ওজন ইঞ্জিনিয়াৰক ধনী কৰাতকৈ তলৰ সকলোৱে ইয়াৰ ভাগ পাওঁক। এইথিনি পৰামৰ্শ আগবঢ়াই মই মোৰ বক্তৃত্বৰ সামৰনি মাৰিলো।

Madam Deputy Speaker : Now, Hon'ble Minister, Panchayat and Rural Development is to reply.

* শ্ৰীছহিদুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্ৰী, গ্ৰাম্য উন্নয়ন) : মাননীয়া উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, মাননীয় বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে উথাপন কৰা ভৰ্তসনা প্ৰস্তাৱৰ সংক্ৰান্ত যিবিলাক আলোচনা হৈছে সেই আলোচনাৰ উত্তৰত ডি,আৰ,ডি, এব ফালৰ পৰা যোৱা চাৰে তিনি বছৰত কি কি উন্নয়নৰ কাম কৰা হ'ল তাৰ এটা ছবি দাঙি ধৰিব খুজিছো।

যোৱা চাৰি বছৰত

গ্রামোন্নয়ন বিভাগৰ সাফল্যৰ খতিয়ানৰ এটা আবাস

১. দূর্নীতিৰ অভিযোগ

গ্রামোন্নয়ন বিভাগত দূর্নীতিৰ অভিযোগ উপাপিত হোৱাতো নতুন কথা নহয়। গ্রামোন্নয়ন কাৰ্যসূচী ১৯৭৯ চনত কৃপায়ণ কৰিবলৈ লোৱাৰ কিছু বছৰ পাছৰ পৰাই এই আঁচনি সমূহ কৃপায়ণত খেলি-মেলি তথা চৰকাৰী ধন আঞ্চলিক কৰাৰ অভিযোগ সময়ে সময়ে উপাপিত হৈ আহিছে। ৰাজ্য চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ হোৱা অভিযোগ সমূহ যথাসম্ভব অনুসন্ধান কৰা হৈছে আৰু দোষী সাবজ়েন্ট হোৱাৰ পাছত বিষয়া সকলৰ বিৰুদ্ধে বিভাগীয় ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

১৯৭৬ চনত আমাৰ চৰকাৰে কাৰ্য্যভাৱ লোৱাৰ পাছত জিলা গ্রামোন্নয়ন অভিকৰণ সমূহ পৰিদৰ্শন কৰা হৈছিল। এই পৰিদৰ্শন টোকাত উল্লেখখনকা অভিযোগৰ ভিত্তিত কেইজনো বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা লোৱা হৈছিল।

ৰক্তমানলৈ ১৪৪ টা বিস্তীয় খেলি-মেলিৰ অভিযোগ গ্রামোন্নয়ন বিভাগৰ দৃষ্টি গোচৰ হৈছে। কিছুমান অভিযোগৰ তদন্তৰ প্ৰতিৰেদন পোৱাৰ পিছত সেইবোৰ পৰীক্ষা নিৰীক্ষা কৰি কেইজনমান দোষী বিষয়াকৃ চাকৰিক পৰা নিলম্বিত কৰা হৈছে। কেইজনমান বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে বিহিত ব্যৱস্থা লবলৈ সেই বিষয়াকৃ মূল বিভাগক (Parent Department) অনুৰোধ কৰা হৈছে। কিছুমান বিষয়াৰ পৰা কৈফিয়ৎ তলৰ কৰা হৈছে। ইয়াৰোপৰি কেইজনমান বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে ফৌজদাৰী গোচৰ Criminal Case কৰিবলৈ জিলা আৰক্ষী অধীক্ষকক অনুৰোধ কৰা হৈছে।

এইখনিতে উল্লেখ কৰা ভাল হব যে গ্রামোন্নয়ন অভিকৰণ এটা স্বতন্ত্ৰীয়া অনুষ্ঠান। ইয়াত পৰিচালনা সমিতিয়ে কাম-কজ কৃপায়ণৰ ক্ষেত্ৰত সকলো সিদ্ধান্ত লয়। এই পৰিচালনা সমিতিৰ সভাত সদস্যৰূপে জিলাখনৰ সকলোবোৰ বিধায়ক আৰু সাংসদ সকল উপস্থিত থাকে। জিলা গ্রামোন্নয়ণ অভিকৰণত বিস্তীয় খেলি-মেলি বা ৰাজহৰা ধনৰ অপচয়ৰ অভিযোগ উপাপিত থাকে। জিলা গ্রামোন্নয়ণ অভিকৰণত বিস্তীয় খেলি-মেলি বা ৰাজহৰা ধনৰ অপচয়ৰ অভিযোগ উপাপিত হ'লে মাননীয় সদস্য সকলে এই বিষয়ে বিহিত ব্যৱস্থা লোৱাৰ যথেষ্ট সুবিধা আছে।

জিলা গ্রামোন্নয়ণ অভিকৰণে কৃপায়ণ কৰিবলৈ লোৱা আঁচনি সমূহ ৰাজ্য চৰকাৰে বাচনি নকৰো এইবোৰ গণতান্ত্ৰিক পদ্ধতিত বাইজৰ অংশ প্ৰহণেৰে

বিকেন্দ্রীকৃত ভাবে গাওঁসভাত আঁচনি আৰু হিতাধিকাৰী নিৰ্বাচন কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত বাজ্য চৰকাৰৰ ভূমিকা বৰ সীমিত।

জিলা প্রামোন্নয়ণ অভিকৰণ সমূহে কৰা কাম কাজৰ মূল্যাংকণ নিৰ্বপণ কৰিবৰ কাৰণে জিলা আৰু খণ্ড উন্নয়ণ পর্যায়ত Vigilance আৰু Monitoring Committee গঠন কৰি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰি Public Accounts Committee, Estimate Committee, Petition Committee আদি বিভিন্ন কমিটিৰ মাননীয় সদস্য বৰ্গই বিভিন্ন সময়ত জিলা প্রামোন্নয়ণ অভিকৰণৰ কামৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰিয়ে থাকে।

কাৰ্যসূচী সমূহ ভাৰত চৰকাৰৰ পৃষ্ঠপোষকতাত বৃপ্যায়ণ কৰি থকা হৈছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুদান জিলা প্রামোন্নয়ণ অভিকৰণ সমূহে পোণ পটীয়াকৈ লাভ কৰে। এই ক্ষেত্ৰতো বাজ্য চৰকাৰৰ কৰিব লগীয়া বিশেষ ভূমিকা নাথাকে। এন ক্ষেত্ৰত বিভাগীয় মন্ত্ৰীজনৰ বিৰুদ্ধে অনা এই অভিযোগ সত্য নহয়।

২. Misuse of Fund has stunned the Rural Development:

বৰ্ষগামৰ চৰকাৰখনে ১৯৯৬, চনৰ মে মাহত কাৰ্য্যভাৱ লোৱাৰ পাছত প্রামোন্নয়ণ বিভাগত বহুক্ষেত্ৰত সফলতা লাভ কৰিছে।

ইয়াৰ কিছু উল্লেখ কৰা হ'লঃ —

(ক) যোৱা চাৰিটা বছৰত আমাৰ বাজ্যখনে যথেষ্ট কেন্দ্ৰীয় সাহাৰ্য লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ১৯৯৬-৯৭ চনৰ পৰা

১৯৯৯-২০০০ চনলৈ বাজ্যখনে লাভ কৰা কেন্দ্ৰীয় সাহাৰ্যৰ খতিয়ান এনে ধৰণৰঃ

বছৰ

কেন্দ্ৰৰ পৰা লাভ কৰা ধনৰ পৰিমাণ

১৯৯৬-৯৭..... ২০২ কোটি ৩২ লাখ টকা

১৯৯৭-৯৮..... ২১০ কোটি ৭৯ লাখ টকা

১৯৯৮-৯৯..... ৪১০ কোটি ৬৫ লাখ টকা

১৯৯৯-২০০০..... ২৭১ কোটি ৯৩ লাখ টকা

মুঠঃ ১৪৫৫ কোটি ৬৯ লাখ টকা

ইয়াব বিপৰীতে, ১৯৯১-৯২ চনৰ পৰা ১৯৯৫-৯৬ চনলৈ বাজ্যখনে তলত উল্লেখ কৰা ধৰণেহে কেন্দ্ৰীয় সাহাৰ্য লাভ কৰিব পাৰিছিলঃ

বছৰ

কেন্দ্ৰৰ পৰা^ৰ লাভ কৰা ধনৰ পৰিমাণ

১৯৯১-৯২.....	৪৩ কোটি ৩৩ লাখ টকা
১৯৯২-৯৩.....	৪৯ কোটি ২৩ লাখ টকা
১৯৯৩-৯৪.....	১০৯ কোটি ৬২ লাখ টকা
১৯৯৪-৯৫.....	১৬৪ কোটি ১৭ লাখ টকা
১৯৯৫-৯৬.....	১৭৯ কোটি ৩১ লাখ টকা

মুঠঃ ৫৪৫ কোটি ৬৬ লাখ টকা

(খ) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা প্ৰাথমিক বিদ্যালয় নিৰ্মাণৰ বাবে যোৱা অনুদানেৰে পূৰ্বৰ টো বছৰত বাজ্যখনে ৫৫৫ খন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় বাস্তুবলৈ সঞ্চয় হৈছিল। বৰ্তমানৰ চৰকাৰে যোৱা চাৰিবছৰত ২০৫০ খন স্কুল নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

(গ) যোৱা তিনিটা বছৰত বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত কৰা কাৰ্যৰ খতিয়ান এনে ধৰণৰঃ

ক) সমন্বিত প্ৰামীল বিকাশ আঁচনিৰ অধীনত ১ লাখ ২৪ হাজাৰ ৮শ ২৫ টা পৰিয়ালৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হয়।

খ) ট্ৰাইচেমেৰ (Trysem) অধীনত ২১ হাজাৰ ১শ ৫৪ জন যুৱকক আয়ুসংস্থাপনৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়।

গ) ডকৰাৰ (DWCRA) অধীনত অৰ্থ উপাৰ্জনৰ বাবে গাৱলীয়া মহিলাৰ ৪ হাজাৰ ৯শ ৪৭ টা দলক অৰ্থ সাহাৰ্য প্ৰদান কৰা হয়।

ঘ) জৰহাৰ ৰোজগাৰ আঁচনিৰ (JRY) অধীনত ৩শ ৯৮ লাখ ৪৭ হাজাৰ কশ্মদিনৰ সৃষ্টি কৰা হয়।

ঙ) ইন্দিৰা আবাস (IAY) যোজনাৰ অধীনত ৫১ হাজাৰ ৮শ ৪৫ টা গৃহ নিৰ্মাণ কৰি দিয়া হয়।

চ) নিমুক্ত কৰা আঁচনিৰ (MWS) ১১ হাজাৰ ৪শ ৯৩ টা নলীনাদৰ ব্যৱস্থা কৰি কৃষিৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

- ১) নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনির (EAS) অধীনত ৬শ ৩০ লাখ ৬ হাজার কম্পন্যতে কম্পন্যদিনৰ সৃষ্টি কৰা হয়।
- ২) যোৱা তিনিটা বছৰত EAS আৰু JRY অধীনত সৃষ্টি কৰা ৰাজহৰা সম্পদৰ খতিয়ান তলত উল্লেখ কৰা হ'ল —
- ১) নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনির (EAS) অধীনত ৩ হাজাৰ ১শ ৩১ টা স্কুল ঘৰ ১ হাজাৰ ১৯ টা আঞ্চলিক ও গাঁও পঞ্চায়তৰ ঘৰ আৰু ১শ ৭৪ টা সমূহীয়া ভৱন/স্টেডিয়াম আদি বনোৱা হয়। ইয়াৰ উপৰিও খেতিৰ উন্নতি সাধনৰ বাবে ১শ ৪৮ টা পুখুৰী ৭শ ৫৫ টা নাদ ২ হাজাৰ ৯শ ১৬ টা কৃষি বান্ধ নিৰ্মাণ কৰি পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হয়। উক্ত সময়ছোৱাত ৭ হাজাৰ ৭৩ টা পথ নিৰ্মাণ ও উন্নীতকৰণ কৰা হয়।
  - ৩) আকো জৰহাৰ ৰোজগাৰ আঁচনিৰ (JRY) অধিনত ২ হাজাৰ ৯২ টা স্কুল ঘৰ, ৩শ ৩২ টা পঞ্চায়ত ঘৰ ৩ হাজাৰ ৫শ ১৬ টা সমূহীয়া ভৱন ৭ হাজাৰ ৪শ ৫১ কিঃমিটাৰৰ গাললীয়া বাস্তা নিৰ্মাণ কৰা হয়। খেতিৰ পানী যোগানৰ বাবে ২ হাজাৰ ৭শ ১টা পুখুৰী ৪২৫ টা কেচানাদ আৰু ১ হাজাৰ ১শ ৩১ কিঃমিঃ যোৱা ফিল্ড চেনেলৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। ইন্দিৰা আৱাস যোজনাৰ অধীনত ৫৬ হাজাৰ ৮ শ ৪৫ টা ঘৰ নিৰ্মাণ কৰি দুখীয়া পৰিয়ালক প্ৰদান কৰা হয়। ইয়াৰ উপৰিও ৮-৭ হেক্টেৰ ভূমি সংৰক্ষণ আৰু ১শ ৩৫ হেক্টেৰ মাটিৰ উন্নতি সাধন কৰা হয়।
  - ৪) সদ্য সমাপ্ত বিভীষণ বৰ্ষৰ সম্পূৰ্ণ খতিয়ান বিভিন্ন জিলাৰ পৰা ইতিমধ্যে ৰাজ্য চৰকাৰৰ হাতত পৰিছে আৰু পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে। তথাপি ফেন্সৰাৰী মাহলৈকে কৰা কামৰ খতিয়ান উল্লেখ কৰা হ'ল-
  - ৫) স্বৰ্গজয়ন্তি গ্রাম স্বৰোজগাৰ যোজনাৰ (SGSY) অধীনত ২ হাজাৰ ১শ ৬৭ জন ব্যক্তিক আৰু ৫শ ১৩৪ টা দল ভিত্তিত ৰোজগাৰৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হৈছে। জৰাহাৰ সমৃদ্ধি যোজনাৰ (JGSY) অধীনত ১শ ১০ লাখ ৪০ হাজাৰ কৰ্মদিনৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে আৰু নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ (EAS) অধীনত ১শ ১৯ লাখ ২৩ হাজাৰ কৰ্মদিনৰ সৃষ্টি কৰা হয়। ইন্দিৰা আৱাস যোজনাৰ (IAY) অধীনত দুখীয়া ঘৰহীন পৰিয়ালক ১৯ হাজাৰ ৮শ ২৯ টা ঘৰ নিৰ্মাণ কৰি দিয়া হয়। ইয়াৰ উপৰিও ৫৬৩ টা অনুপযোগী ঘৰ উপযোগী কৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।
  - ৬) এই চৰকাৰৰ দিনতে ৰাজ্যিক গ্রামোন্নয়ণ প্রতিষ্ঠান (SIRD) আৰু ইয়াৰ অধীনত থকা সম্প্ৰসাৰণ প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ (ETC) সমূহৰ সবলীকৰণ কৰা হৈছে।

১৯৮৮ চনতে প্রতিষ্ঠা কৰা বাজ্যিক প্রামোন্নয়ণ প্রতিষ্ঠানটোৱে পূৰ্বতে কোনো উল্লেখনীয় দিশ নাছিল। এই চৰকাৰৰ দিনতে প্রতিষ্ঠানটোক উজ্জীবিত কৰাৰ উদ্দেশ্যে স্থায়ী শাসনৰ মৰ্যাদা দিয়া হয়। প্রতিষ্ঠানটোৱে ইতিমধ্যে নিজানকৈ প্ৰশাসনীয় ভৱন আৰু প্ৰশিক্ষার্থীৰ বাসগৃহ নিৰ্মাণ কৰি স্থায়ী চৌহদত কামকাজ আৰজি কৰিছে।

(চৰকাৰ উপত্যকাৰ নিয়মখাপক কৰ্মী আৰু বাহুজৰ সুবিধাৰ কাৰণে ইতিমধ্যে হাইলাকান্দি নতুনকৈ এটা সম্প্ৰসাৰণ কেন্দ্ৰ (ETC) প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছে। কাহিকুছিত থকা সম্প্ৰসাৰণ কেন্দ্ৰটোৱে নতুন প্ৰশাসনীয় ভৱন আৰু আৱাসগৃহৰ কাম আৰজি কৰা হৈছে। যোৰহাট আৰু জয়সাগৰত থকা সম্প্ৰসাৰণ কেন্দ্ৰ দুটাৰ ঘৰ-দুৱাৰ, আঁচবাৰৰ উন্নয়নৰ কামো হাতত লোৱা হৈছে।

বাজ্যিক প্রামোন্নয়ণ প্রতিষ্ঠানে ১৯৯৮-৯৯ চনত ৫০০০ ৰোৰ অধিক আৰু ১৯৯৯-২০০০ চনত ৮০০০ ৰোৰ অধিক বিষয়া-কৰ্মচাৰী আৰু বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিনিধি সকলৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত পোনি পথমৱাৰৰ বাবে অসম বাজ্যিক প্রামোন্নয়ণ প্রতিষ্ঠানে প্ৰাম্য যুৱক, মহিলা, কৃষক সকলৰ আত্ম-সংস্থাপনৰ সুবিধাৰ বাবে সকলমতা বৃদ্ধি, নেপুণ্যতা, বৃদ্ধি আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা বিষয়ক প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই প্ৰশিক্ষণ অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, ইয়াৰ অধীনৰ মহাবিদ্যালয়, আৰু গৱেষণা কেন্দ্ৰ সমূহ, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সংস্থাসমূহ, বেচৰকাৰী অনুষ্ঠান আদিৰ জৰিয়তে অসমৰ বিভিন্ন প্ৰাঞ্চিত অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে। বাজ্যিক প্রামোন্নয়ণ প্রতিষ্ঠানৰ প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্তি লোকসকলে আত্ম-সংস্থাপনৰ বাবে হাতত লোৱা ব্যৱস্থাসমূহ চমুকে তৰাত উল্লেখ কৰা হ'লঃ

ক) চাহখেতি : শোনিতপুৰ জিলাৰ বিশ্বনাথ মহকুমাত, নলবাৰীৰ নাতীজুলি আৰু তামোলপুৰ অঞ্চলত, নগাঁওৰ কলিয়াবৰ অঞ্চল, রহৰমপুৰ অনুষ্ঠিৎ প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্তি লোকসকলে চাহখেতি কৰি নিজে আত্ম-সংস্থাপিত হোৱাৰ উপৰিষে আনকোঁ নিয়োগৰ সুবিধা আগবঢ়াইছে।

খ) মুৰ্গীৰ পাম : কামৰূপৰ ধাৰাপুৰ অঞ্চলত, নলবাৰীৰ চিষ্ট আৰু বৰভাগ অঞ্চল আদিত যুৱক সকলে মুৰ্গীৰ পাম খুলি যথেষ্ট লাভবান হৈছে।

গ) মাখৰূম উৎপাদন : হাইলাকান্দি, মৰিগাঁও, কামৰূপ, নলবাৰী আদি জিলা সমূহত যুৱক-যুৱতী সকলে মাখৰূম উৎপাদনক জীৱিকাৰ পথ হিচাপে লৈ যথেষ্ট উৎসাহৰ সৈতে কাম কৰিছে আৰু যথেষ্ট লাভবানো হৈছে। আনকি নিবনুৱা অভিযন্তা সকলে বাজ্যিক প্রামোন্নয়ণ প্রতিষ্ঠানৰ জৰিয়তে মাখৰূম উৎপাদন আত্মসংস্থাপনৰ পথ হিচাপে বাছি লৈছে।

দ্বারা প্রয়োগ) **কৃষি :** কৃষক, মহিলা, যুবর সকলে প্রশিক্ষণ পাইতে আসবার কেবাখনো জিলাত শস্য উৎপাদন করিলাভূমি হোৱা দেখা গৈছে। এইক্ষেত্রত জেনারাম চক, কামৰূপৰ ছয়গাঁও, বাণী আৰু মুরিগাঁও, লক্ষ্মীমপুৰ জিলাৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি।

(৫) **ফুলৰ খেতি :** হাজাৰ কুলহাটী অঞ্চলত প্রশিক্ষণ প্ৰাপ্ত যুৱক সকলে ফুলৰ খেতি কৰি অসমলৈ আমদানিকৃত ফুলৰ পৰিমাণ হ্ৰাস কৰিছে তথা বিভিন্ন ঠাইলৈ ফুল পঠিয়াবলৈ সক্ষম হৈছে।

উল্লেখিত বিষয় সমূহৰ উপৰিও কৃষি যন্ত্ৰপাত্ৰৰ মেৰামতি, Sericulture, Handloom Designing মৎস্য পালন, খাদ্য সংৰক্ষণ আৰু প্ৰস্তুতকৰণ আদি বিষয়ও প্রশিক্ষণ প্ৰাপ্ত যুৱক-যুৱতী সকলে আত্মসংস্থাপনৰ পথ বিচাৰি পাইছে।

৩) Special Project :

ভাৰত চৰকাৰে ৰাজ্য চৰকাৰে দিয়া প্ৰস্তাৱ অনুসৰি অসমৰ লক্ষ্মীমপুৰ, ধেমাজী, কামৰূপ, গোৱালপাবা, কোকৰাখাৰ, গোলাঘাট, কাৰিঙ্গাঁও আৰু ধুবুৰী জিলাত মুগা সূতা, এৰি সূতা আৰু মাশৰূম উৎপাদনৰ বাবে বিশেষ আঁচনিৰ অধীনত ৫ কোটিৰো অধিক টকা ইতিমধ্যে মুকলি কৰি দিছে। এই বিশেষ আঁচনিৰ অধীনত প্ৰত্যক্ষ আৰু পৰোক্ষভাৱে ১০ হাজাৰ গ্ৰাম লোক উপকৃত হৰ বুলি আশা কৰা হৈছে।

(Mr. Speaker took the Chair)

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ উপৰি ভাৰত চৰকাৰে ১৯৯৯-২০০০ বিভীষণ বৰ্ষত খেতিৰ অনুপযোগী ভূমি উন্নয়ন আঁচনি (Integrated Wastelands Development Project) অধীনত নগাঁও আৰু হাইলাকান্দি জিলাৰ বাবে মুঠ ৭,৬৫,৯৬,০০০ (সাত কোটি পঞ্চাশিলাখ ছিয়ামৰৈ হাজাৰ) টকাৰ অনুমোদন জনাইছে। ইয়াৰ বাছিৰেও প্ৰায় ৯০ কোটি টকাৰ এনেধৰণৰ ১৮ টা আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি অনুমোদনৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছে।

ইয়াৰোপৰি মহিলাসকলৰ উন্নতি আৰু ক্ষমতা প্ৰদানৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে। এই আঁচনি সমূহ ৰূপায়ন কৰাত **UNICEF** এ সহযোগ কৰিছে।

আদৰ্শগত আঁচনি (Model Village Scheme)

স্বাধীনতাৰ স্বৰ্গজয়ন্তি উপলক্ষে হাড়কোৰ সহযোগত নগাঁও জিলাৰ বৰহমপুৰ উন্নয়ন খণ্ডৰ অন্তৰ্গত পুতনি চনাৰী গাঁও আৰু হাইলাকান্দি জিলাৰ আলগাপুৰ উন্নয়ন খণ্ডৰ

অন্তর্গত চিপৰ সঞ্চয় (খণ্ড-৩) গাওদুখনক আদৰ্শ গাঁও হিচাবে গাঁটি তোলাৰ বাবে
প্ৰতিখনতে ৫১.০০ লাখ টকাৰ আঁচনি কৰা হৈছে।

Poor and Weaker section of the Society in the Rural Areas have little benefit in the Department:

গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগে কৃপায়ন কৰি থকা বিভিন্ন আঁচনিৰ অধীনত সমাজৰ দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ
লোকসকলৰ হিতাৰ্থে যথেষ্ট কাম কৰিছে। এই বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হ'ল :—

১) অনুমত সম্প্ৰদায়ৰ মানুহৰ বাবে যোৱা ৩ টা বছৰত কৃপায়ন কৰা আঁচনি
সমূহৰ খতিয়ান তলত উল্লেখ কৰা হ'ল—

সমৰিত গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনিৰ অধীনত ২১ হাজাৰ ৮শ ১৩ জন ব্যক্তিৰ লক্ষ্যৰ
বিপৰীতে ১৯ হাজাৰ ৪ জন ব্যক্তিক স্বনিয়োজনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হৈছে। জৰহাৰ
ৰোজগাৰ অধীনত ৪৮ লাখ ৯৭ হাজাৰ জন কৰ্ম সংস্থাপনৰ লক্ষ্যৰ বিপৰীতে ৯৫
লাখ ৬৪ হাজাৰ জনক কৰ্মসংস্থাপন দিয়া হয়। আনহাতে নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ
অধীনত ৭০ লাখ ১১ হাজাৰ লক্ষ্যৰ বিপৰীতে ১শ ১৮৭ লাখ ২৮ হাজাৰ কৰ্মহীন
ব্যক্তিক কৰ্মসংস্থাপন দিয়া হয়।

ইন্দিৰা আৱাস যোজনাৰ অধীনত ১০ হাজাৰ ৮শ ৫১ জন গৃহইনী মানুহক গৃহনিৰ্মাণ
কৰি দিয়া হয়। আনহাতে মিলিয়ন ওৱেলচ স্কিমৰ অধীনত ১ হাজাৰ ৭শ ৪৯ টা
কেচানাদ খান্দি দুখীয়া পৰিয়ালক খেতিৰ পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হয়।

২) অনুসূচীত জনজাতিৰ সম্প্ৰদায়ৰ মানুহৰ বাবে যোৱা ৩টা বছৰত কৃপায়ন কৰা
আঁচনি সমূহৰ খতিয়ান তলত উল্লেখ কৰা হ'লঃ—

সমৰিত গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনিৰ অধীনত ২১ হাজাৰ ৮শ ১৩ জনৰ লক্ষ্যৰ বিপৰীতে ২৫
হাজাৰ ৮৩ জন ব্যক্তিক স্বনিয়োজনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হয়। জৰহাৰ ৰোজগাৰ আঁচনিৰ
অধীনত ৪৮ লাখ ৯৭ হাজাৰৰ বিপৰীতে ১শ ১৭ লাখ ৮১ হাজাৰ জন কৰ্মহীন
ব্যক্তিক কৰ্মসংস্থাপন কৰি দিয়া হয়। আনহাতে নিশ্চিত নিয়োগ আঁচনিৰ অধীনত ৭০
লাখ ১১ হাজাৰ জনৰ বিপৰীতে ১শ ২৮ লাখ ৯২ হাজাৰ জনক কৰ্মসংস্থাপন দিয়া
হয়।

ইন্দিৰা আৱাস যোজনাৰ অধীনত ১৫ হাজাৰ ১শ ২১ জন দুখীয়া পৰিয়ালক
গৃহনিৰ্মাণ কৰি দিয়া হয়। মিলিয়ন ওৱেলচ স্কিমৰ অধীনত-২ হাজাৰ ২শ ৯৯ টা
খেতিৰ পানী যোগানৰ সুবিধাৰ্থে কেচা নাদ-খান্দি জনসিদ্ধনৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়া হয়।

মীত কালো মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিলাক হ'ল আমাৰ চাৰে তিনি বছৰৰ উন্নয়নমূলক কাৰ্যৰ খতিয়ান। ইয়াত আপোনালোকে এচিভেন্টৰ কথা আলোচনা কৰিছে। আপোনালোকে ডি,আৰ,ডি,এক ব্যৱসায়ী সহা হিচাবে আলোচনা-সমালোচনা কৰিছে। আপোনালোকে ব্যৱসায়িক লাইনৰ কথা কৈছে। গ্ৰীণ হাউচ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পলিচি। এই সংক্ৰান্তত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ গাইড লাইন আছে। কৃষি ৪৫ শতাংশ খৰচ কৰিব লাগে। সেই হিচাবে কিছু অঞ্চলত ফিচাৰী, হট্টিকালচাৰ, চেৰিকালচাৰ কৰিবলৈ লৈছে। বিশেষকৈ অসমত গ্ৰীণ হাউচৰ প্ৰয়োজন আছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বুক লেটেত আছে। পৃথিৰীৰ সকলোতে গ্ৰীণ হাউচ চলি আছে। পোনতে মানুহে খেতিত সাৰ ব্যৱহাৰ কৰা নাছিল। লাহে লাহে এনেকুৰা হৈছে যে সাৰ নহ'লে খেতি নোহোৱা হৈছে। যিবিলাক ঠাইত বছৰৰ ৯ মাহে বৰষুণ হয় সেই বিলাক ঠাইত কৃষিজাত বস্তু উৎপাদন নহয়। শাক-পাচলি আদি বাহিৰৰ পৰা আনিবলগীয়া হয়। বছৰৰ কোনো এটা সময়ত সেই বিলাক ঠাইত শাক-পাচলি হয়। তেতিয়ালৈ তাত বস্তুৰ দাম কমি যায় আৰু কৃষক শ্ৰেণী লাভৱান নহয়। সেই কাৰণে গ্ৰীণ হাউচনৰ প্ৰয়োজন। আপোনালোকে গ্ৰীণ হাউচৰ পলিচিত প্ৰশ্ন কৰিছে। প্ৰিন্টিংত কিমান খৰচ কৰিছো আৰু প্ৰপাইটাৰৰ নাম কি আপোনালোকে বিচাৰিছে। প্ৰপাইটাৰৰ লগত আপোনালোকৰ সম্পর্ক কি? সমালোচনা কৰাটো আপোনালোকৰ এটা পৰম্পৰা। শাসক দলৰ সদস্য সকলে কৈছে যে ডি,আৰ,ডি,এত ভাল কাম হৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৃন্দাৰন গোস্বামী ডাঙৰীয়াইও কৈছে যে তেখেতৰ সমষ্টিটো ভাল কাম হৈছে। আমাৰ দলৰ সদস্য সকলে ডি,আৰ,ডি,এৰ কাম চলাই থকাটো বিচাৰিছে। আপোনালোকে গভাৰ্ণি বডিৰ মিটিংত কথাবিলাক আলোচনা নকৰে। মাত্ৰ বাইজক সন্তুষ্টি দিয়াৰ কাৰণেহে ইয়াত প্ৰশ্ন কৰে। আনহাতে আপোনালোকৰ ডি,আৰ,ডি,এৰ ব্ৰক লেভেলৰ অফিচাৰৰ লগত বুজা-বুজি আছে। ৰলিং পাৰ্টিৰ বিধায়কৰ সমষ্টিত ডি,আৰ,ডি,এৰ কাম-কাজ থিকে-থাকে চলি থকা দেখিলে আপোনালোকে প্ৰশ্ন কৰে। বিৰোধী দলৰ বিধায়ক সকলে বি,ডি,ওৰ কাৰ্য্যালয়ত বহি থাকে। (ভইচ-নাম কওঁক) নাম পিচত কম। বিধায়ক উন্নয়ন পূজিৰ যি টকা আহে তাতো বিধায়ক সকলৰ বুজা-পৰা হয়। স্কুল ঘৰ সজাৰ কাৰণে টকা দিওতে মাত্ৰ ৫ হাজাৰ টকা দি হেড মাষ্টৰৰ লগ লাগি বাকী টকা আঞ্চলিক কৰিবলৈ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীভৱত নবহ ডাঙৰীয়াই কাম হোৱা নাই বুলি কৈছে। আমাৰ দিনত কাম কৰা হৈছে টকা ‘এলকেচন’ কৰা হৈছে সেই মতে কাম বিলাক হৈছে। আপোনালোকে কথা বিলাক কওতে বিজিনেচ মাইগেড হব নেলাগে। আমি গ্ৰীণ হাউচ কৰিছো আপোনালোকে সমালোচনা কৰিছে।

চাহতে। আমি কি করিলে ভাল হব আপোনালোকে সেইটো রূব লাগে। কাম বিলাক আমি কোম্পানীর যিটো বেট সেই বেটত কাম করিবলৈ দিছো ইয়াত্ কোনো ধৰণৰ খেলমেলি হোৱানাহু আপোনালোকে অসমত গীন হাউচৰ প্ৰয়োজন নাই বুলি কৈছে অসমত গীন হাউচৰ প্ৰয়োজন আছে। আমি এটা নতুন পলিচি লগে বা আমি ঠিক় মতে কাম কৰিলৈ তাৰ বিৰুদ্ধে আপোনালোকে বিৰোধিতা কৰে। আমি যি কাম কৰিম বুলি 'ডিচিন' লৈছো আমি প্ৰতিশ্ৰুতি বৰু আমি সেই কাম কৰিব যাম।

আপোনালোকে মঙ্গলদৈৰ কথা কৈছে তাৰ ফাৰ্মৰ কথা কৈছে। তাত আমি এনকুৰাৰী কৰিবলৈ দিছিলো আৰু দোষী কেইজনক 'চাচপেও' কৰা হৈছে। পি ডি ক চাচপেও কৰা হৈছিল যদিও তেওঁ হাইকৰ্টৰ অৰ্ডাৰ লৈ কাম কৰি আছে। নলবাৰী বি ডি ও ক আমি ট্ৰেপফাৰ্ব কৰিব পৰা নাই তেওঁ হাইকৰ্টৰ পৰা অৰ্ডাৰ লৈ হৈছে। যি বিলাক আমি কমপ্লেইন' পাইছো তাৰ আমি বিহিত ব্যৱস্থা লৈছো, কমপ্লেইন নেপালে একো কৰিব পৰা নাযায়। আজি যিটো প্ৰিন্টিঙৰ কথা কৈছে প্ৰিন্টিঙৰ ক্ষেত্ৰত পি এণ্ড এঁচ ডিপার্টমেন্টে বেট ফিঙ্গা কৰে আমাৰ তাত কৰিব লগা একো নাই, আমি আনকি কোনো ফাৰ্মৰ নাম দিয়া নাই। এইটো আজি এক বছৰ হৈ গৈছে। প্ৰিন্টিং হোৱাৰ পিচত 'ড্ৰিস্টিবিচন' হৈছে সেই বিলাক চাৰ্টে হৈছে। সেই বিলাক অভিযোগ আহিছিল আপত্তি আহিছিল। ডি আৰ ডিৰ বিকুঁহজিন' মতে এপ্ৰোভেল দিয়া হৈছে ডি আৰ ডি ই ই নিজে বিনে। আমাৰ জনামতে বৰ্তমান চৰকাৰৰ তেনে কোনো প্ৰিন্টিং পৰি থকা নাই। চাহিনবৰ্ডৰ কথা বিলাক কৈছে সেইটো এনকুৰাৰী কৰি একচন লোৱা হৈছে। হাইলাকান্দি একচে এমপ্লাই হৈছে বুলি অভিযোগ উঠিছে। আমি সেইটো চাইছো সেইটো আগৰ চৰকাৰৰ দিনত হৈছিল। ২৪ জন এমপ্লাই বেছিকে লৈছিলো তাৰ কাৰণে এতিয়া বছৰে ৩ লাখ টকাৰ লায়েবিলিটি লক লগা হৈছে। মাননীয় সদস্য ডাঃ দে ডাঙৰীয়াই কৈছে সামগ্ৰী বিলাক চেন্ট্ৰেলী কিনাৰ পুনৰৱত - এইটোৰ ক্ষেত্ৰত হাইকৰ্টত কেচ কৰা হৈছে হিয়োৱিং হল। ৫ হেজাৰ টকাৰ জৰিমনা কৰিছে। এই বিলাকৰ ট্ৰেপফাৰ্ব আছে। মাননীয় সদস্য এবিয়া আছে। সেইবিলাক এবিয়াৰ ডিমাণ্ড মতে জাঃ কনা হয়। মাননীয় সদস্য গ্ৰীভৱত নৰহ ডাঙৰীয়াই কৈছে - বিভিন্ন বাতৰি কাকতত তুন্তিৰ অভিযোগ আহিছে। ডি আৰ ডি ব গৱিহনা চলি আছে। এই কাগজ বিলাকত কথা বিলাক সংবাদ হিচাবে নোলাই ষ্টৰী হিচাবে ওলাই। ছহিলু আলম চৌধুৰীৰ ষ্টং - ডি আৰ ডি ত কোটি কোটি টকাৰ কেলেংকাৰী। চি এম ব ষ্টৰী, পাটোৱাৰী চাহাৰৰ ষ্টৰী-বাতৰি কাকতত বিলাকত এই এইবিলাক ষ্টৰী দিয়ে কোনো গঠনমূলক সংবাদ প্ৰকাশ নাপায়। এই বাতৰি বিলাকৰ কাৰণে আমি আমাৰ এজন মন্ত্ৰীক হেৰুৱাৰ লগা হ'ল- সেইজন হৈছে নগেন শৰ্মা। মন্ত্ৰী পাটোৱাৰীৰ ভাতৃক হেৰুৱাৰ লগা হ'ল মন্ত্ৰী কলিতাৰ

ভাতুব অপহরণ হৈছিল। এই বিলাকে আমাৰ বৰ্ষত ক্ষতি কৰিছে - আজিৰ বাতৰি কাকতত ষষ্ঠী হে দিয়ে নিউজ প্ৰকাশ নেপাই। ছহিদুল আলম চৌধুৰীৰ দুৰন্তিতিৰ সংবাদ ডি.আৰ.ডি. বিভাগটোৱে কথাহে প্ৰকাশ পাই।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ডি.আৰ.ডি.বিলাক টকা আছে, সেই বিলাক 'ডাইবেষ্ট' আছে, সেই বিলাক জিলা বিলাকলৈ যায়। দিল্লীৰ পৰা কিমান টকা আছে তাৰ 'ইন্ফৰমেচন' আমাক নিদিয়ে। ইমান দিনে আমি কৈ আছো - ডি.আৰ.ডি.ৰ সদস্য আমাৰ এম এল এ সকলক দিয়া হৈছে। তেখেতসকলে সকলো কথা জানে -

গাইড লাইন ঘতে সকলো সুবিধা দিয়া হৈছে। যদি গাইড লাইনমতে কাম কৰিব পৰা লাইন তেওয়াহলৈ সেইটো সলনি কৰিব লাগিব। ডি.আৰ.ডি.ৰ চিমেন্টৰ কথা কৈছে, তি আই চিটৰ কথা কৈছে। আপোনালোকৰ দিন্তুতে কিনা ৪৫ হেজাৰ চি আই চিট অভিযান পৰি আছে। অভিযা সেই বিলাক কোনো কামত লগান্বাই। ডি.আৰ.ডি.ত যি ট্রাঙ্ক আনিছিল তাৰ ৪৭ লাখ টকা বাকী আছে। ব্লক বিলাকত এভিয়া ট্রাঙ্ক পাৰলৈ লাই। আপোনালোকে কৈছে পঞ্চায়ত নিৰ্বাচনৰ কথা - পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন আমাৰ চৰকাৰে নকৰিলে - গাৰুৰ বাইজে পঞ্চায়ত নিৰ্বাচন বিচৰা নাই।

(সদনত হঁহিব বোল উঠে)

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি 'এনকুয়াৰী' কৰি দেখা পাইছো যে তেখেত সকলৰ সময়ত ৪৫ হেজাৰ টকাৰ ট্রাঙ্ক কিনিছিল। ধুবুৰী, গোৱালপাৰা আদি বিভিন্ন ঠাইত কিনিছিল। সেই বিলাক আজিও গো-ডাউনত পৰি আছে। কোনো কামত অহা নাই। আজিলৈকে ৪৭ লাখ টকা বাকী আছে। ব্লকৰ কাম ট্রাঙ্ক কিনা নেকি? মই নিজে এনকুয়াৰী কৰি চাইছো, ট্রাঙ্ক বিলাক কাগজৰ নিটিনা বনাইছে। জাড়জ ফিল্ডত কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি মিটিং পাতিছুল। তেনেকে টকা অপচয় কৰিছিল। আজি আমাৰ চৰকাৰ খনৰ চাবে তিনি বছৰ হৈছেহে - (সদনত গদোগোল)। যোৱা পাচ বছৰত আপোনালোকে যি দুৰ্নীতি কৰিছিল, সেই বিলাক মানুহৰ মনত ভাৰ সোমাই গৈছে, মানুহে ভয় খায় - সেইটো আকৌ আহিছে নেকি? কিন্তু আমাৰ চৰকাৰৰ ওপৰত তেনে কোনো ভাৰ নাই। মই বছৰত জিলা ভিজিট কৰিছো। আপোনালোকে ইয়াতহে কয় যে পঞ্চায়ত ইলেকশন লাগে, কিন্তু বাহিৰত নালাগে বুলি কয়। আপোনালোকে কৈছে যে আমি ইলেকশন নকৰাৰ কাৰণে চেন্টেলে টকা কাটি দিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে টকা ৰিলিজ কৰিছে, কটা নাই, টকা আহি আছো, ডি.আৰ.ডি.এ.ৰ টকা গাওঁৰ ব্লকত গৈছে। গাওঁৰ মানুহে সেইটো খাই আছে। গাওঁৰ মানুহে খাইছে, বাহিৰত মানুহে খোৱা নাই। কিন্তু আপোনালোকে বাহিৰত মানুহক থাবলৈ দিছিল।

DISCUSSION ON THE CENSURE MOTION

7th April

এতিয়া আমাৰ মানুহে থাইছে। টকা কৰ্ম হোৱা নাই টকা আহি আছে। আমাৰ মাননীয় জ্যেষ্ঠ সদস্য শ্ৰীমন দাস ডাঙৰীয়াই ই.এ.এচ, ত টকা কমাই দিয়া হৈছে বুলি কৈছে। ই.এ.এচ স্কীমৰ টকা কমা নাই। আগতে যি ধৰণে আছিল এতিয়া তেনেকৈ নহয়, জনসংখ্যাৰ ভিত্তিত দিয়া হয়। ইয়াৰ টকা ডাইভট কৰা হৈছে। সেই কাৰণে আমি বহুত স্কীম লৈছো। আগতে এনেকুৰা স্কীম লোৱা দেখুৱাৰ পাৰিব নে। আমি প্ৰীণ হাউচ লৈছো, ফিচাৰী লৈছো, পাৰাৰ টিলাৰ লৈছো। আমি কাক কেনেকৈ দিছো সেইটো লিষ্ট চাৰ পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত আপোনালোকৰ যি মনোভাৱ আছে সেইটো পৰিবৰ্তন কৰক।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে যৌৱা পাচ বছৰে বাতৰি কাকত লিখিছে, বহুতৰ কথাই লিখিছে। আমি সেই বিলাক কেয়াৰ নকৰো। কাৰণ ৰাইজে আমাক তেওঁলোকৰ প্ৰতিনিধি কৰি পঠিয়াইছে। আমি ভাল কাম কৰিছো বেতিয়া বাতৰি কাকতত লিখিলৈও একো কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী, নগেন শৰ্মা কেবাজনৰ বিষয়ে বহুত কথাই লিখিছে, ষ্টৰি লিখিছে। এই ক্ষেত্ৰত কোনো নিয়ম নাই, লিফ্লেট আগতে শুলাইছিল যদি সেইটো বন্ধ হৈ গৈছে। আমাৰ বিভাগত যদি কিবা ইলিগেল হৈছে তেতিয়া হলে তাৰ স্পেচিফিক তথ্য দিয়ক। টকা মই দিছো আপোনালোকৰ নিচিনা ডেপুটি চেক্রেটৰীৰ দ্বাৰা আমাৰ বিভাগে কৰা নাই। আমি প্ৰত্যেক জিলাতে পাৰ্চেজ কৰিছো। চৰকাৰক শতকৰা ৪০ ভাণ্ড দিয়া হৈছে, আমি সেই টকা খৰচ কৰিছো। ৰাইজৰ ইন্টাৰেষ্টৰ কাৰণে কৰিছো। সেই কাৰণে আপোনালোকে বিজিনেছ মনোবৃত্তি লৈ যি কাম কৰিছে সেই বিলাক বাদ দিয়ক। সঠিক ভাবে কাম কৰক। আপোনালোকে বি,ডি,অ,ব লগত বুজা পৰা কৰি সেই বিলাক সদনত ধৰে। আপোনালোকে ডি,চি,ক ধৰিব, তাৰ পিচত আমাক কৰ। আপোনালোকে বুজা পৰা বাদ দি ডি,আৰ,ডি,এ,ব কাম ভালকৈ কৰক। বাতৰি কাকতৰ দ্বাৰা এই বিলাক ষ্টৰি শুনাই আপোনালোকে সদনক মিচলেট কাৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাননীয় সদস্য ডাঃ অৰ্দেন্দু কুমাৰ দে ডা ওৰীয়াক চেলেঞ্জ জনাইছো, যদি এই কথা বিলাক সত্য হয় তেতিয়া হলে মই অতি সেণকালে ব্যৱস্থা লয়, আৰু যদি সচা নহয় তাৰ কাৰণেও ব্যৱস্থা প্ৰহণ কৰিম। মই এসকলো কথাই চাম, যি বিলাকগঠন মূলক পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে তাৰ কাৰণে ভাল পাইছে আৰু যিবিলাক ব্যৱসায়িক মনোভাৱেৰে কথা কৈছে সেই বিলাক বাদ দিয়ক। আমাক বিচ্ছান টকা দিছে, কেনেকৈ বেছিকৈ টকা আনিব পাৰি সেইটো চাৰ লাগে। মই কেন্দ্ৰত টকা আনিবলৈ গ'লে টকা বাঢ়িছে থায় কমি নেবায়। মোৰ বিৰুদ্ধে ১৩ জন এম,পি,য়ে

বিভাগটোক সমালোচনা করি কেন্দ্রত অভিযোগ দিচ্ছি। কিন্তু সেই টকা এক সপ্তাহৰ ভিতৰতে বিলিজ করি দিচ্ছে আৰু কৈছে যদি টকা লাগে বেছিকে দিয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যিনিলাক মানুহ গ্রাম্য থাকিব; সেই বিলাক রাইজে আমাৰ বেয়া নেপায়। এই বিভাগটোৰ উন্নতিৰ কাৰণে রাইজক বুজাবলৈ আপোনালোকে চেষ্টা কৰক। আপোনালোকে জানে যে নাৰাউৰ পৰা লোন দিয়ে। এই ক্ষেত্ৰত আপোনালোকে বিধিপঠালি দিয়ে। এই বিলাক বাদ দিয়ক, বৰ্বসায়িক মনোভাব বন্ধ কৰক, আমাৰ লগত সহযোগ কৰক। এইখনি কে মই মোৰ বন্ধৰ্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

* ডাঃ অর্দেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি প্ৰয়াণ থাকে তেনেহলে দিব লাগে।

এইটো ডি-এচ পাৰলিকেশ্বনত বিশ লাখ টকাৰ কাম হৈছে। তাৰ উপৰিও পোন্ধৰ বিশ লাখ টকাৰ কাম হৈছে বিভাগত। এই কামটোৰ তদন্তও বিভাগীয় মন্ত্ৰীয়েই কৰিব লাগিব। উপাধ্যক্ষ মহোদয়া, মই উইদৃ কৰিব পাৰো। কিন্তু এইটো কিমান দূৰ দূৰ্নীতি হৈছে এইটো চি. বি আই.বি. তদন্ত কৰিব লাগে।

* শ্রীছত্বিল আলম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত মন্ত্ৰী) : ১৯৯১ চনৰ পৰা চিবিআইৰ তদন্ত হব লাগে।

* শ্রীগোতম বৰ্ম : এইটো চি. বি. আই.বি. তদন্ত হব লাগে।

* ডাঃ অর্দেন্দু কুমাৰ দে : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে ১৯৯১ চনৰ পৰা তদন্ত হব লাগে। মই মানি লৈছে। হব লাগে। I am not going to withdraw.

Mr. Speaker : I now, put the Censure Motion before the House, The Censure Motion is that -

"The House do now Censure the Minister i/c Rural Development.

The Motion is brought for the following reasons -

1. Unabated rampant corruption is going on in this department.
2. Misuse of funds allotted in this department has stunted the rural development.
3. Poor and weaker section of the society in the rural areas have little benefit out of this department.

Those who are in favour, say, 'Ayes'.

Those who are against, say, 'Noes'

'Noes' have it, 'Noes' have it, 'Noes' have it.

The Censure Motion is lost.

* Shri Chandra Mohan Patowary (Minister, Agriculture) : Mr. Speaker, Sir, actually one Censure Motion was moved against me also. Whatever may be the reason, it was cancelled. Had it come, I would have been very happy to give reply on behalf of Agriculture Department. Anyway, I have accepted your ruling. Today also, Mr Bharat Narah mentioned about Censure Motion brought against me.

(Pandomonium)

VALEDICTORY SPEECH

Mr. Speaker : It was not my ruling. The House got the approval. It was decision of the House. So, if Minister desires he can distribute.
(Statement of the Minister of Agriculture was distributed)

নতুন শতিকাব অসম বিধান সভার প্রথমখন অধিবেশন যোৱা ৮-৩-২০০০ তাৰিখে আৰম্ভ হৈ সৰ্বমুঠ ১৬ দিন অধিবেশনৰ কাৰ্য্যক্ৰমণিকা চলাৰ অন্তত আজি ৭-৪-২০০০ তাৰিখে অধিবেশনৰ সমাপ্তি ঘটিছে। এই অধিবেশনতে ২০০০-২০০১ চনৰ অসম চৰকাৰৰ বাজেট গৃহীত হোৱাৰ উপৰিও কেবাখনে গুৰুত্বপূৰ্ণ বিধেয়ক গৃহীত কৰা হয় আৰু সদনত ভালেয়ান গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা চলে।

চকুৰ চিকিৎসা সংক্রান্ত মই অধিবেশনৰ আৰম্ভণিতে কেইটামান দিন বাজ্যৰ বাহিৰত থাকিবলগীয়া হোৱাত আৰু চিকিৎসকৰ পৰামৰ্শমতে বিশ্রাম লৈ থাকিবলগীয়া হোৱাত এইবাৰৰ সদন পৰিচালনাৰ অধিকাংশ সময়তে মই অংশ লবপৰা নাছিলো। অসমৰ বিধান সভাৰ মাননীয় উপাধ্যক্ষ শ্রীমতী ৰেণুপমা বাজখোৱাই অতি দক্ষতাৰে সদন পৰিচালনাৰ কাম সম্পন্ন কৰাৰ বাবে মই তেখেতৰ ওচৰত কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলো। অধিবেশনৰ কেইদিনৰ কাৰ্য্যসূচী সুকলমে পৰিচালিত হোৱাত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহেন্দ্ৰ ডাঙৰীয়া, মন্ত্ৰীসভাৰ মাননীয় মন্ত্ৰীসকল, বিৰোধী দলৰ দলপতি শ্ৰীচিলাভিউচ কন্দপান ডাঙৰীয়া আৰু বিধান সভাৰ মাননীয় সদস্যসকললৈ মই কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

* Speech not corrected

সদন পরিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়োৱা সহযোগিতাৰ বাবে মাননীয় বিধায়ক সভাপতি সকলৰ প্ৰতি আমাৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰা হ'ল।

সদনৰ কাম-কাজ নিৱাবিকৈ সম্পন্ন কৰাত সহায় কৰাৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ মুখ্য সচিবকে ধৰি বিষয়া কৰ্মচাৰী সকল, নিৰাপত্তাৰ দায়িত্ব সূচকৰ কাপে সম্পন্ন কৰা আৰক্ষী বিভাগৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ বিষয়া কৰ্মচাৰীসকল, সাংবাদিক বন্ধু বান্ধবীসকল, দুৰ্বৃদ্ধশন, আকাশবাণীৰ বিষয়া কৰ্মচাৰী সকললৈ অসম বিধান সভাৰ তৰফৰ পৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰা হ'ল।

সদন পরিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত দিনে নিশাই আগবঢ়োৱা সেৱাৰ বাবে অসম বিধান সভাৰ সচিবকে ধৰি সকলো পৰ্যায়ৰ বিষয়া কৰ্মচাৰীৰ প্ৰতি আমাৰ ধন্যবাদ থাকিল। অসম বিধান সভাৰ সাংবিধানিক পৰম্পৰা আৰু মৰ্যদা আটুট বাখি চলিত অধিবেশনৰ সকলো কাৰ্যসূচী সফলতাৰে সম্পন্ন কৰিব পৰাৰ বাবে মই পুনৰবাৰ আটাইলৈকে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। এই সুযোগতে সদনৰ মাননীয় সদস্য সকললৈ আগস্তক রঙালী বিষ্ণু শুভেচ্ছা আৰু ওলগ জনালোঁ।

Now, the House stands adjourned sine-die.

Adjournment

The House then stood adjourned Sine-die at 8.40 P.M.

Dispur
The 7th April, 2000

D.Talukdar
Secretary
Assam Legislative Assembly.